

I	WSTĘP	4
1.	Podstawa prawna	4
2.	Cel i zadania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	4
3.	Materiały wejściowe	5
3.1.	Przepisy gminne.....	5
3.2.	Opracowania i akty prawne dotyczące miasta Krasnystaw	7
3.3.	Opracowania inne	9
II	Uwarunkowania formalno-prawne	10
1.	Wnioski wynikające z polityki przestrzennej Województwa Lubelskiego	10
1.1.	Cele zagospodarowania przestrzennego województwa.....	11
1.2.	Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa	13
2.	Wnioski wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego	19
3.	Wnioski wynikające ze Strategii Rozwoju Lokalnego Powiatu Krasnostawskiego	20
4.	Wnioski wynikające ze Strategii Rozwoju Miasta Krasnystaw	21
5.	Wnioski wynikające z polityki organów opiniujących i uzgadniających	25
III	Uwarunkowania wynikające z analizy stanu istniejącego	28
1.	Dotychczasowe przeznaczenie terenów na obszarze miasta	28
1.1.	Analiza obowiązujących dokumentów planistycznych	28
1.1.1	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnystawu.....	28
1.1.2	Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	31
2.	Analiza wydanych w latach 2007 - 2010 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleniu na budowę	34
3.	Analiza wniosków złożonych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnystaw	36
IV	Uwarunkowania rozwoju wynikające z położenia miasta i aktualnego stanu zagospodarowania	37
1.	Położenie miasta i jego struktura organizacyjna	37

2.	Stan prawny i użytkowanie gruntów	38
3.	Dotychczasowe zagospodarowanie miasta	40
3.1.	Układ funkcjonalny	40
3.2.	Przestrzenie publiczne	46
4.	Infrastruktura i gospodarka odpadami na obszarze miasta.....	47
4.1.	Komunikacja.....	47
4.1.1	Sieć drogowa.....	47
4.1.2	Kolej	47
4.1.3	Komunikacja rowerowa i szlaki turystyczne	48
4.2.	Infrastruktura techniczna	49
4.2.1	Gospodarka wodno-ściekowa.....	49
4.2.2	Zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepło i gaz.....	50
4.3.	Gospodarka odpadami	51
4.3.1	Składowisko odpadów komunalnych	51
4.3.2	System zbierania i wywozu odpadów z terenu gminy	51
4.3.3	Odzysk i unieszkodliwianie odpadów.....	52
5.	Stan środowiska przyrodniczego, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	52
5.1.	Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	52
5.1.1	Położenie fizyczno-geograficzne	52
5.1.2	Budowa geologiczna, kopaliny.....	53
5.1.3	Klimat	53
5.1.4	Wody powierzchniowe i podziemne.....	53
5.1.5	Flora i fauna, struktura przyrodnicza obszaru	55
5.2.	Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody	56
5.2.1	Obszary Natura 2000	56
5.2.2	Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu	57
5.2.3	Pomniki przyrody	59
5.2.4	Lasy ochronne.....	60

5.3.	System przyrodniczy miasta	60
5.4.	Ocena stanu środowiska	62
5.5.	Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna.....	67
6.	Środowisko kulturowe, obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych	69
6.1.	Rys historyczny	69
6.2.	Wykaz obszarów i obiektów chronionych na podstawie ustawy o ochronie i opiece na zabytkami.....	71
6.3.	Obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy Prawo wodne	80
6.3.1	Strefy oraz obszary ochronne	80
6.3.2	Ochrona przed powodzią.....	81
6.4.	Obszary i tereny chronione na podstawie przepisów Prawa geologicznego i górniczego	82
6.4.1	Złoża kopalin	82
6.4.2	Główne zbiorniki wód podziemnych.....	82
6.5.	Tereny zamknięte.....	83
6.6.	Obszary występowania naturalnych zagrożeń geologicznych.....	83
7.	Jakość życia mieszkańców	83
7.1.	Struktura demograficzna	83
7.2.	Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	86
7.3.	Jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia	88
V	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	95
1.	Zadania wynikające z koncepcji polityki przestrzennej zagospodarowania Kraju, które odnoszą się także do województwa lubelskiego	95
2.	Zadania wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego.....	98

I WSTĘP

1. Podstawa prawna

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwane dalej „studium”, jest dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, sporządzanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 nr 80 poz. 717, ze zm.).

Niniejszy dokument stanowi zmianę obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu przyjętego uchwałą Nr XLIII/283/98 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 29 kwietnia 1998 r. zmienionego uchwałą Nr XXXIV/252/2009 z dnia 13 listopada 2009r.

Zmiana przedmiotowego studium wynika z uchwały intencyjnej Nr XXXIV/254/2009 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 13 listopada 2009r. w sprawie przystąpienia do zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu”. Zmiana ta podyktowana jest przede wszystkim potrzebami mieszkańców Krasnegostawu wyrażonymi we wnioskach, zmianami aktualnych przepisów prawa oraz zmianami polityki przestrzennej władz miasta. Zawartość merytoryczna studium jest zgodna z zawartością określona w art. 10 w/w ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 nr 80 poz. 717, ze zm.).

Opracowanie projektu zmiany studium powierzone zostało Instytutowi Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa z siedzibą w Warszawie na podstawie umowy Nr ZP 05/01/2010 zawartej w dniu 12 maja 2010r. pomiędzy Miastem Krasnystaw a Instytutem Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa.

2. Cel i zadania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium nie jest aktem prawa miejscowego, ale jest podstawowym aktem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium opracowywane jest obligatoryjnie dla obszaru całej gminy. Ustawa z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wzmocniła znaczenie studium, które stało się opracowaniem wiążącym przy sporządzaniu planów miejscowych. Plan musi być zgodny z ustaleniami studium, które pod tym względem jest opracowaniem bardziej szczegółowym, co często skutkuje większą skalą opracowania i znacznie bardziej szczegółowymi rozwiązaniami przestrzennymi.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w studium uwzględnia się ustalenia przestrzenne zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju gminy oraz zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Zasadniczym celem studium jest prowadzenie wewnątrz gminy spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym. Studium nie jest podstawą wydawania decyzji administracyjnych, powinno być jednak aktem koordynującym politykę przestrzenną organów gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest podstawą do:

- podejmowania uchwał o przystąpieniu do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- planowania i realizacji zadań własnych gminy związanych z zagospodarowaniem przestrzennym,
- wewnętrznej kontroli uchwał o miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod kątem ich zgodności z polityką zawartą w studium,
- posługiwania się przepisami ustaw szczegółowych, które mając swój aspekt przestrzenny na obszarze gminy wpływają na ustalenia studium i wiążą organy gminy w postępowaniu administracyjnym,
- podejmowania działań związanych z obejmowaniem ochroną najbardziej cennych i wartościowych obszarów i obiektów w gminie,
- planowania prac kartograficznych umożliwiających sprawną działalność planistyczną i administracyjną.

Studium jest dokumentem planistycznym, który poprzez określenie rozwoju przestrzennego gminy pozwala na świadome prowadzenie gospodarki gruntami i planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Studium jest niejako ideą-obrazem rozwoju przestrzennego gminy, wskazuje na jej potencjał rozwoju przestrzennego oraz możliwości zagospodarowania nowych terenów lub stopnia przekształceń istniejącego zagospodarowania. W związku z tym studium staje się ofertą promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

3. Materiały wejściowe

3.1. Przepisy gminne

- uchwała Nr XXXIV/254/2009 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 13 listopada 2009r. w sprawie przystąpienia do zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu”
- obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Krasnystaw.

TAB.1 OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE MIASTA KRASNYSTAW

L.p.	Tytuł planu miejscowego Numer uchwały	Publikacja
1	2	3
1.	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej osiedla lubelskie cz. „B” w Krasnymstawie Uchwała nr XLV/303/98 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 18.06.1998 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Chełmskiego z 06.07.1998 r. Nr 11 poz. 95
2.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu (<i>Chmielnik</i>) Uchwała nr XX/134/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 03.02.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 22.09.2000 r. Nr 55 poz. 662

L.p.	Tytuł planu miejscowego Numer uchwały	Publikacja
1	2	3
3.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu (<i>Witosa</i>) Uchwała nr XXII/154/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 27.04.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 22.09.2000 r. Nr 55 poz. 664
4.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu (<i>Lwowska</i>) Uchwała nr XXII/155/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 27.04.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 03.04.2001 r. Nr 16 poz. 268
5.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu (<i>Kickiego</i>) Uchwała nr XXVII/193/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 28.09.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 29.12.2000 r. Nr 75 poz. 921
6.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu (<i>Rejowiecka</i>) Uchwała nr XXII/153/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 27.04.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 22.09.2000 r. Nr 55 poz. 663
7.	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego zabudowy jednorodzinnej „Osiedla Lubelskie A” Uchwała nr XL/276/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 25.10.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.12.2001 r. Nr 100 poz. 1638
8.	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego zabudowy jednorodzinnej „Osiedla Lubelskie B” Uchwała nr XL/277/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 25.10.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.12.2001 r. Nr 100 poz. 1639
9.	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego zabudowy jednorodzinnej „Osiedla Lubelskie C” Uchwała nr XL/278/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 25.10.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.12.2001 r. Nr 100 poz. 1640
10.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Uchwała nr XL/280/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 25.10.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.12.2001 r. Nr 100 poz. 1642
11.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu Uchwała nr XXXV/253/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 28.06.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.02.2002 r. Nr 8 poz. 274

L.p.	Tytuł planu miejscowego Numer uchwały	Publikacja
1	2	3
12.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Uchwała nr XLIX/340/2002 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 08.08.2002 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 25.09.2002 r. Nr 112 poz. 2517
13.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu (<i>Bojarskiego</i>) Uchwała nr V/40/2003 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 10.04.2003 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 09.06.2003 r. Nr 77 poz. 2138
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnystaw dla terenu położonego w rejonie ulic: Konopnickiej, Sikorskiego, Piekarskiego, Piłsudskiego Uchwała nr XVIII/144/2004 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 24.06.2004 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 17.08.2004 r. Nr 149 poz. 2104
15.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnystaw dla terenu położonego w rejonie ulic: Kaczej, Kołowrót, Kościuszki, Kilińskiego, Gawryłowa Uchwała nr XVIII/145/2004 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 24.06.2004 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 17.08.2004 r. Nr 149 poz. 2105
16.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ciągu komunikacyjnego ulic Polewana – Kościuszki – Gawryłowa – Nieczaja w Krasnystawie Uchwała nr XXVI/202/2005 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 09.03.2005 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 07.06.2005 r. Nr 120 poz. 2263
17.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Józefa Piłsudskiego, Bronisława Piekarskiego, Władysława Sikorskiego, Porucznika Zręba w Krasnymstawie Uchwała nr XXXII/246/2005 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 25.10.2005 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 16.01.2006 r. Nr 3 poz. 21
18.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Stefana Okrzei w Krasnymstawie Uchwała nr XXXIV/253/2009 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 13.11.2009 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 31.12.2009 r. Nr 148 poz. 3171

3.2. Opracowania i akty prawne dotyczące miasta Krasnystaw

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu* przyjęte uchwałą Nr XLIII/283/98 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 29 kwietnia 1998r.

2. *Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu* przyjęta uchwałą Nr XXXIV/252/2009 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 13 listopada 2009r.
3. *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju*, M.P. z 2001 r. Nr 26 poz.432.
4. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego* przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XLV/597/02 z dnia 29 lipca 2002r.
5. *Strategia Rozwoju Miasta Krasnystaw na lata 2007 – 2015 z długookresową prognozą do roku 2020* przyjęta uchwałą Nr XVII/129/2008 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 18 marca 2008 r.; Oficyna Wydawnicza WEKTORY F.M. Hektor Sp. z o.o. 2007r.
6. *Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007 – 2015 i Wieloletni Plan Finansowy na lata 2007 – 2015* przyjęty uchwałą Nr XVII/130/2008 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 18 marca 2008 r.; Oficyna Wydawnicza WEKTORY F.M. Hektor Sp. z o.o. 2007r.
7. *Zintegrowany Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Krasnystaw na lata 2007 – 2015. Aktualizacja.* Program przyjęty uchwałą Nr XLI/307/2010 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 28 września 2010 roku.
8. *Ekofizjografia (opracowanie podstawowe) Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krasnystaw*, mgr Zofia Kurek, Biegły w zakresie organizacji i funkcjonowania ochrony przyrody Dec. Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Znak:OPiD-10-17/95 z dnia 1995-08-07 Lipiec 2009r.
9. *Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006 - 2020* przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XXXVI/530/05 z dnia 4 lipca 2005r.
10. *Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2011* przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego nr XXV/435/08 z dnia 27 października 2008r.
11. *Wojewódzki Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Lubelskiego* przyjęty uchwałą Nr XXVII/375/04 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 8 listopada 2004r.; Ośrodek Badawczy Ekonomiki Transportu P.P. 2004r.
12. *Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2007 – 2010*; Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Lublinie 2006r.
13. *Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2008 - 2011 z perspektywą do roku 2015* przyjęty uchwałą Nr XXV/435/08 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 października 2008r.
14. *Program Zrównoważonego Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich Województwa Lubelskiego* przyjęty uchwałą Nr XXXIV/486/05 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 23 maja 2005 r.; Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa 2004r.
15. *Wojewódzki Program Rozwoju i Rewitalizacji Miast dla Województwa Lubelskiego* przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XXIX/412/04 z dnia 28 grudnia 2004 r.; Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie 2006r.
16. *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Krasnostawskiego na lata 2004 – 2007 z perspektywą na lata 2008 – 2011.*
17. *Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – etap I (uzupełnienie do Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – etap I) województwo lubelskie, powiat krasnostawski, miasto Krasnystaw*; MGGP S.A. 2006 r.
18. *Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Żółkiewka*, 2006.
19. *Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2005 – 2013* przyjęta uchwałą Nr XXXIII/450/05 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 25 kwietnia 2005r.; Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie 2005r.
20. *Audyt Turystyczny Województwa Lubelskiego*; PART Polska Agencja Rozwoju Turystyki S.A. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, 2008r.

21. *Program Rozwoju Energetyki dla Województwa Lubelskiego*; Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie, 2009r.
22. *Wojewódzki Program Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego*; Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie, 2006r.
23. *Program Gospodarki Wodnej Województwa Lubelskiego*; Fundacja „Centrum Ekspertyz Wodnych”, 2005r.
24. *Program Rozwoju Energetyki dla Województwa Lubelskiego*; Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie, Lublin 2009r.
25. Rozporządzenie Nr 50 Wojewody Lubelskiego z dnia 28 lutego 2006r. w sprawie Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2006 r. nr 69 poz.1288)
26. Rozporządzenie Nr 29 Wojewody Chełmskiego z dnia 10 sierpnia 2005r. w sprawie Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2005 r. nr 182 poz. 3154)
27. *Program Gospodarki wodno-ściekowej Miasta Krasnystaw – kanalizacja sanitarna*; Biotop Sp. z o.o. 2005r.
28. *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Krasnystaw*; 2006r.
29. *Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Krasnystaw, Aktualizacja*, 2006r.
30. *Program ochrony przeciwpowodziowej Wieprza Środkowego z uwzględnieniem miasta Krasnystaw woj. lubelskie, powiatów Łęczna, Świdnik i Krasnystaw*; Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie na zlecenie Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie.
31. NATURA 2000 standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO) dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) dla obszaru PLH60030 Izbicki Przełom Wieprza.
32. Rejestr Zabytków Województwa Lubelskiego, m. Krasnystaw.
33. Miejska ewidencja zabytków dla m. Krasnystaw.
34. Obwieszczenie Wojewody Chełmskiego z dnia 30 maja 1981r . Dz. Urz. WRN w Chełmie 1981r. Nr 2 poz.11 (*pomnik przyrody*).
35. Zarządzenie nr 27 Wojewody Chełmskiego z dnia 20 grudnia 1988r.- nie opublikowane (*pomnik przyrody*).
36. Dzienniku Urzędowym WRN w Chełmie z dnia 20.08.1981 r., nr 2, poz. 11 (*pomnik przyrody*).
37. Uchwała Nr VIII/65/2007 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 28 czerwca 2007r. zm. Uchwałą Nr XII/88/2007 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 18 września 2007 r. Dz. Urz. Woj. Lub z 2007r. Nr 149, poz.2709, zm. Nr 168 poz. 3000) (*pomnik przyrody*).
38. Strategia Rozwoju Lokalnego Powiatu Krasnostawskiego na lata 2008 – 2020.

3.3. Opracowania inne

1. Rocznik Statystyczny Województw 2008; Urząd Statystyczny w Warszawie; 2008r;
2. Rocznik Statystyczny Województwa Lubelskiego 2008; Urząd Statystyczny w Lublinie; 2008r.
3. SZULCZEWSKA B., KAFTAN J. (red.) 1996: *Kształtowanie Systemu Przyrodniczego Miasta*. IGPiK, Warszawa.
4. Matuszkiewicz J.M., 1993, *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN.
5. Wykorzystano również informacje zawarte na stronach internetowych:

- 1) publikacje elektroniczne Urzędu Statystycznego w Lublinie: www.stat.gov.pl/lublin/51_PLK_HTML.htm
- 2) Urzędu Miasta Krasnystaw: www.krasnystaw.um.gov.pl
- 3) Krasnostawskiego Domu Kultury: www.kdkkrasnystaw.pl
- 4) Młodzieżowego Domu Kultury: www.mdk-krasnystaw.pl
- 5) Starostwa Krasnostawskiego: www.krasnystaw-powiat.pl
- 6) Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego: www.lublin.uw.gov.pl
- 7) Centrum Informacji o Środowisku: www.ekoportal.gov.pl
- 8) Natura2000: www.natura2000.lubelskie.pl

II Uwarunkowania formalno-prawne

1. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej Województwa Lubelskiego¹

Województwo lubelskie obejmuje obszar ponad 25 tys. km² (8% powierzchni Polski) i liczy 2 mln. 235 tys. mieszkańców (6% ludności Polski). Jest jednym z największych – zajmuje 3 pozycję w kraju pod względem powierzchni. Jednocześnie jest to jeden z najslabiej zaludnionych i zurbanizowanych regionów. Średnia gęstość zaludnienia w województwie wynosi 89 osób na 1 km² powierzchni, co daje mu 12 pozycję w kraju.

Charakterystyczną cechą obszaru jest jeden z największych w kraju udział użytków rolnych (2 lokata). Z tą wielkością odwrotnie korespondują: udział lasów, obszarów prawnie chronionych, stopień urbanizacji (ważący o gęstości zaludnienia), liczba miast oraz gęstość dróg i kolei. Udział lasów (21,7%) plasuje województwo na 15 miejscu w kraju (najbardziej zalesionym w kraju jest województwo lubuskie – 48,8%; najslabiej – łódzkie 20,1%). Skromny areal leśny rzutuje na dalekie 14 miejsce województwa w kraju pod względem udziału obszarów prawnie chronionych. (22,3% powierzchni województwa przy średniej dla Polski – 30,0%. Dla porównania – w krajach Unii Europejskiej wskaźnik ten wynosi zaledwie 12,2%.

Rozwój regionu i jego jakość zależą w decydującym stopniu od potencjału ludzkiego, który jest znaczący i stawia województwo lubelskie na 8 miejscu w kraju pod względem liczby ludności. Jest to ludność w większości zamieszkała na wsi. Wskaźnik urbanizacji (46,8%) stawia województwo lubelskie na odległym 14 miejscu w kraju. Wskaźnik urbanizacji dla kraju wynosi 61,9%.

Struktura gospodarcza województwa lubelskiego, podobnie jak pozostałych województw Polski Wschodniej, jest słabo zróżnicowana. Jest zatem mniej odporna na zakłócenia zewnętrzne, ale też mniej atrakcyjna dla lokalizacji inwestycji – w tym zagranicznych. Znacznym zróżnicowaniem struktury gospodarczej charakteryzuje się jedynie Lublin – miasto o dużym potencjale ludnościowym i gospodarczym.

Do ważniejszych działów gospodarki województwa należy przemysł, z uwagi na udział w tworzeniu PKB (w lubelskim 25%) oraz liczbę zatrudnionych. Udział województwa w produkcji przemysłowej Polski wynosi 3,0%. Udział zatrudnionych w przemyśle kraju ogółem wynosi 3,6%. Wzajemna relacja tych wielkości świadczy o dużej zasobochłonności, małej wydajności i konkurencyjności przemysłu tego regionu.

Specyficzną cechą przemysłu województwa lubelskiego jest relatywnie wysoki udział w produkcji przemysłowej regionu produkcji artykułów spożywczych – 38%. Innymi branżami przemysłowymi, stanowiącymi w pewnym stopniu specjalizację województwa lubelskiego są: produkcja odzieży i futrzarstwa, produkcja maszyn i urządzeń, pojazdów mechanicznych, chemikaliów i mebli oraz licząca się w skali kraju produkcja śmigłowców (WSK – Świdnik),

---

¹ Poniższy tekst składa się z kompilacji autorskiego komentarza z wybranymi fragmentami z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego z 2002r. odnoszącymi się do miasta Krasnystaw.

nawozów sztucznych (Zakłady Azotowe w Puławach), samochodów ciężarowych (Daewoo Motor w Lublinie), wyrobów dziewiarskich (Biłgoraj), elementów ściennych i stolarki (Montex w Lublinie).

1.1. Cele zagospodarowania przestrzennego województwa

Środowisko przyrodnicze

Cel główny: kształtowanie struktur przestrzennych powstrzymujących dewaloryzację środowiska i umożliwiających aktywną ochronę jego wartości w warunkach gospodarczego wykorzystania.

Cele operacyjne:

- dostosowanie zagospodarowania przestrzennego do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję – harmonizacja zagospodarowania przestrzennego z układem przyrodniczym;
- ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi;
- zachowanie i pomnażanie dziedzictwa przyrodniczego i walorów krajobrazowych;
- poprawa jakości środowiska;
- wzrost bezpieczeństwa ekologicznego województwa.

Środowisko kulturowe:

Cel główny: ochrona i pomnażanie dziedzictwa kulturowego oraz jego wykorzystanie dla harmonijnego rozwoju społecznego i gospodarczego.

Cele operacyjne:

- umacnianie publicznego charakteru zadań samorządów w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie zapewnienie systemowych warunków ich finansowania;
- tworzenie warunków ochrony i promowania dziedzictwa kulturowego regionu jako miejsca spotkań trzech różnych kultur: łańciskiej, prawosławnej i żydowskiej;
- tworzenie warunków powszechnej dostępności dóbr kultury niezależnie od środowiska społecznego i miejsca zamieszkania.

Sieć osadnicza:

Cel główny: tworzenie warunków racjonalnej i ekonomicznie efektywnej urbanizacji województwa.

Cele operacyjne:

- kształtowanie optymalnej przestrzennie sieci osadniczej, opartej na policentrycznej i zróżnicowanej sieci ośrodków ponadlokalnych i lokalnych;
- wspomaganie rozwoju Lublina jako aglomeracji europolu;
- rozwój byłych miast wojewódzkich;
- wspomaganie rozwoju sieci miast i innych ośrodków generujących aktywizację społeczno-gospodarczą;
- wspomaganie rozwoju ośrodków przygranicznych – obecnych i planowanych;
- wdrażanie wzorów wielofunkcyjnego modelu obszarów wiejskich.

Infrastruktura społeczno-gospodarcza:

Cel główny: kształtowanie optymalnego przestrzennie, funkcjonalnie i ekonomicznie modelu wyposażenia regionu w obiekty i urządzenia infrastruktury społeczno-gospodarczej, służącej wzmacnianiu jego atrakcyjności rozwojowej, konkurencyjności i jakości życia mieszkańców.

Cele operacyjne:

- poprawa dostępności do usług oświaty, zdrowia i kultury o znaczeniu ponadlokalnym;
- organizacja regionalnych systemów infrastruktury społecznej i ekonomicznej;
- tworzenie sieci naukowo-badawczej oraz działań proinnowacyjnych w gospodarce regionu – utworzenie systemu regionalnego technopolu;
- tworzenie warunków instytucjonalno-organizacyjnych, technicznych, społecznych i ekonomicznych współpracy międzynarodowej, w tym współpracy transgranicznej z obwodami przygranicznymi Białorusi i Ukrainy;
- rozwój bazy turystycznej i rekreacyjnej w warunkach ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- rozwój infrastruktury społecznej i gospodarczej na obszarach wiejskich;

- rozwój stref przedsiębiorczości i biznesu w oparciu o korzyści położenia (szlaki komunikacyjne, lokalizacje węzłowe);
- rewitalizacja bazy ekonomicznej miast;
- stymulowanie lokalizacji inwestycji.

Infrastruktura transportowa:

Cel główny: osiągnięcie zrównoważonego, pod względem technicznym, przestrzennym, gospodarczym, społecznym i środowiskowym, systemu transportowego w warunkach rozwijającej się gospodarki rynkowej, z uwzględnieniem konkurencji międzynarodowej.

Cele operacyjne:

- stworzenie multimodalnych korytarzy komunikacyjnych o standardach zgodnych ze standardami Unii Europejskiej;
- osiągnięcie standardów europejskich w kompleksowej obsłudze osobowego i towarowego ruchu granicznego;
- polepszenie połączeń sieci transportowych województwa z sieciami państw i województw sąsiednich;
- zapewnienie warunków do szybkich połączeń lotniczych międzynarodowych i krajowych;
- zapewnienie zgodności rozwoju komunikacji z wymaganiami ochrony środowiska.

Elektroenergetyka:

Cel główny: zaspokojenie zapotrzebowania na energię elektryczną przy zapewnieniu nieprzerwanej dostawy w sytuacjach awaryjnych.

Cele operacyjne:

- budowa linii 400 kV i rozbudowa stacji systemowych, zgodnie z programem rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną;
- dostosowanie sieci stacji 110/15 kV i linii 110 kV do istniejących potrzeb;
- modernizacja sieci średniego i niskiego napięcia na obszarach wiejskich;
- budowa elektrowni systemowej;
- wykorzystanie alternatywnych, odnawialnych źródeł energii;
- współpraca przygraniczna z państwami i województwami sąsiednimi w zakresie elektroenergetyki.

Infrastruktura komunalna:

Cel główny: wyposażenie obszaru w urządzenia i obiekty infrastruktury komunalnej, zapewniające pełną obsługę w zakresie gospodarki odpadami, zaopatrzenia w wodę i ciepło.

Cele operacyjne:

- stopniowa eliminacja wykorzystania paliw stałych do celów grzewczych i bytowych na rzecz paliw płynnych oraz niekonwencjonalnych źródeł energii;
- rozbudowa systemu rozdzielczych sieci gazowych wysokich i średnich ciśnień dla zwiększenia liczby odbiorców gazu;
- realizacja wojewódzkiego programu gospodarki odpadami;
- wspomaganie samorządów lokalnych w zakresie porządkowania gospodarki wodno-ściekowej (dot. budowy i modernizacji obiektów oczyszczania i odprowadzania ścieków, likwidacji i rekultywacji uciążliwych składowisk odpadów stałych i płynnych) zwłaszcza na obszarach prawnie chronionych.

Obronność i bezpieczeństwo publiczne:

Cel główny: realny spadek zagrożenia bezpieczeństwa publicznego i wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Cele operacyjne:

- stworzenie zintegrowanego systemu ratownictwa medycznego;
- utworzenie powiatowych centrów powiadamiania ratunkowego na bazie obecnych stanowisk kierowania komend powiatowych i miejskich straży pożarnych;
- pełne zabezpieczenie obszaru województwa przed klęskami żywiołowymi;
- poprawa infrastruktury komunikacyjnej i łącznościowej, zapewniająca bezpieczeństwo publiczne;
- organizacja sieci jednostek straży granicznej w dostosowaniu do standardów i wymogów Unii Europejskiej;
- zapewnienie pełnej dostępności i wyposażenia obszaru województwa w jednostki służb bezpieczeństwa publicznego.

1.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa

Sieć osadnicza

Grupa ośrodków miejskich

Stosownie do ustaleń prognozy demograficznej przewidziano odpowiedni rozwój miejskiej sieci osadniczej, która w 2030 roku osiągnie liczbę 61 ośrodków miejskich o bardzo zróżnicowanej liczbie mieszkańców: od 1 tys. do 400 tys. osób w ośrodku. Uwzględniając ośrodki proponowane do funkcji miejskich (20 ośrodków) miejską sieć osadniczą województwa uszeregowano pod względem liczby mieszkańców w następujących grupach:

- I grupa (1 miasto) – miasto b. duże >387 tys. mieszkańców – Lublin;
- II grupa (4 miasta) – miasta duże 60–85 tys. – Chełm, Zamość, Biała Podlaska, Puławy;
- III grupa (9 miast) – miasta średnie 20–45 tys. – Świdnik, Kraśnik, Łuków, Biłgoraj, Lubartów, Łęczna, Tomaszów Lubelski, Krasnystaw, Hrubieszów;
- IV grupa (9 miast) – miasta małe 10–20 tys. – Dęblin, Międzyrzec Podlaski, Radzyń Podlaski, Włodawa, Janów Lubelski, Parczew, Ryki, Poniatowa, Opole Lubelskie;
- V grupa (9 miast) – miasta małe 3,5–7,0 tys. – Bełżyce, Terespol, Szczepieszyn, Bychawa, Nałęczów, Rejowiec Fabryczny, Kazimierz Dolny, Zwierzyniec, Kock;
- VI grupa (29 miast) – miasta b. małe 1,0–3,5 tys. – Werbkowice, Tarnogród, Krasnobród, Kurów, Janów Podlaski, Piaski, Bełzec, Anapol, Stoczek Łukowski, Józefów, Garbów, Dorohusk, Adamów, Tyszowce, Ostrów Lubelski, Piszczac, Wisznice, Dołhobyczów, Wojsławice, Krzywda, Markuszów, Łaszczów, Modliborzycze, Sławatycze, Urszulin, Białopole, Żółkiewka, Urzędów, Frampol.

Ranga ośrodków miejskich

Na podstawie „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” oraz „Strategii rozwoju województwa lubelskiego” projekt planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego przewiduje na 2030 r. następującą rangę i znaczenie ośrodków miejskich:

- ośrodek wojewódzki – Lublin, potencjalny europol – ośrodek krajowy o znaczeniu europejskim – z obszarem megalitarnym, centrum aglomeracji tworzą miasta Lublin i Świdnik – zwane Lubelskim Zespołem Miejskim (LZM) o zakładanej liczbie mieszkańców powyżej 500 tys.;
- ośrodki ponadregionalne (4 miasta) – Biała Podlaska, Chełm, Puławy, Zamość;
- ośrodki regionalne (7 miast) – Biłgoraj, Kraśnik, Łuków, Tomaszów Lubelski, Hrubieszów, Radzyń Podlaski, Włodawa;
- ośrodki ponadlokalne (19 miast) – Bełżyce, Bychawa, Dęblin, Janów Lubelski, Kazimierz Dolny, Kock, Krasnobród, Krasnystaw, Lubartów, Łęczna, Międzyrzec Podlaski, Parczew, Poniatowa, Ryki, Opole Lubelskie, Stoczek Łukowski, Świdnik, Terespol, Zwierzyniec;
- ośrodki lokalne (10 miast) – Anapol, Frampol, Józefów, Nałęczów, Ostrów Lubelski, Piaski, Rejowiec Fabryczny, Szczepieszyn, Tarnogród, Tyszowce;
- nowe miasteczka – ośrodki gminne wytypowane do uzyskania funkcji miejskich (20 miejscowości) – Adamów, Białopole, Bełzec, Dołhobyczów, Dorohusk, Garbów, Janów Podlaski, Krzywda, Kurów, Łaszczów, Markuszów, Modliborzycze, Piszczac, Sławatycze, Urszulin, Urzędów, Werbkowice, Wisznice, Wojsławice, Żółkiewka.

Kierunki rozwoju miast

Tereny chronione

Szczególnym rygorom urbanistycznym podlegać powinna urbanizacja przedmieść LZM i miast satelickich w celu przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy oraz ochrony terenów rolnych o wysokiej bonitacji gleb, położonych w strefie żywicielskiej aglomeracji. Ochronie podlegać także będą tereny o wysokich walorach przyrodniczych, prawnie chronione. Problem sprzężenia celów gospodarczych z ideą ochrony przyrody i utworzenia „zielonego kołnierza” dla Lubelskiego Zespołu Miejskiego powinno zdefiniować studium aglomeracji, będące materiałem wyjściowym dla planów przestrzennych zagospodarowania miast i gmin z obszaru aglomeracji.

Ośrodki regionalne

Na ośrodki wspierające miasta ponadregionalne typuje się miasta regionalne (7 miast) powiatowe, położone w promieniu 30–50 km od ośrodków ponadregionalnych, a mianowicie: Kraśnik, Łuków, Biłgoraj, Tomaszów Lubelski, Hrubieszów, Radzyń Podlaski, Włodawę. Trzy z tych miast położone są na trasach dróg ekspresowych, dwa są ośrodkami transgranicznymi. Pozostałe miasta powiatowe (Świdnik, Lubartów, Łęczna, Krasnystaw, Międzyrzec Podlaski, Janów Lubelski, Opole Lubelskie, Ryki, Parczew) oraz miasta: Dęblin, Poniatowa, Bełżyce, Terespol, Bychawa, Kazimierz Dolny, Zwierzyniec, Kock, Krasnobród i Stoczek Łukowski – typowane są na ośrodki ponadlokalne.

Środowisko kulturowe

Wiodące działania w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego regionu lubelskiego obejmują takie dziedziny, jak:

Ochrona miast historycznych

Ochrona miast historycznych poprzez:

ochronę, konserwację, rewaloryzację i rewitalizację historycznej substancji i struktury zabytkowej; w tym rehabilitacja starych zasobów mieszkaniowych, w szczególności:

- m. Zamość wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa i uznane za Pomnik Historii;
- Kazimierz Dolny uznany za Pomnik Historii;
- układy urbanistyczne: Biała Podlaska, Chełm, Czemierniki, Janowiec, Janów Podlaski, Kock, Końskowola, Krasnystaw, Kraśnik, Lubartów, Lublin, Łęczna, Międzyrzec Podlaski, Nałęczów, Opole Lubelskie, Parczew, Puławy, Radzyń Podlaski, Szचेbrzeszyn, Tomaszów Lubelski, Urzędów, Wąwolnica, Włodawa i inne wpisane do rejestru zabytków;

kreowanie wizerunku zespołu zabytkowego jako żywego elementu współczesnego i rozwijającego się miasta (animacja zespołów staromiejskich miast).

Ochrona konserwatorska

Prowadzenie ochrony konserwatorskiej poprzez:

- konserwację będącą działaniem zmierzającym do permanentnego utrzymania zabytków w stanie gwarantującym zachowanie ich wartości;
- rewaloryzację i adaptację do nowych funkcji;
- kontynuację, tj. tworzenie współczesnego otoczenia zabytków w nawiązaniu do tradycji.

Dla obiektów i zespołów objętych ścisłą ochroną konserwatorską (wpisane do rejestru zabytków) ustala się:

- zachowanie zabytków w ich obecnej formie przestrzennej wraz z ich najbliższym otoczeniem;
- utrzymanie w miarę możliwości pierwotnych funkcji obiektów zabytkowych (dopuszcza się możliwość dokonania zmian w sposobie użytkowania, o ile zostaną zaakceptowane przez służby konserwatorskie);
- użytkowanie gwarantujące zachowanie i utrzymanie zabytku;
- przywracanie, w miarę możliwości, utraconych wartości obiektom przy poprawie standardu funkcjonalnego i technicznego;
- zagospodarowanie terenów otaczających w sposób zgodny z zabytkowym charakterem obiektu;
- zagwarantowanie stref ochrony krajobrazowej i osi widokowych, stref ekspozycji i stref obserwacji archeologicznej;
- pozyskiwanie inwestorów zainteresowanych zagospodarowaniem i rewaloryzacją obiektów zabytkowych.

Dla obiektów i obszarów posiadających wartości zabytkowe, chronionych poprzez plany miejscowe, ustala się:

- zachowanie, w miarę możliwości, w celu utrzymania tożsamości kulturowej miejsca;
- użytkowanie gwarantujące zachowanie i utrzymanie zabytku;
- w przypadku koniecznej rozbiórki obiektu opracowanie dokumentacji fotograficznej i skróconej inwentaryzacji architektonicznej w celu uzyskania zgody na rozbiórkę;
- obejmowanie ochroną na mocy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (prawo lokalne);

- eksponowanie obiektów w krajobrazie i odpowiednie zagospodarowanie terenów otaczających;
- zachowanie istniejących stref ochrony krajobrazowej i osi widokowych;
- podnoszenie jakości funkcjonalnej i technicznej obiektów.

Harmonijny krajobraz kulturowy

Kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego poprzez:

- opracowanie planu ochrony krajobrazu kulturowego;
- powołanie nowych form ochrony krajobrazu;
- kontynuowanie tradycyjnych form osadnictwa;
- utrzymanie regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych;
- skupianie zabudowy na zasadzie dogęszczania istniejącej struktury jednostek osadniczych przy kontynuowaniu historycznego układu i charakteru;
- otaczanie wysoką zielenią obiektów dysharmonijnych;
- ograniczania napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych na rzecz sieci podziemnych w otoczeniu obiektów i zespołów zabytkowych;
- kształtowanie form zabudowy nawiązujących do tradycyjnego budownictwa;
- utrzymanie obiektów małej architektury współtworzących walory krajobrazu kulturowego.

Ośrodki kultury w układzie hierarchicznym

Hierarchia ośrodków kultury wynika z istniejących uwarunkowań i pośrednio ze struktury osadnictwa. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego zakłada następującą hierarchię ośrodków kultury:

- krajowy i międzynarodowy – Lublin;
- ponadregionalny – Zamość, Kazimierz Dolny;
- regionalny – Biała Podlaska, Chełm, Puławy;
- subregionalny – Włodawa, Hrubieszów, Tomaszów Lubelski, Janów Lubelski;
- ponadlokalny – Parczew, Ryki, Lubartów, Opole Lubelskie, Łęczna, Świdnik, Krasnystaw, Kraśnik, Biłgoraj, Radzyń Podlaski, Międzyrzec Podlaski, Urzędów, Łuków, Tarnogród, Nadrzecze, Kraczwice, Gardzienice, Wojciechów;
- lokalne – ośrodki gminne.

Strefy produkcji rolnej

Obszary i rejonry produkcyjne rolnictwa

Ze względu na duże zróżnicowanie środowiska rolniczego oraz istniejące uwarunkowania dla jego rozwoju wyróżniono na obszarze województwa dwa główne obszary rolnicze, w skład których wchodzi siedem rejonów produkcyjnych (opisanych w uwarunkowaniach rozwoju).

- **Rolniczy obszar południowy** obejmujący rejonry rolnicze:
  - I – główny rejon produkcji żywności; (*Krasnystaw został zaliczony do I rejon południowego-przyp. autora*)
  - II – rejon Roztocza wraz z Kotliną Sandomierską;
  - III – rejon nadwiślański.
- **Rolniczy obszar północny** obejmujący rejonry rolnicze:
  - IV – rejon chełmsko-łęczyński-włodawski;
  - V – rejon białkopodlaski;
  - VI – rejon parczewsko-radzyński-łukowski;
  - VII – rejon rycko-lubartowski.

Obszar południowy

Obszar południowy obejmuje tereny wyżynne województwa (Wyżyna Lubelska, Wyżyna Wołyńska, Roztocze) oraz część Kotliny Sandomierskiej. W obszarze tym występują głównie gleby zaliczone do bardzo dobrych i dobrych. Wyjątek stanowi Kotliną Sandomierską charakteryzująca się słabymi glebami i dużym udziałem lasów w strukturze użytkowania gruntów. Warunki glebowe obszaru południowego, znacznie korzystniejsze niż na północny województwa, dają większe możliwości rozwoju i specjalizacji produkcji rolnej. Obszar ten charakteryzuje się większą koncentracją

zakładów przetwarzających surowce rolnicze. Jest to obszar wskazany do intensyfikacji rolnictwa. Dominującymi uprawami są: buraki cukrowe, pszenica, rzepak, warzywa, owoce, ziemniaki, tytoń. W produkcji zwierzęcej dominuje hodowla bydła i trzody chlewnej. W obszarze południowym projektuje się:

- przeciwerozyjne zagospodarowanie gleb, w tym zalesienia przeciwerozyjne – obszary wymagające działań przeciwerozyjnych w I etapie obejmują 13 gmin: Kazimierz Dolny, Goraj, Frampol, Radecznica, Chrzanów, Godziszów, Batorz, Wojsławice, Kraśniczyn, Łopiennik Górny, Rybczewice, Krzczonów, Tarnawatka;
- zalesienia gleb marginalnych;
- budowę 22 nowych zbiorników retencyjnych i rozwój gospodarki rybackiej;
- melioracje użytków rolnych – w I etapie w 6 gminach: Nałęczów, Tarnogród, Księżpol, Mircze, Obsza, Nałęczów;
- powstanie 5 centrów aktywności gospodarczej producentów na poziomie lokalnym, tzw. centra logistyczne, które będą zajmowały się przechowywaniem oraz konfekcjonowaniem produktów (mycie, czyszczenie, sortowanie, pakowanie, etykietowanie oraz zabiegi przedłużające trwałość i okres przydatności do spożycia). Centra te będą ściśle powiązane z Lubelską Giełdą Rolno-Ogrodniczą w Elizówce k/Lublina. Proponowane ich lokalizacje to: Urzędów, Wilkołaz, Krasnystaw, Mircze, Opole Lubelskie;
- powstanie 15 rynków hurtowych produktów rolno-ogrodniczych. Proponowane lokalizacje to: Puławy, Opole Lubelskie, Urzędów, Wilkołaz, Bychawa, Krasnystaw, Hrubieszów, Zamość, Szczebrzeszyn, Mircze, Biłgoraj, Józefów, Tomaszów Lubelski, Biszczka, Tarnogród;
- rozwój rolnictwa ekologicznego – na terenach prawnie chronionych (park narodowy, parki krajobrazowe i ich otuliny);
- utworzenie 2 parków agroekologicznych, których głównym celem jest ochrona krajobrazu rolniczego przed niewłaściwym zagospodarowaniem:
  - Suchowolski Park Agroekologiczny – gminy: Adamów, Krynice;
  - Wąwolnicki Park Agroekologiczny – gminy: Nałęczów, Wąwolnica;
- rozwój stref żywicielskich wokół miast;
- preferencje lokalizacyjne dla nowych zakładów przemysłu rolno-spożywczego w 6 miejscowościach proponowanych do rangi miast: Werbkowice, Dołhobyczów, Wojsławice, Żółkiewka, Urzędów, Bełżyce;
- budowę przetworni rzepaku na biopaliwo w powiecie krasnostawskim.

Kierunki rozwoju rolnictwa

Plan zakłada, że na obszarze województwa rozwój rolnictwa będzie odbywać się w trzech głównych kierunkach:

- rolnictwo intensywne (konwencjonalne) – na obszarze najlepszych gleb, tj. w Głównym Rejonie Rolniczym (rejon I);
- rolnictwo ekologiczne – w I etapie obszary prawnie chronione;
- rolnictwo integrowane (zrównoważone, harmonijne) – na pozostałych terenach. Pod jego rozwój przeznaczona jest głównie północną i południowo-zachodnią część województwa.

Projektowane zadania

Na obszarze województwa projektuje się:

- zalesienie do 2020 roku ok. 75,5 tys. ha gruntów, głównie gleb nieprzydatnych dla rolnictwa (gleby marginalne);
- budowę w latach 2000–2030 22 nowych zbiorników retencyjnych o łącznej powierzchni 1350 ha (program Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych) i dalszych 46 zbiorników zgłoszonych przez samorządy lokalne;
- odbudowę i modernizację w latach 2000–2010 20 zbiorników retencyjnych o łącznej powierzchni 533 ha;
- zmeliorowanie w latach 2001–2008 11,7 tys. ha użytków rolnych, w tym 4,9 tys. ha użytków zielonych i 6,8 tys. ha gruntów ornych;
- przeprowadzenie prac scaleniowo-wymiennych na obszarze ok. 300 tys. ha (do 2006 roku na pow. 130 tys. ha oraz w latach następnych na pow. ok. 170 tys. ha).

Generalnie plan proponuje przeznaczenie do produkcji rolnej tylko gleb dobrej jakości produkcyjnej (I–IV klasy), natomiast gleby słabe (V–VI klasy) proponuje się przeznaczyć pod rozwój innych funkcji – rekreacyjnej, uzdrowiskowej, leśnej lub inne zainwestowanie zgodne z zakładanym rozwojem terenów (lokalizacje działalności gospodarczych, infrastrukturalnych i usługowych).

Położenie w regionie przygranicznym oraz przy szlakach komunikacyjnych o międzynarodowym znaczeniu

Zasady polityki przestrzennej

Jednym z głównych atutów rozwojowych województwa jest przebieg przez jego obszar szlaków komunikacyjnych o międzynarodowym znaczeniu. Niezbędnym warunkiem generowania rozwoju w oparciu o korzyści położenia jest rozbudowa i modernizacja systemów infrastruktury komunikacyjnej w dostosowaniu do standardów europejskich. W kształtowaniu stref przedsiębiorczości przyjmuje się następujące warunki i zasady realizacji polityki przestrzennej:

- koncentrację różnych form przedsiębiorczości pozarolniczej w obrębie ośrodków osadniczo-gospodarczych i struktur przestrzennych funkcjonalnie z nimi związanych, w sąsiedztwie węzłów obsługi ruchu i przejść granicznych, przeciwdziałanie ich nadmiernemu rozpraszaniu;
- dostosowanie rodzaju inwestycji i stopnia ich koncentracji do cech środowiska przyrodniczego;
- tworzenie układów wielofunkcyjnych, wyposażonych w pełną infrastrukturę techniczną, społeczną, szeroką gamę usług rynkowych, w tym również obsługi biznesu, rozwój dziedzin wykorzystujących zaawansowane technologie;
- poprawę efektywności wykorzystania istniejącego zainwestowania i infrastruktury technicznej, rewitalizację zdegradowanych terenów przemysłowych.

Istota strefowania

Zasadniczymi elementami w zagospodarowaniu przestrzennym województwa w zakresie rozwoju stref przedsiębiorczości w oparciu o korzyści położenia będą strefy urbanizacji i przedsiębiorczości, tzw. pasma wzmożonej aktywności gospodarczej, wzdłuż szlaków komunikacyjnych drogowych i kolejowych powiązanych z przejściami granicznymi.

Pasma aktywności

Pasma podstawowe wzmożonej aktywności gospodarczej:

- o znaczeniu europejskim:
  - wzdłuż projektowanej autostrady traseuropejskiej A-2 z Warszawy do Mińska i Moskwy, stanowiące pasmo główne;
  - wzdłuż szlaku „Via Intermare” z Gdańska przez Warszawę, Lublin, Zamość, Hrebenne, Lwów;
  - wzdłuż szlaku drogowego z Białegostoku przez Lublin do Rzeszowa;
  - wzdłuż szlaku kijowskiego z Warszawy przez Lublin, Chełm, Dorohusk do Kijowa;
- o znaczeniu krajowym: wzdłuż szlaku z Puław do Radomia.

Pasma uzupełniające

Pasma uzupełniające wzmożonej aktywności gospodarczej:

- o znaczeniu międzyregionalnym:
  - wzdłuż szlaku drogowo-kolejowego ze Stalowej Woli przez Janów Lubelski, Frampol, Szczebrzeszyn, Zamość do Hrubieszowa i Łucka;
  - wzdłuż szlaku drogowego z Lublina przez Biłgoraj do Przeworska;
  - wzdłuż szlaku drogowego z Dębina przez Kock do Radzyna Podlaskiego, a następnie przez Wisznice do przejścia drogowego w Sławatyczach.

Zasady proekologiczne

Zgodnie z zasadą dostosowania rodzaju inwestycji i stopnia ich koncentracji do cech środowiska przyrodniczego, w zagospodarowaniu pasm aktywności gospodarczej na odcinkach pokrywających się z układem ekologicznym przyjmuje się następujące zasady:

- na odcinku Szcebrzeszyn–Frampol wzdłuż drogi krajowej nr 74 dopuszczalna jest aktywizacja pasma wyłącznie w zakresie obsługi turystyki i tylko w oparciu o istniejącą sieć osadniczą;
- na odcinku Chełm–Dorohusk wzdłuż drogi krajowej nr 12 zakłada się równorzędność funkcji ekologicznej z gospodarczą. Do preferowanych form zagospodarowania na tym obszarze zalicza się obsługę turystyki i ruchu międzynarodowego. Za niezbędne uważa się stosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych w zakresie ochrony środowiska przyczyniających się do osłabienia antropopresji, zapobiegających skutkom ewentualnych awarii, w odniesieniu zarówno do modernizacji istniejącego zainwestowania, jak i projektowanych inwestycji;
- rozwój stref przedsiębiorczości związanych z funkcjonowaniem LHS dotyczy miejsc lokalizacji infrastruktury przeładunkowej (Hrubieszów, Werbkowice, Bortatycze k/Zamościa i Biłgoraj), jej modernizacji i rozbudowy w dostosowaniu do wymogów ochrony środowiska.

Ruch tranzytowy

Organizacja międzynarodowego ruchu tranzytowego:

- budowa centrów logistycznych: w Białej Podlaskiej, gminie Terespol, Lublinie, Chełmie i Zamościu;
- rozwój usług związanych z obsługą transportu (handel, hotele, stacje obsługi, usługi finansowe) w ośrodkach węzłowych oraz wzdłuż pasm komunikacyjnych.

Rozwój funkcji obsługi transgranicznej (transport, spedycja, obsługa finansowa, hotelarsko-gastronomiczna, wymiany handlowej) w ośrodkach położonych na głównych szlakach komunikacyjnych prowadzących do przejść granicznych: Lublin, Puławy, Zamość, Terespol, Włodawa (przejście projektowane), Hrubieszów, Tomaszów Lubelski.

Strefy przedsiębiorczości

Strefy przedsiębiorczości skoncentrowanej:

- strefy aktywności gospodarczej w większych ośrodkach gospodarczych regionu, dla których bazę wyjściową mogą stanowić istniejące tereny przemysłowe, rezerwy terenów przewidzianych pod rozwój przemysłu oraz przewidziane do rewitalizacji dzielnice przemysłowe z gałęziami schyłkowymi: Biała Podlaska, Kraśnik, Świdnik, Opole Lubelskie, Ryki, Puławy, Lubartów, Krasnystaw, Chełm, Zamość, Hrubieszów, Tomaszów Lubelski, Biłgoraj, Łuków, gmina Terespol (proponowane lokalizacje – na terenie WOC i w sąsiedztwie terminala w Koroszczyńcu).

Kryterium funkcji rozwojowych

Przewiduje się kształtowanie wiodących funkcji rozwojowych w ośrodkach regionalnych, ponadlokalnych i lokalnych:

- funkcja obsługi turystyki:
  - ośrodki regionalne: Radzyń Podlaski, Włodawa, Biłgoraj;
  - ośrodki ponadlokalne: Międzyrzec Podlaski, Terespol, Parczew, Poniatowa, Krasnystaw, Janów Lubelski, Kock, Zwierzyniec, Krasnobród, Kazimierz Dolny;
  - ośrodek lokalny: Nałęczów;
- funkcja uzdrowiskowa:
  - ośrodek krajowy: Nałęczów;
  - ośrodek ponadlokalny: Krasnobród;
- funkcja obsługi ruchu międzynarodowego:
  - ośrodki regionalne: Włodawa, Hrubieszów, Tomaszów Lubelski;
  - ośrodki ponadlokalne: Międzyrzec Podlaski, Krasnystaw, Terespol;
- funkcja koncentracji aktywności gospodarczej:
  - ośrodki regionalne: Łuków, Radzyń Podlaski, Kraśnik, Biłgoraj;
  - ośrodki ponadlokalne: Międzyrzec Podlaski, Ryki, Opole Lubelskie, Poniatowa, Lubartów, Łęczna, Świdnik, Krasnystaw, Bełżyce, Bychawa, Stoczek Łukowski;
  - ośrodki lokalne: Frampol, Tarnogród, Szcebrzeszyn, Rejowiec Fabryczny;

- funkcja transportowa: ośrodek ponadlokalny: Dęblin;
- ośrodki wielofunkcyjne bez wyraźnie ukształtowanej specjalizacji: ośrodki lokalne: Ostrów Lubelski, Piaski, Annopol, Józefów, Tyszowce.

2. Wnioski wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego²

Strategia – jest to określenie sposobu postępowania i wybór drogi rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez sformułowanie misji i docelowej wizji jednostki, a w tym przypadku jednostki samorządu terytorialnego – miasta Krasnegostawu; wybór długookresowych celów rozwojowych zapewniających urzeczywistnienie przyjętej wizji w określonym okresie czasu.

Częścią strategii jest polityka realizacji strategicznych celów rozwojowych, określająca zasady postępowania oraz wskazująca narzędzia niezbędne do osiągnięcia przyjętych celów, w tym sposób alokacji środków kapitałowych, zaangażowania społecznego, systemu informacji. Ważnym elementem polityki są więc wyodrębnione zadania wdrożeniowe ujęte w ramach operacyjnych programów strategicznych.

Strategia jest jednym z podstawowych dokumentów, na których opiera się praca samorządu i długoterminowe planowanie rozwoju społecznego i gospodarczego gminy.

„Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020” została przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XXXVI/530/05 z dnia 4 lipca 2005r. Celem nadrzędnym Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020 jest osiąganie trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Lubelszczyzny poprzez zwiększenie konkurencyjności województwa oraz optymalne wykorzystanie jego wewnętrznych potencjałów rozwojowych.

Cel nadrzędny składa się z dwóch zasadniczych części: opisu pożądanego stanu, do którego należy dążyć realizując Strategię (trwały i zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Lubelszczyzny) oraz wskazania metody czy też drogi dojścia do tego stanu (zwiększenie konkurencyjności województwa oraz optymalne wykorzystanie jego wewnętrznych potencjałów rozwojowych). Istotą trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa jest powiązanie szybkiego tempa rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z poprawą stanu środowiska przyrodniczego, z jednoczesnym dążeniem do zachowania go dla przyszłych pokoleń. Uzyskanie wysokiego tempa rozwoju gospodarczego jest warunkiem niezbędnym do zmniejszenia dystansu rozwojowego (konwergencji) województwa w stosunku do innych regionów Polski i Unii Europejskiej, a także umocnienia konkurencyjności regionu i zapewnienia wyższego poziomu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Lubelszczyzny.

Za cele priorytetowe uznano:

- restrukturyzację tradycyjnych gałęzi regionalnej gospodarki i dostosowanie jej do reguł wspólnego rynku;
- rozwój i podnoszenie konkurencyjności regionalnego agrobiznesu;
- specjalizację województwa w wybranych sektorach produkcji i usług cechujących się wysokim poziomem konkurencyjności;
- rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz wzrost poziomu ich innowacyjności;
- rozwój regionalnego potencjału B+R oraz jego wykorzystanie dla potrzeb gospodarki;
- rozwój społeczeństwa informacyjnego;
- kształtowanie prorozwojowej polityki ludnościowej w województwie;
- podniesienie poziomu wykształcenia i wiedzy mieszkańców regionu;
- wzrost zatrudnienia oraz lepsze wykorzystanie zasobów ludzkich w regionie;
- wspieranie integracji społecznej i ograniczanie poziomu ubóstwa w regionie;
- wzmocnienie i wykorzystanie kapitału kulturowego i społecznego w regionie;
- poprawę bezpieczeństwa i ładu publicznego;
- poprawę dostępności komunikacyjnej województwa;

² Poniższy tekst składa się z kompilacji autorskiego komentarza z wybranymi fragmentami ze Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006 – 2020.

- zachowanie i wzmocnienie różnorodności przyrodniczej, krajobrazowej i kulturowej;
- rozwój ośrodków miejskich oraz funkcji metropolitalnych Lublina;
- poprawę jakości życia mieszkańców wsi oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich;
- rozwój współpracy międzyregionalnej województwa w układzie międzynarodowym, krajowym i transgranicznym;
- zwiększenie zdolności instytucjonalnej regionu do prowadzenia efektywnej polityki regionalnej;
- poprawę skuteczności promocji regionu i zdolności do przyciągania inwestycji z zewnątrz.

Głównym koordynatorem działań związanych z opracowaniem i realizacją Strategii Rozwoju Województwa jest Urząd Marszałkowski. Zakres wielu ustaleń Strategii wykracza poza ramy kompetencji samorządu województwa. Dzieje się tak dlatego, że założone cele dotyczą rozwoju województwa rozumianego jako mieszkańców zamieszkujących odpowiednie terytorium, nie zaś władz samorządowych. Dlatego partnerami realizacji Strategii będą różne podmioty zarówno z terenu regionu jak i spoza niego. Do osiągania celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego przyczynić się będzie realizacja projektów prowadzonych przez różnych partnerów – beneficjentów pomocy. Wśród nich wymieniono jednostki samorządu terytorialnego.

3. Wnioski wynikające ze Strategii Rozwoju Lokalnego Powiatu Krasnostawskiego³

Strategia rozwoju powiatu jest częścią planu rozwoju gospodarczego. Określa on nie tylko politykę rozwoju gospodarczego, ale zawiera także kwestie kulturalne, środowiskowe lokalnej społeczności oraz ogólne kwestie społeczne. Strategia zawiera wizję i metody pozwalające na jej realizację. Obrazuje możliwości rozwojowe powiatu na przyszłość, nakreśla ramy procesów decyzyjnych i cele jakie lokalna społeczność pragnie osiągnąć. Nadrzędnym celem długoterminowym w strategii rozwoju powiatu krasnostawskiego jest „**Podniesienie poziomu życia mieszkańców poprzez rozwój powiatu krasnostawskiego**”. Przyjęty cel zakłada, że najważniejsza jest dbałość o mieszkańców i poprawa ich warunków bytowania. Bardzo istotne jest zaangażowania mieszkańców powiatu w jej rozwój. Aby osiągnąć wyżej wymieniony cel należy planowo rozwijać i modernizować infrastrukturę techniczną, a także stworzyć odpowiednie warunki do rozwoju przedsiębiorczości i nowoczesnego rolnictwa. Należy tu dążyć do optymalnego wykorzystania istniejącego potencjału produkcyjnego i zapewnienia konkurencyjności sektora żywnościowego.

W celu kształtowania nowoczesnego rynku pracy należy reorganizować struktury szkolnictwa średniego, dostosowując je do istniejących potrzeb poprzez tworzenie nowej jakości wiedzy i umiejętności oraz nowoczesnych form kształcenia. Nie bez znaczenia jest tu także stworzenie warunków do kształcenia się mieszkańców powiatu na poziomie szkół wyższych wykorzystując istniejące placówki oświatowe.

Po przeanalizowaniu danych dotyczących środowiska naturalnego jak i rozwoju gospodarczego, należy promować rozwój turystyki z położeniem głównego nacisku na agroturystykę oraz rozwój nowoczesnego rolnictwa, nie zapominając przy tym o utrzymaniu walorów środowiska przyrodniczego.

Skuteczny system ochrony zdrowia mieszkańców powiatu pod względem jakości usług powinien być osiągnięty poprzez optymalizację systemu opieki zdrowotnej, w tym systemu organizacyjnego i kadrowego oraz bazy materialnej.

Zadawalający wynik porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli można osiągnąć poprzez współpracę i zaangażowanie jednostek reprezentujących służby, strażę i inspekcje powiatowe ze strukturami samorządowymi.

Właściwą formę sprawowania opieki w stosunku do osób jej potrzebujących powinno zapewnić tworzenie sprzyjających dla rodziny warunków w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczej jak i

---

³ Poniższy tekst składa się z kompilacji autorskiego komentarza z wybranymi fragmentami ze Strategii Rozwoju Powiatu Krasnostawskiego na lata 2006 – 2020 w odniesieniu do miasta Krasnystaw

systemu wsparcia społecznego dla osób i rodzin pozostających w trudnych sytuacjach życiowych oraz wspieranie działań na rzecz kompensacji skutków niepełnosprawności.

Realizacja zadań z zakresu drogownictwa powinna doprowadzić do:

- zaspokojenia podstawowych potrzeb transportowych powiatu,
- stymulować wzrost gospodarczy,
- poprawić bezpieczeństwo ruchu jak i łączność ośrodka aktywności społeczno – gospodarczej (m. Krasnystaw) z pozostałymi miejscowościami.

4. Wnioski wynikające ze Strategii Rozwoju Miasta Krasnystaw⁴

Strategia Rozwoju Miasta Krasnystaw na lata 2007 – 2015 z długookresową prognozą do roku 2020 została przyjęta uchwałą Nr XVII/129/2008 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 18 marca 2008r.

Wizja miasta Krasnystaw, jako obraz przyszłości to miasto przyjazne dla mieszkańców i turystów, atrakcyjne gospodarczo i turystycznie, z dobrze prosperującą gospodarką, bezpieczne i ekologiczne o pełnej infrastrukturze technicznej i społecznej.

Misja, stanowiąca syntetyczne określenie intencji tego, co miasto Krasnystaw, liczne instytucje publiczne i prywatne oraz wszyscy mieszkańcy zamierzają osiągnąć w określonym czasie, aby zapewnić optymalny rozwój swojego miasta to wszechstronny rozwój miasta, zarówno w dziedzinie społecznej, jak i technicznej, służący podniesieniu jego konkurencyjności i zapewniający atrakcyjne warunki życia i wypoczynku mieszkańcom i przyjezdnym oraz korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości przy zachowaniu zasad ekorozwoju we wszystkich dziedzinach życia społeczno-gospodarczego miasta.

Na potrzeby strategii przyjęto trójpoziomą hierarchię celów:

Cele strategiczne – jest to forma deklaracji ukierunkowująca wszelkie działania, na ogół w programach strategicznych; jest utożsamiany z misją lub stanowi główny element misji.

Cele operacyjne – określa drogę osiągnięcia stanu docelowego w ramach strategicznego programu rozwojowego.

Cele szczegółowe – programy działania – określają sposób osiągnięcia celu ogólnego (wskazują konkretne działania).

Cele strategiczne i ich osiągnięcie poprzez wyznaczone cele operacyjne i cele szczegółowe zostały w następujący sposób przyporządkowane:

1) **Wspieranie przedsiębiorczości i kreowanie nowoczesnej gospodarki wzmacniającej pozycję Krasnegostawu w województwie lubelskim.**

CO.1.1. Wspieranie sektora MMSP.

Csz.1.1.1. Przebudowa ul. Leśnej (droga dojazdowa do przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie miasta).

CO.1.2. Rozwój innowacyjnej i otwartej gospodarki.

CSz.1.2.1. Organizacja stref lokalnej aktywności gospodarczej:

- strefa zlokalizowana przy ul. Polewanej i ul. Kościuszki o powierzchni ok. 15 ha (uzbrojenie terenu),
- tereny za Spółdzielnią Mleczarską przy projektowanej trasie Warszawa - Hrebenne o powierzchni ok. 20 ha (wykup części gruntów, uzbrojenie terenu),
- organizacja innych stref aktywności gospodarczej, w tym przy ul. Rejowieckiej.

CO.1.3. Aktywizacja promocji miasta.

CSz.1.3.1. Krasnystaw w sieci – informatyzacja działalności jednostek realizujących zadania publiczne miasta.

CSz.1.3.2. Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkół nr 5.

2) **Poprawa życia w mieście poprzez rozwój i unowocześnienie infrastruktury społecznej**

CO.2.1. Wzmacnianie systemu edukacyjnego miasta, poprzez zwiększenie nakładów na oświatę.

---

⁴ Poniższy tekst składa się z kompilacji autorskiego komentarza z wybranymi fragmentami ze Strategii Rozwoju Miasta Krasnystaw na lata 2007 – 2015 z długookresową prognozą do roku 2020

- CSz.2.1.1. Modernizacja i wyposażenie bazy edukacyjnej (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja).
  - CSz.2.1.2. ZS Nr 1 Rozbudowa wraz z zagospodarowaniem terenu wokół szkoły.
  - CO.2.2. Poprawa stanu infrastruktury społecznej oraz jej wyposażenia.
    - CSz.2.2.1. Modernizacja obiektów świadczących usługi w zakresie pomocy i opieki społecznej (rewitalizacja terenu dawnego zespołu dworsko - parkowego i folwarcznego przy ul. Sikorskiego i ul. Konopnickiej).
    - CSz.2.2.2. Modernizacja Domu Sejmikowego i Ratusza.
  - CO.2.3. Wzmacnianie kulturalnej oraz sportowo-rekreacyjnej atrakcyjności miasta.
    - CSz.2.3.1. Rozbudowa, przebudowa, remont i termomodernizacja budynku Krasnostawskiego Domu Kultury.
    - CSz.2.3.2. Rozbudowa, przebudowa i termomodernizacja budynku OSP Krakowskie Przedmieście.
    - CSz.2.3.3. Rozbudowa, przebudowa i termomodernizacja budynku OSP Zastawie.
    - CSz.2.3.4. Zagospodarowanie terenu przy ZS nr 5.
    - CSz.2.3.5. Rozbudowa infrastruktury MOSIR oraz zakup wyposażenia.
    - CSz.2.3.6. Budowa terenów rekreacyjnych w szczególności przy ul. Sikorskiego.
    - CSz.2.3.7. Rozbudowa stadionu miejskiego i budowa Centrum Sportowo-Rekreacyjnego w Krasnymstawie.
  - CO.2.4. Przeciwdziałanie patologiom społecznym oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób.
    - CSz.2.4.1. Budowa budynku mieszkalnego z przeznaczeniem na mieszkania socjalne.
    - CSz.2.4.2. Remont komunalnych zasobów mieszkaniowych.
- 3) Rozwój i unowocześnienie infrastruktury sprzyjającej ochronie środowiska i rozwojowi turystyki.**
- CO.3.1. Rozwój infrastruktury wodno – ściekowej.
    - CSz.3.1.1. Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej doliny rzeki Wieprz - budowa kanalizacji sanitarnej
    - CSz.3.1.2. Przebudowa i rozbudowa miejskiego systemu kanalizacji deszczowej.
    - CSz.3.1.3. Przebudowa i wymiana infrastruktury wodociągowej na terenie miasta (w szczególności wymiana rur azbestowych).
    - CSz.3.1.4. Dostosowanie układu komunikacyjnego do potrzeb.
    - CSz.3.1.5. Promocja i realizacja działań prowadzących do zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
  - CO.3.2. Kompleksowy rozwój bazy i usług turystycznych, zwłaszcza agroturystycznych, oraz szersze wykorzystanie walorów turystycznych miasta.
    - CSz.3.2.1. Budowa terenów rekreacyjnych, w szczególności przy ul. Sikorskiego.
    - CSz.3.2.2. Budowa zbiornika wodnego pomiędzy os. Rońsko, a ul. Lwowską.
    - CSz.3.2.3. Budowa zbiornika małej retencji – Lubańki przy ul. Kwiatowej.
    - CSz.3.2.4. Utworzenie ścieżek rowerowych i tras turystycznych wraz z zapleczem.
  - CO.3.3. Inwestycje z sprzęt w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego w celu szybkiego usuwania skutków różnego rodzaju klęsk i zdarzeń w tym naturalnych i ekologicznych.
    - C.Sz.3.3.1. Poprawa systemu bezpieczeństwa ekologicznego na obszarze miasta i gminy Krasnystaw.
- 4) Lepsze ukształtowanie ładu przestrzennego miasta Krasnegostawu poprzez rozwój i unowocześnienie infrastruktury technicznej na terenie miasta.**
- CO.4.1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej.
    - CSz.4.1.1. Budowa połączenia drogi krajowej nr 17 relacji Lublin - Zamość - Hrebenne - Granica Państwa z drogą wojewódzką nr 812 Krasnystaw - Chełm - Biała Podlaska.
    - CSz.4.1.2. Budowa ul. Polewanej - I etap.
    - CSz.4.1.3. Przebudowa ul. Leśnej.
    - CSz.4.1.4. Budowa ul. Kościuszki, ul. Kołowrót, ul. Kacza, ul. Gawryłowa, most na rzece Wieprz i ul. Nieczaja – II etap.
    - CSz.4.1.5. Poprawa układu komunikacyjnego Miasta Krasnystaw (budowa dróg gminnych) w tym:

- budowa dróg na osiedlu Rejowiecka,
- budowa dróg na osiedlu Orłąt Lwowskich,
- budowa dróg na ulicach: Żurka, Browarna,
- budowa parkingów, w tym przy ul. Zamkowej,
- budowa pozostałych dróg gminnych.

CO.4.2. Poprawa uzbrojenia infrastrukturalnego terenu.

CSz.4.2.1. Organizacja stref lokalnej aktywności gospodarczej:

- strefa zlokalizowana przy ul. Polewanej i ul. Kościuszki o powierzchni ok. 15 ha (uzbrojenie terenu),
- tereny za Spółdzielnią Mleczarską przy projektowanej trasie Warszawa - Hrebenne o powierzchni ok. 20 ha (wykup części gruntów, uzbrojenie terenu),
- organizacja innych stref aktywności gospodarczej, w tym przy ul. Rejowieckiej.

CO.4.3. Poprawa zagospodarowania i estetyki miasta.

CSz.4.3.1. Rewitalizacja przestrzeni rynku miejskiego w historycznej zabudowie – Krasnystaw.

CSz.4.3.2. Opracowanie nowych dokumentów planistycznych obejmujących teren miasta.

5) Kompleksowa rewitalizacja zmierzająca do poprawy warunków życia mieszkańców Krasnegostawu i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej miasta poprzez odnowę substancji architektonicznej wraz z infrastrukturą techniczną i społeczną.

CO.5.1. Rewitalizacja rynku miejskiego (Plac 3-go Maja).

CO.5.2. Nowe przeznaczenie dworca PKS.

CO.5.3. Rewitalizacja dworca PKP.

CO.5.4. Rewitalizacja terenu przy ul. Zamkowej (tzw. „Plac z Krzyżem”).

CO.5.5. Rewitalizacja terenu przy ul. Granicznej, tzw. „Chmielnika”.

CO.5.6. Rewitalizacja byłej bazy PKS z przeznaczeniem na tereny inwestycyjne.

CO.5.7. Zagospodarowanie terenów łąk, w szczególności przy ul. Sikorskiego.

CO.5.8. Rewitalizacja terenów podworskich przy ul. Sikorskiego.

CO.5.9. Zagospodarowanie starorzecza rzeki Wieprz i Żółkiewka.

CO.5.10. Zagospodarowanie terenów łąk przy ul. Kościuszki, tzw. „Błoń”.

CO.5.11. Poprawa stanu infrastruktury technicznej osiedli mieszkaniowych domów wielorodzinnych.

W ramach przeprowadzonej delimitacji obszaru, biorąc pod uwagę aspekty przestrzenno-urbanistyczne, ekonomiczne i społeczne, zidentyfikowano i wyznaczono następujące obszary problemowe:

- infrastruktura techniczna,
- promocja i rozwój przedsiębiorczości,
- turystyka i ochrona środowiska,
- infrastruktura społeczna,
- rewitalizacja miasta Krasnegostawu.

Dla poszczególnych obszarów wskazano działania inwestycyjne przewidziane na lata 2007 – 2015.

Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna przestrzeni publicznej w Krasnymstawie obejmuje: drogi, chodniki, oświetlenie, parkingi oraz wszelkiego rodzaju instalacje np. sanitarne, elektryczne, ciepłownicze itp.

Planowane zadania inwestycyjne:

- przebudowa istniejących i budowa nowych dróg na terenie miasta Krasnegostawu, w szczególności ul. Leśna, ul. Polewana wraz z oświetleniem i kanalizacją deszczową,
- budowa połączenia drogi krajowej nr 17 z drogą wojewódzką nr 812 oraz budowa mostu na rzece Wieprz,
- poprawa systemu bezpieczeństwa ekologicznego na obszarze miasta i gminy Krasnystaw,
- rozbudowa miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej,
- budowa, przebudowa i wymiana infrastruktury wodociągowej na terenie miasta (w szczególności wymiana rur azbestowych),

- rozbudowa systemu monitoringu miejskiego i infrastruktury teleinformatycznej,
- Uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę stref aktywności gospodarczej, w tym tereny przy ul. Rejowieckiej, ul. Kościuszki, ul. Polewanej i tereny za Spółdzielnią Mleczarską przy projektowanej trasie Warszawa – Hrebenne.

Promocja i rozwój przedsiębiorczości

Samorząd chcąc pozyskać nowych inwestorów przewiduje pozyskanie i uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje.

Planowane zadania inwestycyjne:

- Organizacja stref lokalnej aktywności gospodarczej:
  - strefa zlokalizowana przy ul. Kościuszki, ul. Polewanej o powierzchni ok.15 ha,
  - tereny za Spółdzielnią Mleczarską o powierzchni ok. 20 ha,
  - inne strefy aktywności, w tym przy ul. Rejowieckiej
- Uzbrojenie terenów.
- Wykup części terenów.

Turystyka i ochrona środowiska

Granice administracyjne miasta obejmują fragment Grabowiecko - Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z dolinami rzek Wieprz i Żółkiewka, lasem Borek i terenami przyległymi. Miasto Krasnystaw stwarza duże możliwości skoncentrowania w jego obrębie atrakcyjnych form rozwoju turystyki, rekreacji i sportu.

Planowane zadania inwestycyjne:

- utworzenie bazy agroturystycznej,
- budowa zbiornika wodnego – os. Rońsko i ul. Lwowska,
- budowa zbiornika małej retencji – Lubańka,
- budowa nowych terenów rekreacyjnych, w szczególności przy ul. Sikorskiego,
- rozbudowa systemu gospodarki odpadami,
- rozbudowa systemu ochrony przeciwpowodziowej,
- poprawa systemu bezpieczeństwa ekologicznego na obszarze miasta i gminy Krasnystaw,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej miasta.

Infrastruktura społeczna

Podniesienie poziomu technicznego i estetycznego budynków użyteczności publicznej i ich bezpośredniego otoczenia przyczyni się do podniesienia poziomu cywilizacyjnego miasta, jej konkurencyjności, a także do ułatwienia mieszkańcom dostępu do usług publicznych w zakresie administracji, oświaty, kultury, spraw socjalnych oraz do podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Planowane zadania:

- przebudowa Krasnostawskiego Domu Kultury,
- zagospodarowanie terenu przy ZS nr 5,
- rozbudowa infrastruktury MOSIR oraz zakup wyposażenia,
- modernizacja i wyposażenie bazy edukacyjnej,
- przebudowa obiektów użyteczności publicznej w tym: OSP Krakowskie Przedmieście, OSP Zastawie, Domu Sejmikowego i Ratusza,
- budowa systemu monitoringu wizyjnego,
- rozbudowa obiektów Centrum Rehabilitacji Społecznej,
- intensyfikacja działań promocyjno-informacyjnych i szkoleniowych,
- budowa budynku mieszkalnego z przeznaczeniem na mieszkania socjalne,
- remont zasobów mieszkaniowych.

Rewitalizacja miasta Krasnegostawu

Planowane zadania:

- rozbudowa, przebudowa, remont i termomodernizacja budynku Krasnostawskiego Domu Kultury,
- zagospodarowanie terenu przy ZS nr 5,
- rozbudowa infrastruktury MOSIR oraz zakup wyposażenia,

- modernizacja i wyposażenie bazy edukacyjnej,
- przebudowa obiektów użyteczności publicznej w tym: OSP Krakowskie Przedmieście, OSP Zastawie, Domu Sejmikowego i Ratusza,
- remont istniejących i budowa nowych dróg na terenie miasta Krasnystaw, w tym ul. Leśna, Polewana,
- budowa połączenia drogi krajowej nr 17 z drogą wojewódzką nr 812 oraz budowa mostu na rzece Wieprz,
- rozbudowa miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej,
- przebudowa i budowa infrastruktury wodociągowej na terenie miasta (wieża ciśnień i wymiana rur azbestowych),
- budowa nowych oraz wymiana nawierzchni istniejących ulic i chodników w mieście Krasnystaw,
- pozyskanie i uzbrojenie terenów pod inwestycje oraz organizacja stref lokalnej aktywności gospodarczej: strefa zlokalizowana przy ul. Kościuszki, ul. Polewanej o powierzchni ok. 15 ha, tereny za Spółdzielnią Mleczarską o powierzchni ok. 20 ha, inne strefy aktywności gospodarczej, w tym tereny przy ul. Rejowieckiej,
- utworzenie bazy agroturystycznej,
- budowa zbiornika wodnego – os. Rońsko i ul. Lwowska,
- budowa zbiornika małej retencji – Lubańki,
- budowa nowych terenów rekreacyjnych w szczególności przy ul. Sikorskiego.

5. Wnioski wynikające z polityki organów opiniujących i uzgadniających

Zgodnie z art. 11 pkt 2) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz Krasnegostawu wysłał zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Krasnegostawu do instytucji i organów uzgadniających i opiniujących. Odpowiedzi nadeszli:

- Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Wschód S.A.
Informacja o braku przesyłowych linii elektroenergetycznych eksploatowanych przez PSR – Wschód S.A.
- Starostwo Powiatowe w Krasnymstawie
Wnioski związane z planami inwestycyjnymi Powiatu Krasnostawskiego.
- Nadleśnictwo Krasnystaw
Wniosek o ujawnienie istniejących terenów zabudowanych (na gruntach rolnych B-R) związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, jak również zamieszkałych przez osoby fizyczne wg poniższego zestawienia: działka nr 3062/1 – na części działki budynki Nadleśnictwa Krasnystaw służące gospodarce leśnej, działka nr 3062/2 – zabudowana budynkiem wielorodzinnym wraz z budynkami gospodarczymi, działka nr 3060 – na części działki budynek jednorodzinny oraz budynki gospodarcze, działka 3054 – na części działki budynek jednorodzinny oraz budynki gospodarcze.
- Zarząd Dróg Powiatowych w Krasnymstawie
Wniosek o wydzielenie południowej części działki nr 536/2 i przeznaczenie pod działalność usługową, przemysłową bądź mieszkaniową.
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Zarząd Zlewni Wisły lubelskiej i Bugu granicznego w Lublinie
  - 1) Należy uwzględnić obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, które podlegają ograniczeniom w użytkowaniu (art. 82 ust. 2 ustawy Prawo wodne). Obszary zagrożone powodzią dla rzeki Wieprz wyznaczone są w opracowaniu pt. „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej” (uzupełnienie do „Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”), a obszary zagrożone powodzią dla rzek Żółkiewka i Wojsławka w opracowaniu pt. „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej”,
  - 2) Należy uwzględnić przewidziane do budowy obiekty małej retencji zgodnie z „Aktualizacją programu małej retencji dla województwa lubelskiego”,
  - 3) Należy uwzględnić strefy ochronne ujęć wód ustanowione decyzjami wydanymi na podstawie ustawy Prawo wodne,

- 4) W nowo planowanych obiektach należy zapewnić kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej,
  - 5) Wniosek o wykonanie opisu studium oraz jego załączników graficznych w wersji tradycyjnej i elektronicznej,
  - 6) Należy stosować określenia i nazewnictwo zgodne z ustawą Prawo wodne z 18 lipca 2001 r.
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Lublinie
GDDKiA informuje:
    - 1) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2010r. w sprawie ustalenia przebiegu dróg krajowych w województwach dolnośląskim, ..., lubelskim, ..., zachodniopomorskim (Dz.U. z 2010r. Nr 59 poz. 371) i zarządzeniem nr 73 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 2 grudnia 2008 r. w sprawie nadania numerów drogom krajowym, w granicach administracyjnych miasta Krasnystaw przebiega obecnie droga krajowa nr 17 (DK 17) relacji: (Warszawa) Zakręt – Garwolin – Ryki – Kurów – Lublin – Piaski – Krasnystaw – Zamość – Tomaszów Lubelski – Hrebenne – granica państwa,
    - 2) w ramach Umowy Europejskiej o głównych drogach ruchu międzynarodowego droga została zaliczona do sieci dróg międzynarodowych jako droga E 372,
    - 3) na podstawie zarządzenia nr 83 GDDKiA z dnia 24 grudnia 2009r. zmieniającego zarządzenie w sprawie klas istniejących dróg krajowych, DK 17 na rozpatrywanym odcinku zaliczona została do klasy GP,
    - 4) projektowane zagospodarowanie powinno spełniać wymagania dla drogi o parametrach określonych dla w/w klasy technicznej oraz kategorii drogi międzynarodowej (wymagania określone w umowie AGR).
    - 5) dla drogi krajowej nr 17 szerokość drogi klasy GP w liniach rozgraniczających nie może być mniejsza niż 25 m, jednakże z uwagi na dotychczasowe doświadczenie zaleca się zwiększenie tej szerokości do min. 40 m,
    - 6) obsługa komunikacyjna terenów przyległych do drogi krajowej powinna spełniać wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra TiGM z dnia 2 marca 1999r., a w szczególności § 9 ust. 1 pkt 3. Na terenach przyległych należy zapewnić obsługę komunikacyjną w oparciu o sieć dróg niższych kategorii oraz należy wprowadzić zakaz realizacji nowych zjazdów z możliwością utrzymania dotychczasowej obsługi komunikacyjnej do czasu realizacji docelowej,
    - 7) w oparciu o wymagania § 11 oraz § 325 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie lokalizowanie nowej zabudowy wzdłuż drogi krajowej powinno odbywać się poza zasięgiem uciążliwości powodowanej ruchem drogowym. W przypadku braku możliwości usytuowania budynku poza zasięgiem uciążliwości, w mpzp należy przewidzieć lokalizację na terenach przyległych do drogi krajowej poza jej pasem drogowym, odpowiednich elementów zabezpieczających zmniejszających uciążliwości poniżej poziomu ustalonego w odpowiednich przepisach. Powyższe działanie należy przeprowadzić staraniem i na koszt inwestora. Zaleca się na terenach przyległych do drogi przyjęcie przeznaczenia, które nie dopuszcza stałego pobytu ludzi.
    - 8) dla pozostałych obiektów budowlanych oraz budynków nie przeznaczonych na stały pobyt ludzi odległość powinna wynosić od zewnętrznej krawędzi jezdni:
      - dla dróg ekspresowych:
        - min. 20 m w terenie zabudowy,
        - min. 40 m poza terenem zabudowy,
      - dla dróg krajowych ogólnodostępnych:
        - min. 10 m w terenie zabudowy,
        - min. 25 m poza terenem zabudowy,
    - 9) zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 października 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 187 poz.1446) planowana jest do realizacji droga ekspresowa S17. Do prac projektowych rekomendowany jest wariant „Spk” z podwariantem „S2” Budowa drogi jest planowana na lata 2013-2015.

10) ponadto w oddziale są dwa opracowania projektowe w ciągu istniejącej drogi krajowej nr 17:

- przebudowa odc. obwodnicy m. Krasnystaw,
- remont na odc. Krasnystaw – Tuligłowy,
- zaleca się, aby wszelkie zmiany zagospodarowania uwzględniały rozwiązania projektowe ujęte w w/w dokumentacjach technicznych.

▪ PGE Dystrybucja Zamość

Informacja o planowanych obiektach:

- 1) nie przewiduje się nowych inwestycji WN. Wszystkie istniejące sieci WN do zachowania i dalszej eksploatacji.
- 2) w obowiązującym studium obszar planowanego zbiornika wodnego w dolinie Wieprza koliduje z istniejącą linią WN. Należy skorygować północną granicę zbiornika tak, aby nie obejmowała terenu wokół słupów linii.
- 3) wszystkie istniejące sieci SN i nN i stacje elektroenergetyczne do zachowania i dalszej eksploatacji. Lokalizacja obiektów w pobliżu linii elektroenergetycznych może odbywać się z godnie z warunkami określonymi w normach PN/E-05100-1 oraz PN/E-05125-1 tj. przy zachowaniu strefy wolnej od zabudowy:
  - dla jednotorowej linii napowietrznej WN 110 kV – pas 36,0 m (po 18,0 m od osi linii),
  - dla dwutorowej linii napowietrznej WN 110 kV – pas 40,0 m (po 20,0 m od osi linii),
  - dla linii napowietrznej SN 15 kV – pas 15,0 m (po 7,5 m od osi linii),
  - dla linii kablowej 15 kV i 0,4 kV - pas 1,0 m (po 0,5 m od osi linii).
- 4) zaopatrzenie w energię elektryczną nowych odbiorców odbywać się będzie z istniejących i planowanych sieci oraz stacji trafo. Na nowych terenach pod budownictwo należy przewidzieć tereny pod stacje transformatorowe o powierzchni 30 m² z dojazdem do stacji. W pasach drogowych należy przewidzieć możliwość miejsce na infrastrukturę. Nowe sieci realizowane będą jako kablowe i napowietrzne, przy czym na terenach zagrożonych zalewaniem należy bezwzględnie przewidzieć możliwość budowy linii napowietrznych.

▪ Zarząd Województwa Lubelskiego

Przy sporządzaniu dokumentu należy uwzględnić ustalenia zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, w szczególności zagadnienia:

- 1) sieć osadnicza,
- 2) ochrona i kształtowanie środowiska:
  - Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
  - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Izbicki Przełom Wieprza,
  - obszar priorytetowy w odtwarzaniu i podnoszeniu jakości zasobów leśnych (północna część miasta).
- 3) dla miasta ustalony został obowiązek opracowania i wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego „systemu przyrodniczego miasta” (SPM),
- 4) ochrona zbiorników wód podziemnych GZPW Nr 406 i 407,
- 5) środowisko kulturowe,
- 6) rolnictwo i leśnictwo – miasto położone jest w Rolniczym Obszarze Południowym produkcji rolnej i w I- głównym Rejonie Rolniczym, jako część obszaru wskazanego do intensyfikacji i specjalizacji produkcji rolnej,
- 7) pozarolnicza działalność gospodarcza – miasto położone w paśmie wzmożonej aktywności gospodarczej,
- 8) turystyka – ośrodek o randze regionalnej,
- 9) infrastruktura techniczna:
  - droga krajowa docelowo klasy S,
  - drogi wojewódzkie docelowo w parametrach klasy GP,
  - drogi powiatowe zgodnie z parametrami określonymi przez Zarząd Dróg Powiatowych,
  - układ kolejowy realizacja połączeń kolejowych linią nr 69,

- gospodarka komunalna – całkowite zwodociągowanie miasta oraz rozbudowa kanalizacji, selektywna zbiórka odpadów, gospodarka odpadami zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2011,
  - elektroenergetyka,
- 10) obronność i bezpieczeństwo publiczne – ochrona przeciwpowodziowa,
- 11) ład przestrzenny.
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie, Delegatura w Chełmie
Przekazanie materiałów na potrzeby problematyki ochrony środowiska kulturowego.
Zgłoszenie ogólnych zapisów do uwzględnienia w tekście zmiany studium dotyczących następujących zagadnień:
    - obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego,
    - zabytków archeologicznych – stanowisk,
    - obiektów architektury i budownictwa znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
    - cmentarzy i mogił znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.
  - Karpacka Spółka Gazownictwa sp. z o.o. w Tarnowie, Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie
    - 1) Informacja o konieczności przewidzenia wymagań dotyczących sieci gazowych określonych w przepisach wymienionych w przedmiotowym wniosku.
    - 2) Plan zagospodarowania przestrzennego powinien umożliwiać przebieg sieci gazowej w pasach drogowych poza działkami prywatnymi.
    - 3) Pas terenu o szerokościach wynikających z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (minimalna odległość liczona w obie strony od gazociągu) może być uprawiany rolniczo lub ogrodniczo. Drzewa i krzewy mogą być sadzone w odległości min. 1,5 m od zewnętrznej ścianki gazociągu.
    - 4) W przypadku przekwalifikowania terenów rolnych np. na tereny z możliwością zabudowy mieszkaniowej czy zagrodowej, należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie na zachowanie stref dla gazociągu średniego i niskiego ciśnienia.

III Uwarunkowania wynikające z analizy stanu istniejącego

1. Dotychczasowe przeznaczenie terenów na obszarze miasta

1.1. Analiza obowiązujących dokumentów planistycznych

1.1.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu zostało przyjęte uchwałą Nr XLIII/283/98 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 29 kwietnia 1998 r. oraz zmienione uchwałą Nr XXXIV/252/2009 z dnia 13 listopada 2009 r.

W rozwoju układu przestrzennego przyjęto, że głównymi elementami jego struktury funkcjonalnej będą:

- zmodernizowany układ komunikacyjny, eliminujący przejazdy w obszarze centrum miasta i otwierający tereny na wschód od istniejącej linii kolejowej;
- centrum ogólnomiejskie, rozbudowane również na terenach wschodniego brzegu Wieprza w sąsiedztwie istniejących obiektów centrotwórczych – istniejącego dworca kolejowego i nowej lokalizacji dworca autobusowego;
- chronione tereny głównych powiązań ekologicznych miasta, stanowiące część szerszego Systemu Przyrodniczego Obszaru;
- istniejąca struktura zainwestowania miejskiego, z jej rozbudową głównie w kierunku wschodnim (Przedmieścia: Lubańki, Góry i Zastawie) i w kierunku południowym (Rońsko);
- tereny produkcyjno-przemysłowe, położone w rejonie północnym miasta, na wschód od ulicy Rejowieckiej i istniejącej linii kolejowej, oraz tereny mieszkaniowo-produkcyjno-usługowe

(produkcyjne o nieuciążliwym charakterze) wyznaczone na obszarze zainwestowania miejskiego;

- zbiornik wodny położony w rejonie ujścia Wojsławki do Wieprza, wraz z terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi uaktywniającymi ten obszar.

Wyodrębnione zostały zasady kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej:

- uzyskanie wysokiej wartości walorów architektoniczno-urbanistycznych zabudowy w obszarze śródmieścia;
- utrzymanie historycznego ukształtowania krajobrazu poszczególnych części miasta (skala zabudowy, charakter wprowadzonych rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych);
- wykorzystanie lokalnych tradycji architektoniczno-budowlanych w realizacji nowych zespołów zabudowy;
- rehabilitacja i rewaloryzacja istniejących zespołów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- wyeliminowanie substandardowej trwałej zabudowy z miejsc publicznych o szczególnym znaczeniu;
- wzmacnianie i powiązanie głównych elementów struktury przyrodniczej obszaru miasta, dotyczące głównie dolin Wieprza i Żółkiewki oraz skarp wąwozów;
- wykorzystanie rzadko spotykanych walorów krajobrazowych terenu i wspaniałych widoków rozciągających się z krawędzi skarp na doliny rzek, a z dolin na sylwetę miasta.

W obowiązującym studium zostały określone zasady zagospodarowania dla obszarów, których dalsze zagospodarowanie stanowi kontynuację istniejących form zabudowy z uwzględnieniem ich wielofunkcyjnego charakteru oraz wskazane zostały obszary rozwoju zabudowy o określonej formie funkcjonalnej.

Dla zabudowy z przewagą budownictwa wielorodzinnego, w tym komunalnego i skoncentrowanego, a także zorganizowanej działalności inwestycyjnej wyznaczono:

- teren zespołu mieszkaniowego „Skarpa”, położony pomiędzy ulicami Piłsudskiego i Sikorskiego;
- teren położony na południe od ul. Polewanej, pomiędzy ulicą Kościuszki, a zabudową jednorodzinną przy ul. Okrzei, z możliwością uzupełnienia funkcji mieszkaniowych obiektami usług lub nieuciążliwej działalności produkcyjnej;
- teren ograniczony ulicami: Poniatowskiego, Szkolną i Kościuszki.

Dla zabudowy jednorodzinnej – willowej, na większych działkach oraz zespołów małych domów mieszkalnych:

- nowe tereny położone we wschodniej części miasta, w obszarze Przedmieść Góry i Lubańki; w pierwszym etapie założono zagospodarowanie terenów po obu stronach ul. Witosa, na przestrzeni zachodniego jej odcinka; część terenów w rejonie ul. Jabłonkowskiej została przeznaczona dla zabudowy wielofunkcyjnej, łączącej funkcje mieszkaniowe, usługowe i nieuciążliwej produkcji;
- tereny położone w części południowej miasta, stanowiące obszar rozwojowy zespołu mieszkaniowego Rońsko, po obu stronach ulicy Borowej oraz w rejonie ul. Kłosowskiego;
- tereny przy ul. Rejowieckiej, w rejonie ul. Gospodarczej jako zespół zabudowy wielofunkcyjnej z przewagą funkcji produkcyjnych;
- tereny położone pomiędzy ul. Graniczną, a drogą ekspresową, przeznaczone na zabudowę jednorodzinną z możliwością prowadzenia działalności handlowej i produkcyjnej.

Dla zabudowy mieszkaniowo-ogrodniczej, na większych działkach wskazane zostały tereny:

- w zachodniej części Przedmieścia Zastawie, na skarpie wzdłuż linii kolejowej – rozwój istniejącej zabudowy zagrodowej;
- w północno zachodniej części obszaru położonego pomiędzy ul. Kościuszki, a doliną Wieprza.

Dla rozwoju funkcji usługowych za priorytetowe zostało uznane:

- rozpoczęcie realizacji właściwie ukształtowanego, ogólnomiejskiego centrum usługowego;
- sukcesywna realizacja głównych obiektów użyteczności publicznej.

Centralny ośrodek usługowy obejmuje obszar zespołu staromiejskiego. Pozostała część programu została umieszczona na obszarze położonym po przeciwnej stronie Wieprza, pomiędzy ul. Mostową i ul. Grobla, stanowiącym tereny rozwojowe dla funkcji centralnych, powiązane z obszarem staromiejskim kładką, odtworzoną w miejscu dawnej przeprawy mostowej przez rzekę.

Uzupełniający program obiektów usługowych do realizacji w rejonach Przedmieścia Góry i Rońska.

Optymalna lokalizacja dla tych obiektów to:

- hala wielofunkcyjna – teren przy ul. Piłsudskiego,
- targowisko miejskie – przedłużenie ul. Tokarzewskiego,
- stacja obsługi „tirów” (motele, parkingi, stacje paliw) – u zbiegu ul. Okrzei z drogą ekspresową,
- supermarket – przy przedłużeniu ul. Cmentarnej,
- filia giełdy rolno-ogrodniczej – na północ od ul. Polewanej,
- zespół widowiskowych obiektów sportowych (stadion, arena gier małych) przy skarpie osiedla zabudowy jednorodzinnej przy ul. Rejowieckiej,
- tereny rekreacji fizycznej i wypoczynku (urządzenia i boiska sportowe) – przy ul. Sokołowskiego, obok projektowanego zbiornika wodnego,
- tereny rozwojowe Zespołu Szkół Rolniczych dla jego rozbudowy w przypadku powołania Filii Akademii Rolniczej – na zachód od obecnego terenu szkoły do ul. Granicznej.

Ponadto, podstawowe usługi publiczne zostały dopuszczone na rozwojowych terenach mieszkaniowych, głównie na terenach zabudowy wielofunkcyjnej.

Rozwój funkcji produkcyjnych dla lokalizacji większych zakładów o zróżnicowanej uciążliwości przewidziano:

- w rejonach Borek i Przedmieście Góry, pomiędzy ul. Rejowiecką, a linią kolejową – między innymi dla zakładów wymagających bocznicy kolejowej;
- w rejonie Przedmieścia Lubańki, na wschód od linii kolejowej, do granicy miasta;
- pomiędzy ulicami Kościuszki i Poniatowskiego, w rejonie istniejących zakładów „Cora-tex”;

Rozwój funkcji rekreacyjnych:

- teren przeznaczony na zieleń urządzoną – park, na łąkach położonych w obszarze ochrony konserwatorskiej, powiązanych z zespołem staromiejskim, stanowiącym jego przedpole i obszar ochrony ekspozycji jego panoramy;
- w kierunku południowym od terenu rozwojowego centrum ogólnomiejskiego, wzdłuż doliny Wieprza, po obu jego stronach, tereny rekreacji z programem rozrywkowym;
- tereny wypoczynku i rekreacji fizycznej z urządzeniami i boiskami sportowymi, jeden u podnóża skarpy osiedla Rońsko, obok projektowanego zbiornika wodnego, przy ul. Sokołowskiego, w południowej części miasta i drugi na północ od zespołu staromiejskiego nad rzeką Wieprz po jego zachodniej stronie;
- teren przy ul. Lwowskiej, nad projektowanym zbiornikiem wodnym, gdzie mogą znaleźć się obiekty gastronomiczne, usług turystycznych, camping, kluby wioślarskie i żeglarskie itp.;
- zespół widowiskowych obiektów sportowych mogących zawierać: stadion, widownię, arenę gier małych itp. położony na zachód od osiedla Rejowiecka, przy projektowanej obwodnicy północnej.

Kierunki rozwoju systemu komunikacji

W studium zidentyfikowano potrzeby i określono następujące kierunki działań:

- sprawne przeprowadzenie dalekich relacji zewnętrznych oraz powiązanie ich z układem miejskim;
- dogodne połączenie komunikacyjne wyodrębniających się obszarów zabudowy mieszkaniowej z rejonami koncentrującymi miejsca pracy, a także powiązanie ich z ogólnomiejskim centrum usługowym;
- wyeliminowanie przelotowego ruchu pojazdów, szczególnie ciężarowych z obszaru centrum, a także zminimalizowanie tam ruchu lokalnego;

Układ drogowy został oparty na istniejących drogach krajowych i wojewódzkich z określeniem ich klas i wzajemnych powiązań.

Droga ekspresowa Nr 17 – założono uzyskanie właściwych parametrów przez wybudowanie drugiej jezdni, odcięcie wlotów bocznych i zbudowanie dwóch węzłów. Jeden na skrzyżowaniu z drogą Nr 842 oraz drugi jako zjazd przy wlocie do miasta w rejonie ul. Okrzei.

Droga krajowa Nr 83 – klasy G – zaplanowano likwidację wjazdów bocznych oraz odciążenie drogi przez skierowanie ruchu pojazdów na projektowane nowe odcinki dróg.

Droga międzyregionalna Nr 842-846 – klasy G. Dla przeprowadzenia tej relacji określono wybudowanie drogi równoległej do ul. Kłosowskiego. W dalszym przebiegu w kierunku wschodnim

postulowano przedłużenie tej relacji wiaduktem nad ulicą Lwowską i linią kolejową oraz przeprowadzenie jej przez tereny Przedmieścia Zastawie, do drogi 846.

Układ dróg miejskich został uzupełniony o projektowane odcinki ulic:

- ulica Polewana na odcinku od ul. Okrzei do ul. Kościuszki umożliwiająca powiązanie z kierunku Lublina do północnych i wschodnich rejonów rozwojowych miasta;
- połączenie ul. Sikorskiego z ul. Graniczną, stanowiące powiązanie rejonu Rońsko ze zgrupowaniem obiektów produkcyjnych „Borek” z ominięciem śródmieścia;
- przedłużenie ulicy Cmentarnej w kierunku północno-wschodnim, stanowiące północną obwodnicę miasta krzyżującą się z ul. Kościuszki i przez przeprawę mostową na Wieprzu dochodzącą do ul. Rejowieckiej; dalszy jej odcinek przecinając linię kolejową doprowadzi do drogi biegnącej w kierunku wsi Siennica Nadolna, gdzie połączy się z proj. przedłużeniem ul. Ułańskiej;
- przedłużenie ul. Ułańskiej w kierunku północnym umożliwi skomunikowanie wschodnich terenów rozwojowych miasta omijając obszar staromiejski;
- połączenie ul. Ułańskiej z proj. przedłużeniem drogi 842;
- przedłużenie ul. Kółkowej w kierunku południowym, do drogi przebiegającej wzdłuż wsi Małochwiej Duży;
- ulica stanowiąca obwodnicę centrum ogólnomiejskiego od strony północnej przebiegająca począwszy od ul. Sikorskiego przez ul. Oleszczyńskiego, odcinek P. Czerwonego Krzyża, wzdłuż ul. Poniatowskiego do ul. Kościuszki i przez teren obecnego dworca autobusowego do ul. Kościuszki; ulica ta umożliwi właściwą organizację ruchu w obszarze centrum staromiejskiego i wprowadzenie wewnątrz obszaru strefy ruchu uspokojonego;
- odcinek stanowiący przedłużenie ul. Gawryłowa do ul. Kościuszki do ul. Poniatowskiego.

Zgodnie z uchwałą Nr XXXIV/252/2009 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 13 listopada 2009 r. w w/w studium wprowadzono następujące zmiany:

- wyznaczono specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – kod PLH 060030 Izbicki Przełom Wieprza;
- przekształcono teren w granicach działek nr ewid. 1663 – 1668, położonego przy ul. Stefana Okrzei, przeznaczonego pod teren zabudowy usługowej o charakterze publicznym na teren zabudowy mieszkaniowej z usługami.

1.1.2 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

TAB.2 WYKAZ MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE MIASTA KRASNYSTAW

L.p.	Tytuł planu miejscowego Numer uchwały	Publikacja
1	2	3
1.	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej osiedla lubelskie cz. „B” w Krasnymstawie Uchwała nr XLV/303/98 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 18.06.1998 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Chełmskiego z 06.07.1998 r. Nr 11 poz. 95
2.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu (<i>Chmielnik</i>) Uchwała nr XX/134/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 03.02.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 22.09.2000 r. Nr 55 poz. 662

L.p.	Tytuł planu miejscowego Numer uchwały	Publikacja
1	2	3
3.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu (<i>Witosa</i>) Uchwała nr XXII/154/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 27.04.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 22.09.2000 r. Nr 55 poz. 664
4.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu (<i>Lwowska</i>) Uchwała nr XXII/155/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 27.04.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 03.04.2001 r. Nr 16 poz. 268
5.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu (<i>Kickiego</i>) Uchwała nr XXVII/193/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 28.09.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 29.12.2000 r. Nr 75 poz. 921
6.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu (<i>Rejowiecka</i>) Uchwała nr XXII/153/2000 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 27.04.2000 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 22.09.2000 r. Nr 55 poz. 663
7.	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego zabudowy jednorodzinnej „Osiedla Lubelskie A” Uchwała nr XL/276/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 25.10.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.12.2001 r. Nr 100 poz. 1638
8.	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego zabudowy jednorodzinnej „Osiedla Lubelskie B” Uchwała nr XL/277/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 25.10.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.12.2001 r. Nr 100 poz. 1639
9.	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego zabudowy jednorodzinnej „Osiedla Lubelskie C” Uchwała nr XL/278/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 25.10.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.12.2001 r. Nr 100 poz. 1640
10.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Uchwała nr XL/280/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 25.10.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.12.2001 r. Nr 100 poz. 1642
11.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnegostawu Uchwała nr XXXV/253/2001 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 28.06.2001 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 13.02.2002 r. Nr 8 poz. 274

L.p.	Tytuł planu miejscowego Numer uchwały	Publikacja
1	2	3
12.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Uchwała nr XLIX/340/2002 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 08.08.2002 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 25.09.2002 r. Nr 112 poz. 2517
13.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnegostawu (<i>Bojarskiego</i>) Uchwała nr V/40/2003 Rady Miasta Krasnegostawu z dnia 10.04.2003 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 09.06.2003 r. Nr 77 poz. 2138
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnystaw dla terenu położonego w rejonie ulic: Konopnickiej, Sikorskiego, Piekarskiego, Piłsudskiego Uchwała nr XVIII/144/2004 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 24.06.2004 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 17.08.2004 r. Nr 149 poz. 2104
15.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Krasnystaw dla terenu położonego w rejonie ulic: Kaczej, Kołowrót, Kościuszki, Kilińskiego, Gawryłowa Uchwała nr XVIII/145/2004 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 24.06.2004 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 17.08.2004 r. Nr 149 poz. 2105
16.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ciągu komunikacyjnego ulic Polewana – Kościuszki – Gawryłowa – Nieczajka w Krasnystawie Uchwała nr XXVI/202/2005 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 09.03.2005 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 07.06.2005 r. Nr 120 poz. 2263
17.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Józefa Piłsudskiego, Bronisława Piekarskiego, Władysława Sikorskiego, Porucznika Zręba w Krasnymstawie Uchwała nr XXXII/246/2005 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 25.10.2005 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 16.01.2006 r. Nr 3 poz. 21
18.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Stefana Okrzei w Krasnymstawie Uchwała nr XXXIV/253/2009 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 13.11.2009 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 31.12.2009 r. Nr 148 poz. 3171

Zgodnie z w/w wykazem na obszarze miasta Krasnystaw obowiązuje 18 planów. Z tej liczby 13 planów stanowi zmianę planów szczegółowych lub planu ogólnego sporządzonych w trybie ustawy z 1984r, które to zmiany uchwalone po 1994 r. zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) zachowały swoją moc. W przeważającej części w/w plany stanowią niewielkie obszarowo zmiany przeznaczenia terenów komunikacyjnych pod zabudowę związaną z uzupełnieniem i kontynuacją istniejących form zabudowy. Miejscowe plany, które powstały po wejściu w życie ustawy z dnia 27

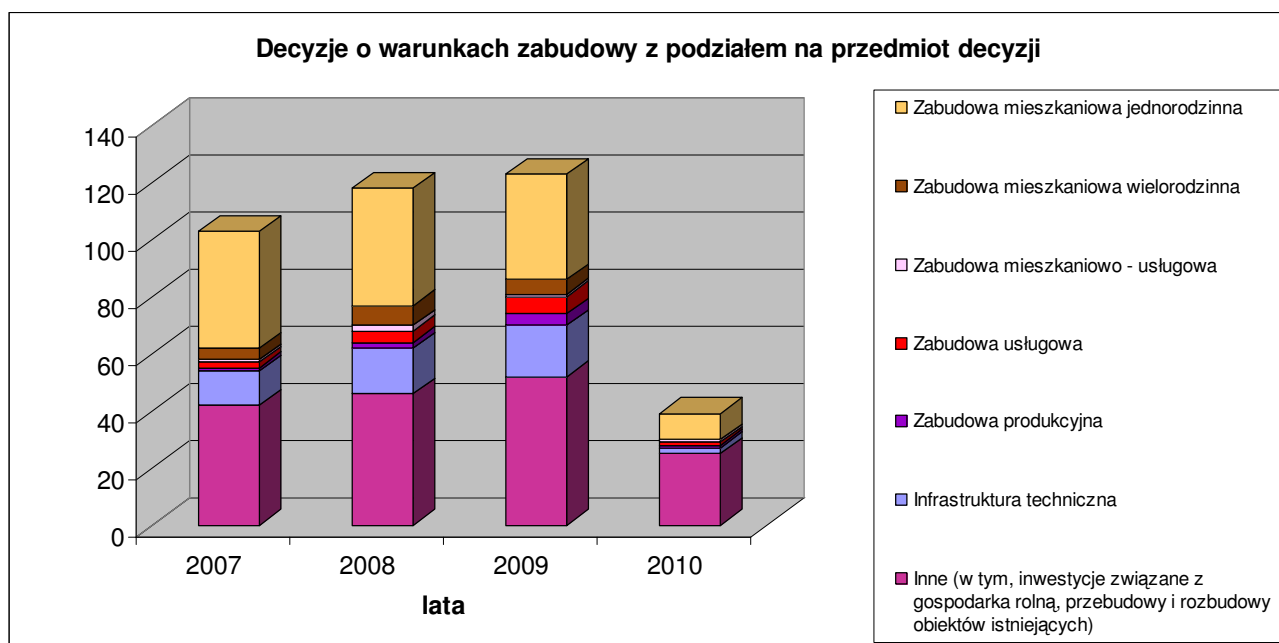
marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) to przede wszystkim obszary związane z przebiegiem ciągów komunikacyjnych istotnych dla funkcjonowania miasta wraz z pasem przyległego terenu związanego z funkcjonowaniem i oddziaływaniem tych dróg. Jedynie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Konopnickiej, Sikorskiego, Piekarskiego, Piłsudskiego; plan dla obszaru w rejonie ulic: Józefa Piłsudskiego, Bronisława Piekarskiego, Władysława Sikorskiego, Porucznika Zręba w Krasnymstawie oraz dla terenu położonego w rejonie ulic: Kaczej, Kołowrót, Kościuszki, Kilińskiego, Gawryłowa obejmują w swoich granicach fragmenty osiedli uwzględniające wielofunkcyjny program zagospodarowania terenów z nawiązaniem ich rozplanowania do układu przestrzennego miasta.

Należy jednak mieć na uwadze, że powyższe stanowią znikomą wartość powierzchniową w obszarze całego miasta. Przede wszystkim brak jest planów dla centrum miasta oraz terenów rozwojowych wskazanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania, a w szczególności dla obszarów rozwoju funkcji usługowej i produkcyjnej za wyjątkiem obszaru w rejonie ul. Gospodarczej, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy usługowo-magazynowej. Ponadto, planem miejscowym został objęty nieduży teren uwzględniający zabudowę letniskową i zieleni rekreacyjną w otoczeniu zbiornika małej retencji Lubańka.

2. Analiza wydanych w latach 2007 - 2010 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleniu na budowę

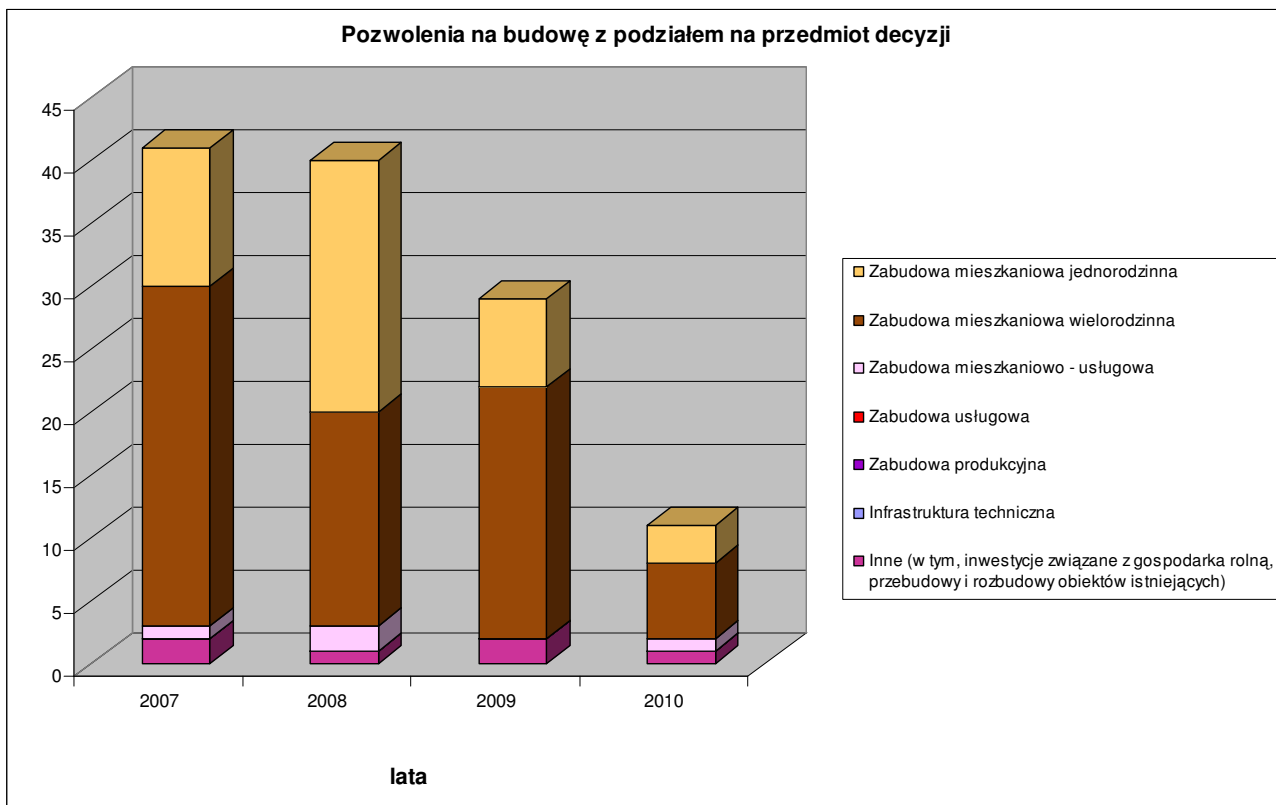
Na potrzeby oceny ruchu budowlanego na terenie miasta Krasnystaw poddano analizie wydane w latach 2007-2010 decyzje o warunkach zabudowy oraz pozwolenia na budowę.

W w/w okresie wydano 456 decyzji o warunkach zabudowy, w tym: w 2007 - 103, w 2008 - 118, w 2009 - 123, a do połowy 2010 - 39. Przytoczone dane, bez zakończonego roku 2010, którego dane są niemiernodajne, wskazują na tendencję wzrostową. Dynamikę wzrostu przedstawiono na wykresie.

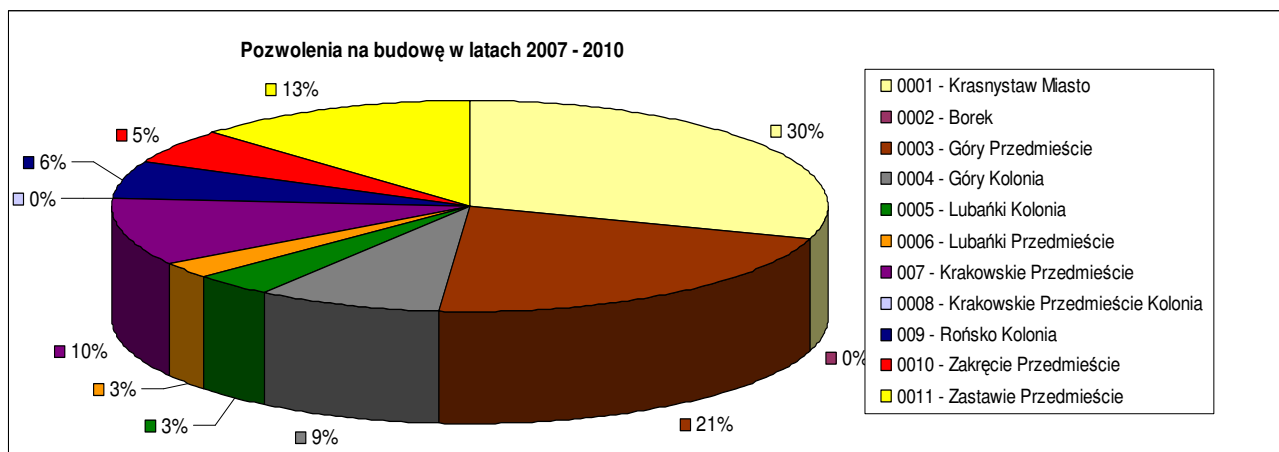

Najwięcej decyzji dotyczyło rozbudowy bądź przebudowy budynków już istniejących (ok. 40%), ale gros dotyczy nowej zabudowy mieszkaniowej - 41% oraz, co bardzo istotne dla rozwoju miasta, infrastruktury technicznej - ok. 10%.

O ile ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy rośnie, o tyle ilość wydanych pozwoleń na budowę nowych budynków maleje. Dotyczy to przede wszystkim zabudowy mieszkaniowej zarówno jedno- jak i wielorodzinnej. W roku 2007 wydano 40 pozwoleń, a w 2009 już tylko 29. Poniższy wykres przedstawia proporcje wydanych pozwoleń na budowę z uwzględnieniem przedmiotu inwestycji, przy założeniu, że dane z 2010 roku dotyczą okresu do połowy roku.

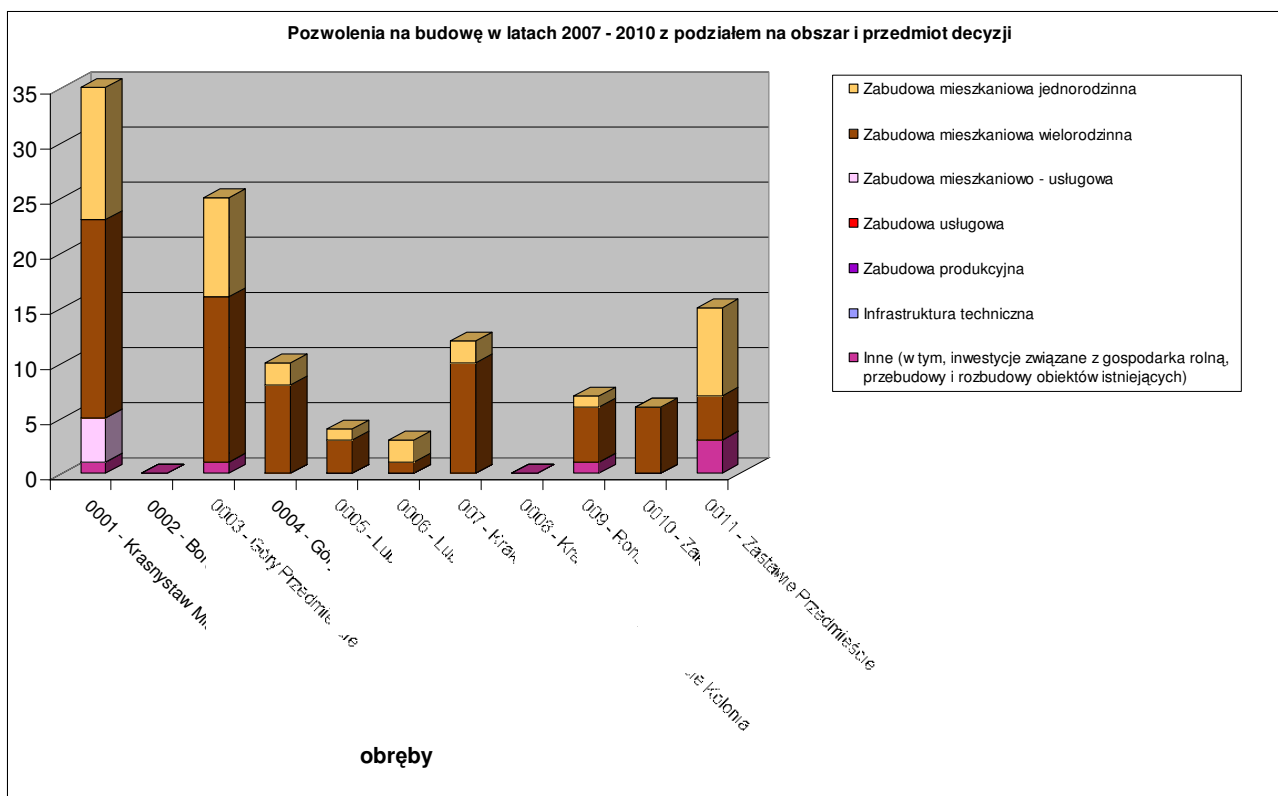

Rozwój zabudowy w Krasnymstawie charakteryzuje się różnym tempem dla poszczególnych dzielnic miasta. Najszybciej rozbudowuje się centrum miasta (obręb Krasnystaw Miasto), gdzie zlokalizowane jest 30% inwestycji budowlanych. Kolejne jest Góry Przedmieście, które jest dzielnicą przyległą do centrum - 21%. Natomiast najmniejszy poziom nowych inwestycji występuje w obrębie Krakowskie Przedmieście Kolonia. Tam w latach 2007 do 2010 nie wydano żadnego pozwolenia na budowę nowego obiektu kubaturowego. Jedne z niższych wyników zidentyfikowano również w obrębie Lubańki Przedmieście - 3% oraz Lubańki Kolonia - 3%.

Pozwolenia na budowę dla nowych obiektów kubaturowych w przeważającej części dotyczą zabudowy mieszkaniowej. Wyjątkiem jest obręb Krasnystaw Miasto gdzie ok. 10% wydanych pozwoleń na budowę dotyczy również zabudowy mieszkaniowo - usługowej.

Największy ruch związany z rozwojem zabudowy obserwujemy w dwóch centralnych obrębach miasta: Krasnystaw Miasto i Góry Przedmieście (w sumie 51% wszystkich pozwoleń na budowę w latach 2007-2010). W centralnych rejonach miasta wydano także najwięcej pozwoleń na zabudowę jednorodzinną (prawie 60%). Dysproporcja między wydanymi decyzjami o warunkach zabudowy oraz pozwoleniami na budowę nowych obiektów kubaturowych wskazuje, że część decyzji o warunkach zabudowy nie służy realizacji inwestycji, ale jest niezbędna do innych celów związanych z wykonywaniem prawa własności, w tym w obrocie nieruchomościami jako dokument potwierdzający prawo do zabudowy.

3. Analiza wniosków złożonych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnystaw

Zgodnie z art. 11 pkt 1) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) Burmistrz Krasnegostawu ogłosił w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w mieście o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krasnystaw, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących studium. W terminie wskazanym w ogłoszeniu wpłynęło 55 wniosków, w tym od organów i instytucji właściwych w sprawie jego opiniowania i uzgadniania 8 wniosków oraz 45 od osób fizycznych. Większość wniosków dotyczy zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele zabudowy mieszkaniowej lub zabudowy mieszkaniowej z usługami. Pięciu wnioskodawców wyraziło chęć realizacji na terenie miasta obiektów produkcyjnych w tym siłowni wiatrowych oraz pięć wniosków dotyczyło m.in. zaprojektowania dróg miejskich. Pozostałe wnioski dotyczyły spraw innych niż wyżej wymienione. Ponadto analizie zostały poddane również wnioski z lat 2007 – 2009, złożone przed przystąpieniem do procedury sporządzania zmiany studium

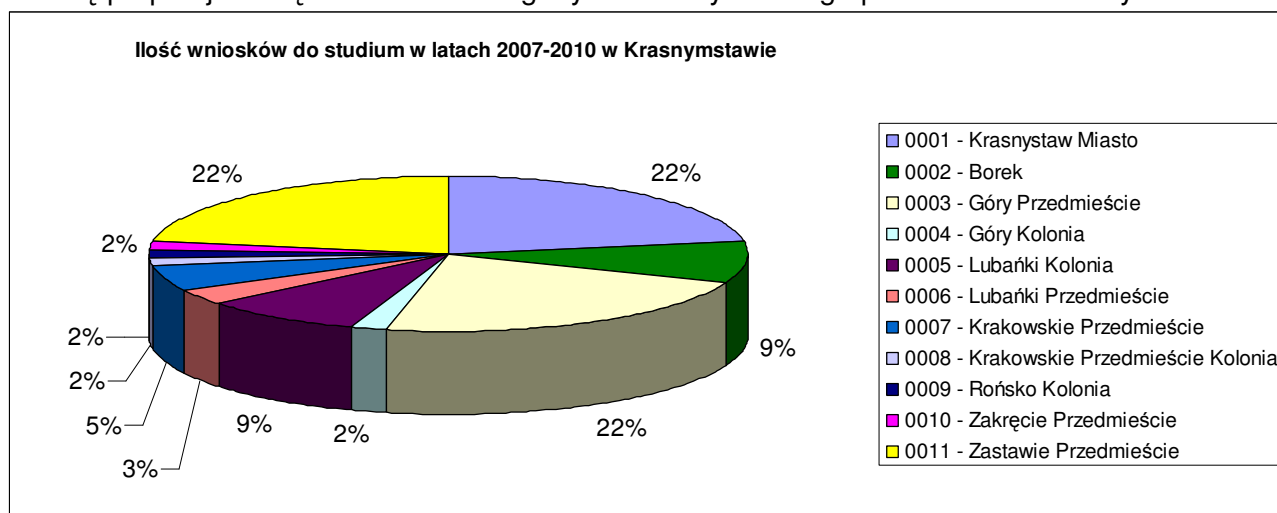
Liczbę wniosków wg podziału terytorialnego przedstawia poniższa tabela. Pozostałe wnioski, które nie zostały zawarte w tabeli dotyczą obszaru całego miasta i zostały w tym zestawieniu pominięte.

TAB.3 ZESTAWIENIE LICZBY WNIOSKÓW DO STUDIUM WG PODZIAŁU TERYTORIALNEGO

Numer obrębu	Nazwa obrębu	Liczba wniosków
1	2	3
0001	Krasnystaw Miasto	15
0002	Borek	5
0003	Góry Przedmieście	13
0004	Góry Kolonia	1
0005	Lubańki Kolonia	5
0006	Lubańki Przedmieście	2
0007	Krakowskie Przedmieście	3
0008	Krakowskie Przedmieście Kolonia	1
0009	Rońsko Kolonia	1
0010	Zakręcie Przedmieście	1
0011	Zastawie Przedmieście	12

Analizę proporcjonalną wniosków według kryterium terytorialnego przedstawiono na wykresie.

Z powyższej analizy wynika, że większość wniosków (po 22%) dotyczy nieruchomości w obrębie Zastawie Przedmieście, Góry Przedmieście i Krasnystaw Miasto. Zebrane dane potwierdzają ogólną strukturę ruchu budowlanego na obszarze miasta. Plany inwestycyjne, które można utożsamiać ze złożonymi wnioskami są zbieżne z wyraźnie wyższą, w stosunku do pozostałych rejonów miasta, liczbą wydawanych na tym terenie decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleń na budowę. Obręby Krasnystaw Miasto, Góry Przedmieście oraz Zastawie Przedmieście wiodą zdecydowany prym pod względem nowych realizacji oraz generują największą presję inwestycyjną związaną z zagospodarowaniem terenów otwartych.

IV Uwarunkowania rozwoju wynikające z położenia miasta i aktualnego stanu zagospodarowania

1. Położenie miasta i jego struktura organizacyjna

Krasnystaw położony jest w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego i zajmuje powierzchnię 4 207 ha. Otacza go teren gminy Krasnystaw, która jest odrębną jednostką samorządu terytorialnego oraz graniczy od wschodu z gminą Siennica Różana. W strukturze organizacyjnej miasta znajduje się siedem sołectw:

- Zastawie Przedmieście,
- Krakowskie Przedmieście Kolonia,
- Lubańki Przedmieście,
- Zakręcie Przedmieście,
- Góry Kolonia,
- Góry Przedmieście.

Od 1999 r. miasto stało się siedzibą samorządowych władz powiatowych. Miasto oddalone jest od:

- Lublina o 55 km,
- Chełma o 31 km,
- Zamościa o 30 km,
- przejścia granicznego w Dorohusku o 60 km.

Miasto leży u zbiegu dwóch rzek: Wieprza i Żółkiewki oraz nieco oddalonych ujęć niewielkich strumieni: Wojstławki na południu oraz Siennicy i Bzdurki na północy. Dolina Wieprza dzieli miasto na część zachodnią i wschodnią. Granice administracyjne miasta obejmują fragment Grabowiecko - Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z dolinami rzek Wieprz i Żółkiewka, lasem Borek i terenami przyległymi.

Dolina rzeki i zróżnicowana konfiguracja terenu w pozostałym obszarze tworzą malowniczy krajobraz, w którym sylweta historycznego miasta stanowi element znakomicie wpisany w otoczenie.

Ponadto miasto znajduje się na trasie drogi ekspresowej nr 17 (Warszawa/ Zakręt – Garwolin – Ryki – Kurów – Lublin – Piaski – Krasnystaw – Zamość – Tomaszów Lubelski – Hrebenne – granica państwa) oraz dróg wojewódzkich nr 812 (Chełm – Rejowiec - Krasnystaw) i nr 842 (Rudnik Szlachecki – Wysokie - Krasnystaw).

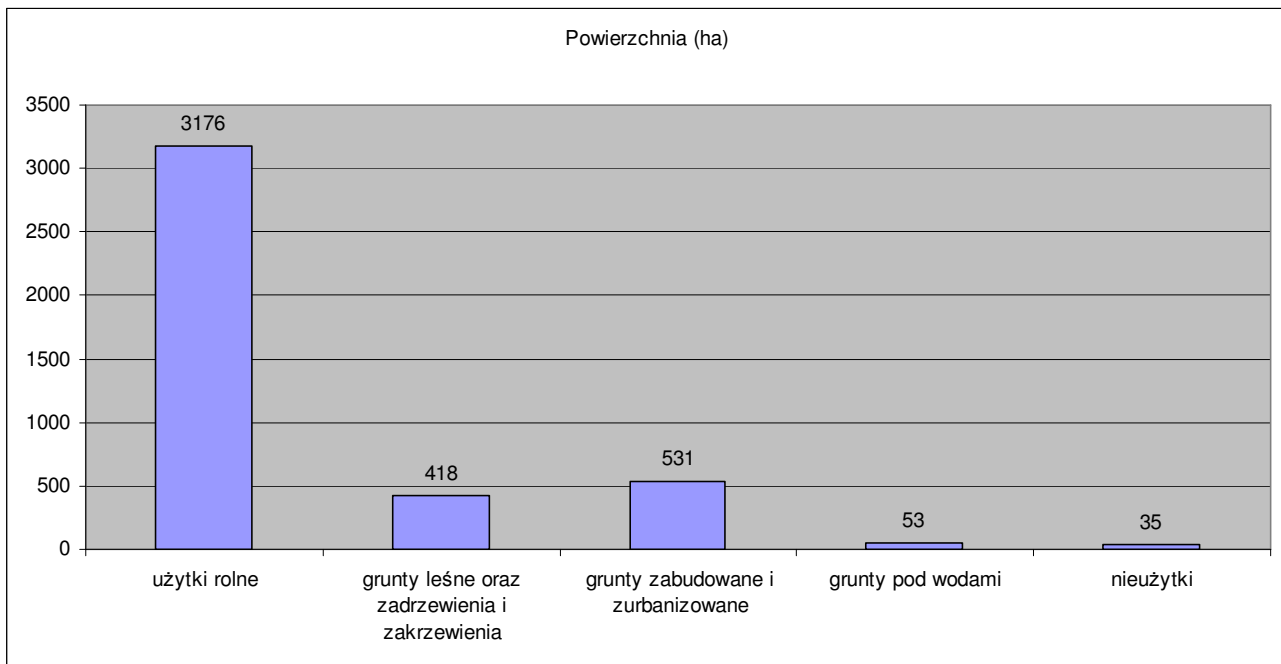
2. Stan prawny i użytkowanie gruntów

Miasto Krasnystaw, według danych z ewidencji gruntów obejmuje powierzchnię geodezyjną stanowiącą 4213 ha (przy rzeczywistej powierzchni miasta 4207 ha).

W zagospodarowaniu i użytkowaniu przestrzennym miasta można zidentyfikować rejon centralny stanowiący obszar miejski wraz z pełnym zakresem usług publicznych o znaczeniu centrotwórczym oraz rejony obrzebne, które stopniowo przechodzą ze struktury miejskiej w zabudowę jednorodziną podmiejską. Rejony najdalej oddalone stanowią pozostałości układów ruralistycznych o niskim stopniu intensywności, przeważnie w układzie ulicowym. Są to przede wszystkim obręby: Krakowskie Przedmieście, Zastawie Przedmieście oraz Lubańki Przedmieście. Na obszarze miasta występuje znaczna liczba siedlisk rolniczych stanowiących odizolowane zespoły funkcjonalne otoczone terenami rolnymi.

Użytkowanie gruntów wg danych z ewidencji gruntów i budynków na dzień 01.01.2010r. przedstawia się następująco:

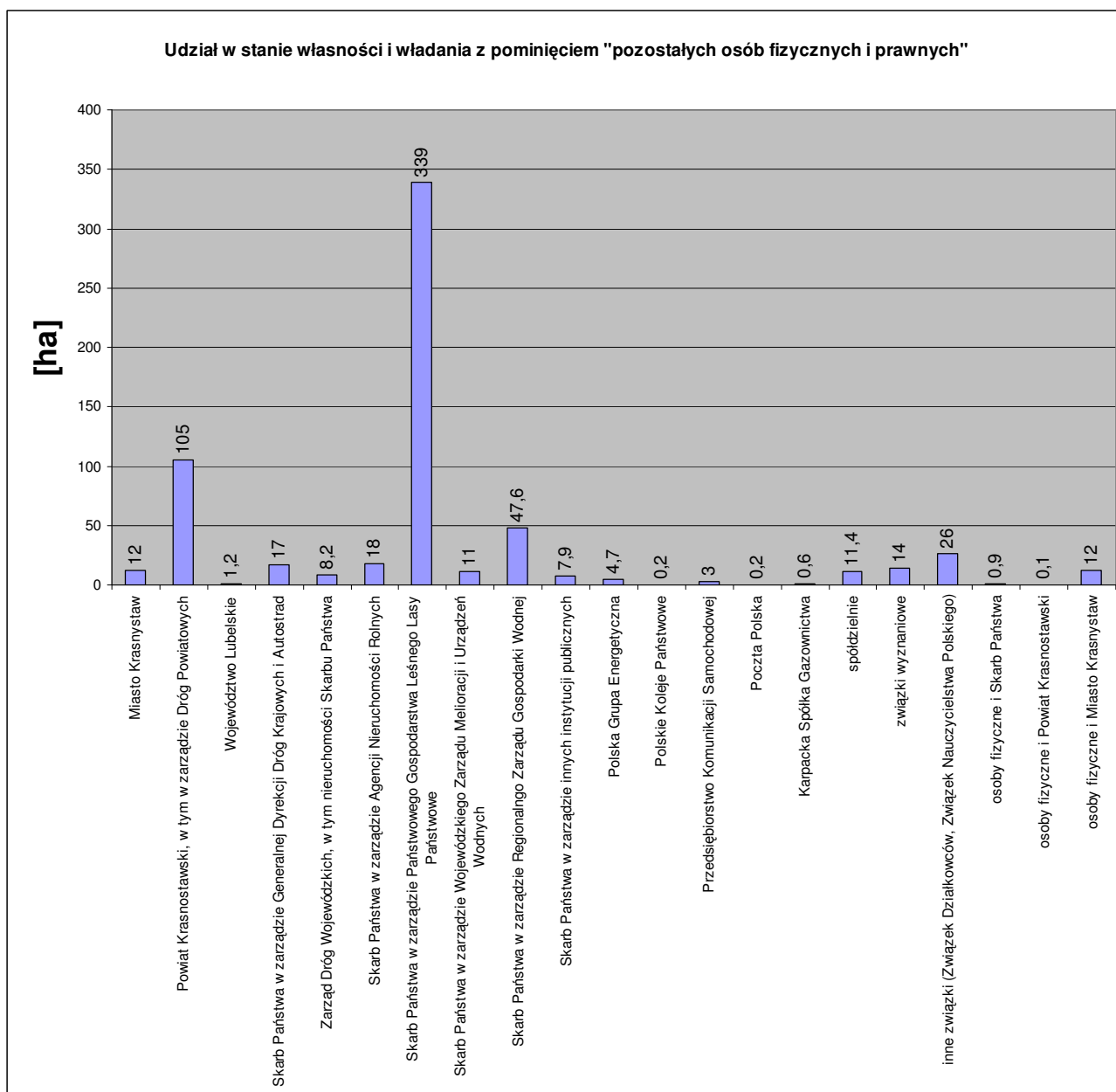
- użytki rolne 3176 ha (w tym zabudowane 201 ha),
- grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia 418 ha (w tym wyłącznie lasy 400 ha),
- grunty zabudowane i zurbanizowane 531 ha, w tym:
  - tereny mieszkaniowe 122 ha,
  - tereny przemysłowe 71 ha,
  - zurbanizowane tereny zabudowane 98 ha,
  - zurbanizowane tereny niezabudowane 3 ha,
  - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe 25 ha,
  - drogi 178 ha,
  - tereny kolejowe 22 ha,
  - inne tereny komunikacyjne 1 ha,
  - użytki kopalne 1 ha,
- grunty pod wodami 53 ha (w tym płynącymi 49 ha)
- nieużytki 35 ha.

Z przeprowadzonej inwentaryzacji urbanistycznej oraz analiz wynika, że w Krasnymstawie przeważającą powierzchnię zajmują tereny rolne (w tym: pola uprawne, łąki, pastwiska, nieużytki), które stanowią ponad 76% terytorium miasta. Znacznie już mniejsze powierzchnie zajmują lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzaczone (funkcjonujące w ewidencji gruntów pod oznaczeniem Ls i Lz) około 10%. Wody powierzchniowe stanowią ok. 1%. Natomiast tereny zurbanizowane to 13% powierzchni miasta, z czego 7% powierzchni miasta stanowią obszary zabudowane, a 5% to tereny komunikacyjne.

W strukturze własności zdecydowana większość terenów – prawie 85% całego obszaru jest własnością lub w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych i podmiotów prawnych o charakterze niepublicznym. Z pozostałych 15% znaczącą część stanowią tereny w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego – ok. 339 ha oraz grunty Powiatu Krasnostawskiego (w tym w zarządzie Dróg Powiatowych) – ok. 105 ha.

Poniższy wykres ilustruje wzajemne proporcje w strukturze własności dla 15% obszaru Krasnostawu, bez części należącej do osób fizycznych i prawnych.

3. Dotychczasowe zagospodarowanie miasta

3.1. Układ funkcjonalny

Głównym elementem kompozycyjnym miasta jest Plac 3-go Maja wraz z mniejszym placem przy ul. Kościuszki oraz odchodzącymi prostopadle od nich ulicami w kierunkach północnym, zachodnim i wschodnim. Place otacza zwarta zabudowa pierzejowa, która stopniowo ulega rozluźnieniu i przechodzi w formy zespołów osiedlowych lub wolno stojących budynków. Obszarem zabudowy o charakterze zdecydowanie miejskim jest przede wszystkim rejon zawarty między ulicami Poniatowskiego, Marszałka Piłsudskiego, Granicznej, stopniowo ulegając ekstensyfikacji w kierunku północnych granic miasta. Południową część centralnego elementu układu kompozycyjnego dopełniają rozległe nadwieprzańskie błonia. Tereny otwarte zlokalizowane są poniżej terenów zurbanizowanych dając wgląd na rozległą panoramę miasta. Naturalną linią podziału układu urbanistycznego jest dolina Wieprza. Wschodnia część miasta poprzecinana jest w układzie północ-południe zarówno drogą krajową nr 17 (ul. Lwowska), jak również linią kolejową nr 69 relacji Rejowiec – Hrebenne. Powstały układ stanowi element wynikowy ukształtowania terenu ograniczonego od zachodu rzeką i od wschodu skarpą. Powstała zabudowa jest nieuporządkowana i stanowi jedynie wypełnienie wolnych przestrzeni między skarpą, torami kolejowymi i podmokłymi

terenami wzdłuż rzeki. Jedynie fragment terenu wzdłuż ul. Mostowej stanowi element nawiązujący kompozycyjnie do centrum miasta. Należy jednak mieć na uwadze, że jest to bardziej zdeterminowane kierunkiem wyznaczonym przez układ komunikacyjny niż zaplanowanym wyznaczeniem osi kompozycyjnej.

Swoistą enklawą na tle miasta jest osiedle Rońsko. Choć układ zabudowy nie stanowi w pełni planowego działania urbanistycznego, ale jest częściowo wynikiem wypełnienia się zabudową obszaru wyniesionego w stosunku do podmokłych łąk nad Wieprzem, jednak wyróżnia się swoją zwartą strukturą i uporządkowaną formą. Obszar ten jest bliższy strukturalnie osiedlom położonym w centrum niż zabudowie występującej w pozostałej części miasta.

Tereny położone poza rejonem wyżej wskazanego centrum miasta to w głównej mierze, mocno jeszcze utrwalone, pozostałości układów ruralistycznych. Są to dawne wsie w układzie ulicowym, które w ramach przekształcania się obszaru nabierają cech podmiejskich. Charakterystyczne są zespoły zabudowy zagrodowej realizowanej wokół wewnętrznych podwórzcy z budynkiem mieszkalnym od frontu. Obszary te nie posiadają wykształconych lokalnych rejonów centralnych, a niezbędne obiekty usługowe zlokalizowane są w sposób przypadkowy i nieuporządkowany. Najwyraźniejszymi przykładami tego rodzaju struktur są rejony ulic Kolonia Krakowskie Przedmieście, Krakowskie Przedmieście i Kwiatowa.

Zabudowa mieszkaniowa

Dla ścisłego centrum charakterystyczną formą zabudowy są historycznie ukształtowane kamienice. Istniejąca zabudowa śródmiejska w zdecydowanej większości ma charakter dwu- lub trzykondygnacyjnych budynków w zabudowie pierzejowej, najczęściej z usługami w parterze. Ten typ budownictwa występuje w otoczeniu Placu 3-go Maja oraz wzdłuż ulic odchodzących od w/w placu.

Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, jako element silnie kształtujący miastotwórczy charakter przestrzeni, występuje przede wszystkim w ścisłym centrum miasta wzdłuż głównych ulic: Okrzei, Poniatowskiego, Marszałka Piłsudskiego i PCK. Na terenie miasta maksymalna wysokość zabudowy wielorodzinnej to 5 kondygnacji. Przeważa zabudowa zgrupowana w zespoły funkcjonalne wyposażone w obiekty usługowe. W rejonach ulic PCK, Okrzei realizację tej zabudowy można datować na lata 60. i 70. XX wieku. Pojedyncze budynki mieszkalne wielorodzinne zlokalizowane w nieodległym sąsiedztwie np. przy ul. Kilińskiego stanowią późniejszą (lata 80. i 90.) kontynuację tej formy zabudowy, która jednak ze względu na swoją nieco odmienną formę oraz usytuowanie w otoczeniu niższej zabudowy jednorodzinnej nie wpisuje się harmonijnie i jest elementem zaburzającym układ przestrzenny.

Pozytywnie natomiast należy ocenić osiedle zlokalizowane między ul. Sobieskiego i ul. Graniczną, które poprzez kształtowanie półotwartych kwartałów określa przestrzenie społeczne przypisane poszczególnym budynkom. Natomiast brak całkowitego ich zamknięcia pozwala na przeprowadzenie między nimi komunikacji pieszej integrującej strukturę osiedla z przestrzeniami publicznymi. Zespół wyposażony jest w obiekty usługowe oraz w jego strukturę przestrzenną wpisane jest przedszkole. Powyższe stanowi o lepszym standardzie zamieszkania i biorąc pod uwagę możliwości rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w sąsiedztwie, w takiej formie powinna być kontynuowana na płaszczyźnie przestrzennej i funkcjonalnej.

W części centralnej, również w bezpośrednim sąsiedztwie zespołów zabudowy wielorodzinnej występuje zabudowa jednorodzinna w formie jednorodnie ukształtowanych osiedli. Są to osiedla w rejonie ulic: Okrzei, Bojarczuka, Granicznej, Tokarzewskiego. Są to przede wszystkim budynki mieszkalne jednorodzinne, dwukondygnacyjne, wolno stojące, rzadziej bliźniacze. Ich jednorodny charakter wynika z regularnego usytuowania wzdłuż ulic oraz w dużej mierze z typizacji projektów charakterystycznej dla okresu ich powstawania. Duży udział w strukturze można przypisać budynkom powstałym w latach 60. XX wieku.

Oddalając się od centrum, zabudowa zmienia swój charakter na bardziej rozproszony. Dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, poprzecinana terenami, na których występuje zabudowa wielorodzinna, usługowa lub obiekty produkcyjne, składy i magazyny. Dla obszarów najbardziej odległych od centrum charakterystyczne jest przemieszanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową zagrodową. Często są sytuacje, że działalność rolnicza została zaniechana, a zabudowa gospodarcza została zaadaptowana na inne potrzeby. Charakterystyczny

dla tych obszarów jest duży udział zabudowy drewnianej jednokondygnacyjnej, ewentualnie z użytkowym poddaszem.

Nowa zabudowa to przede wszystkim budynki jednorodzinne dwukondygnacyjne, w tym zawierające poddasze użytkowe, w formie wolno stojących obiektów.

Opisany typ zabudowy występuje przede wszystkim na terenie obrębu Krakowskie Przedmieście, Lubańki Kolonia, Lubańki Przedmieście oraz Góry Przedmieście.

Natomiast w obrębie Góry Kolonia oraz Zastawie Przedmieście, w oddaleniu od zespołów zabudowy, obszar ma zdecydowanie charakter wiejskich kolonii. Występuje tam zabudowa zagrodowa w wyodrębnionych enklawach funkcjonalnych w otoczeniu użytków rolnych.

Usługi publiczne

SZKOLNICTWO

Według danych z 2010 roku na terenie miasta Krasnystaw funkcjonuje 31 różnego rodzaju placówek oświatowo-wychowawczych często funkcjonujących we wzajemnie powiązanych zespołach.

Przedszkola:

- Przedszkole nr 1 (ul. Sikorskiego 4),
- Przedszkole nr 3 (ul. Krakowskie Przedmieście 38),
- Przedszkole nr 4 (ul. Mickiewicza 12),
- Przedszkole Nr 5 (ul. Poniatowskiego 13),
- Przedszkole Nr 6 (ul. Poniatowskiego 42),
- Przedszkole Nr 8 (ul. Tokarzewskiego 49),

Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. A. Mickiewicza (ul. Poniatowskiego 37),
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2 (ul. PCK 2),
- Szkoła Podstawowa Nr 3 (ul. Krakowskie Przedmieście 38),
- Szkoła Podstawowa Nr 4 (ul. Marszałka Piłsudskiego 21),
- Szkoła Podstawowa Nr 5 (ul. Mostowa 14),

Gimnazja:

- Gimnazjum nr 1 (ul. Poniatowskiego 37),
- Gimnazjum Specjalne nr 2 (ul. PCK 2),
- Gimnazjum nr 3 (ul. Krakowskie Przedmieście 38),
- Gimnazjum nr 4 (ul. Marszałka Piłsudskiego 21),
- Gimnazjum nr 5 (ul. Mostowa 14),
- Społeczne Gimnazjum im. Hetmana Jana Zamoyskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego (ul. Odrodzenia 45),

Szkoły ponadgimnazjalne:

- I Liceum Ogólnokształcące (ul. Marszałka Piłsudskiego 50),
- II Liceum Ogólnokształcące (ul. Okrzei 5),
- II Liceum Profilowane (ul. Sobieskiego 5),
- III Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 (ul. Zamkowa 1),
- IV Liceum Ogólnokształcące (ul. Sobieskiego 5),
- Społeczne Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Zamoyskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego (ul. Odrodzenia 45),
- Technikum Nr 1 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 (ul. Zamkowa 1),
- Technikum Uzupełniające Nr 1 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 (ul. Zamkowa 1)
- Technikum Nr 2 (ul. Sobieskiego 5),
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 3 (ul. PCK 2),

Szkoły policealne:

- Zaoczne Policealne Studium Agroturystyki (ul. Okrzei 25),
- Społeczna Szkoła Policealna im. Hetmana Jana Zamoyskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego (ul. Odrodzenia 45),

Pozostałe szkoły:

- Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Witolda Lutosławskiego w Krasnymstawie (ul. Okrzei 10) Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy (ul. PCK 2),
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Krasnymstawie (ul. PCK 2).

Ponadto, uzupełnieniem w/w oferty jest Żłobek Miejski przy ul. Poniatowskiego 43 stanowiący publiczną placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

SPORT I REKREACJA

TAB.5 OBIEKTY SPORTOWO-REKREACYJNE NA TERENIE MIASTA

Lp.	rodzaj obiektu	liczba
1	stadiony piłkarskie	1
2	boiska sportowe, w tym szkolne	7
3	hale sportowe, w tym sale gimnastyczne	10
4	pływalnie kryte	1

Miejski stadion piłkarski znajduje się przy ul. Marszałka Piłsudskiego. Ponadto, na terenie miasta funkcjonują boiska sportowe zlokalizowane przy szkołach: Zespół Szkół nr 1, ZS nr 3, ZS nr 4, ZS nr 5, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, I LO, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1. Przy ulicy Sikorskiego znajduje się zespół trawiastych, pełnowymiarowych boisk treningowych do piłki nożnej.

Halami sportowymi i salami gimnastycznymi dysponują wszystkie szkoły na terenie miasta: ZS nr 1, ZS nr 3, ZS nr 4, ZS nr 5, I LO, II LO, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2, Zespół Szkół Społecznych im. Jana Hetmana Zamoyskiego, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

W mieście funkcjonuje jedna kryta pływalnia, która znajduje się przy MOSiR. Korty tenisowe znajdują się przy MOSiR oraz ZS nr 4. Jeden kort stanowi własność prywatną.

SŁUŻBA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Na opiekę medyczną w Krasnymstawie składają się usługi typu:

- podstawowa opieka zdrowotna,
- specjalistyczne leczenie ambulatoryjne,
- leczenie zamknięte (szpitalne),
- doraźna pomoc wyjazdowa (pogotowie).

Podstawową opiekę medyczną na terenie miasta zapewniona jest przez jednostki Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia:

- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej (ul. Sobieskiego 4b)
- Poradnie Specjalistyczne przy Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej oraz 6 jednostek prowadzących praktyki lekarskie.

Specjalistyczne leczenie ambulatoryjne wykonywane jest przez dwie placówki:

- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie - Przychodnia,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie - Przychodnia.

Leczenie zamknięte wykonywane jest w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie - szpital.

Pomoc doraźną wyjazdową realizuje Stacja Ratownictwa Medycznego w Chełmie SP ZOZ - Dział Pomocy Doraźnej w Krasnymstawie (ul. Marszałka Piłsudskiego 97).

Pomoc społeczna jest realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (ul. Marszałka Piłsudskiego 9).

Ośrodek jest jednostką budżetową podlegającą Urzędowi Miasta Krasnystaw. Obszarem działania Ośrodka jest miasto Krasnystaw. Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest świadczenie pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu: ubóstwa, niepełnosprawności, bezrobocia, długotrwałej choroby, macierzyństwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa

domowego, alkoholizmu i narkomanii. Pomoc społeczna polega w szczególności na: przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy. Główne cele pomocy społecznej: wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie, w miarę możliwości, do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej, dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym, zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia, zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie, integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie, stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Ponadto, w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone jest Centrum Rehabilitacji Społecznej. Centrum prowadzi następujące placówki:

DZIENNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ jest ośrodkiem wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy. Celem placówki jest utworzenie systemu wsparcia opartego na zaspokajaniu potrzeb bytowych, edukacyjnych, kulturalnych i społecznych ukierunkowanych na rozwój postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Kierowanie do placówki następuje w drodze decyzji administracyjnej, a odpłatność ustalona jest Uchwałą Rady Miasta. Jednostka finansowana jest ze środków budżetu miasta. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dysponuje 50 miejscami. Uczestnicy Dziennego Domu Pomocy Społecznej korzystają z różnych form terapii, do których należy szeroko rozumiana działalność kulturalno - rekreacyjna oraz zajęcia z zakresu: terapii plastyczno – ceramicznej i kinezyterapii.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY. Jest to ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Uczestnikami ośrodka wsparcia są: osoby chore psychicznie; osoby wykazujące zakłócenia czynności psychicznej, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych; osoby niepełnosprawne intelektualnie. Celem placówki jest stworzenie powyższym osobom systemu oparcia społecznego poprzez zaspokojenie ich potrzeb zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych ukierunkowanych na podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Kierowanie do placówki następuje w drodze decyzji administracyjnej. Jednostka finansowana jest ze środków budżetu wojewody. Środowiskowy Dom Samopomocy dysponuje 50 miejscami. Placówka prowadzi rehabilitację społeczną mającą na celu podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych osobom z zaburzeniami psychicznymi w codziennym życiu.

MIESZKANIA CHRONIONE zostały stworzone dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które nie mogą z różnych względów funkcjonować w dotychczasowym środowisku rodzinnym (sytuacja kryzysowa, śmierć opiekuna prawnego), lub aktualnie przebywają w Domach Pomocy Społecznej, a nie wymagają całodobowej opieki indywidualnej. W tym celu przystosowanych jest 5 pomieszczeń. Mieszkania chronione zlokalizowane są w sąsiedztwie Środowiskowego Domu Samopomocy, dzięki czemu mieszkający tam, mogą korzystać z bazy socjalnej, kuchni i pozostałych urządzeń znajdujących się na wyposażeniu placówki, a także z terapii i pomocy pracowników placówki.

USŁUGI KULTURY

W Krasnymstawie działają następujące ośrodki kulturalne:

- Krasnostawski Dom Kultury, znajdujący się przy ul. Okrzei 10, placówka dysponuje salą widowiskową na 212 osób,
- Kino „Morskie Oko” działające przy Krasnostawskim Domu Kultury przy ul. Okrzei 10,
- Młodzieżowy Dom Kultury zlokalizowany jest w Kolegium Pojezuickim przy ul. Marszałka Piłsudskiego 5a, prowadzący działalność oświatowo-kulturalną, w której bierze udział około 560 dzieci i młodzieży,

- Miejska Biblioteka Publiczna mieszcząca się przy ul. Okrzei 23, dysponująca księgozbiorem 46 967 woluminów,
- Muzeum Regionalne znajdujące się w zabytkowym Kolegium Pojezuickim przy ul. Marszałka Piłsudskiego 5a. Zbiory muzealne liczą 10 000 eksponatów z dziedziny archeologia historii, sztuki dawnej, sztuki sakralnej, numizmatyki, etnografia sztuki dawnej 9 piwowarstwa i chmielarstwa. Muzeum dysponuje również biblioteką fachową obejmującą ponad 5000 woluminów,
- Powiatowa Biblioteka Publiczna, mająca swoją siedzibę w zabytkowym Kolegium Pojezuickim przy ul. Marszałka Piłsudskiego 5a.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Ochrona bezpieczeństwa publicznego realizowana jest przez:

- Komendę Powiatową Policji w Krasnymstawie (ul. Okrzei 11),
- Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą (ul. Poniatowskiego 10),
- Ochotniczą Straż Pożarną Zastawie (ul. Stokowa 74a),
- Ochotniczą Straż Pożarną Krakowskie Przedmieście (ul. Krakowskie Przedmieście 39).

Na terenie miasta znajduje się inne placówki powiązane z realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego i są to:

- Sąd Rejonowy (ul. Poniatowskiego 31),
- Areszt Śledczy (ul. Poniatowskiego 27),
- Prokuratura Rejonowa (ul. Poniatowskiego 31),
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna (ul. Sikorskiego 3a).

POZOSTAŁE USŁUGI

Usługi, zarówno usługi publiczne, w tym usługi administracji lokalnej (gminnej i powiatowej), usługi oświaty, zdrowia, opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego, kultury, usługi sakralne oraz usługi handlu i rzemiosła w przeważającej części zlokalizowane są w centrum miasta, lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Do najważniejszych obiektów usług publicznych z zakresu administracji zlokalizowanych na terenie miasta należą:

- Urząd Miasta Krasnystaw (Plac 3 Maja 29),
- Starostwo Powiatowe w Krasnymstawie (ul. Sobieskiego 3),
- Urząd Skarbowy w Krasnymstawie (ul. Rzeczna 5),
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział ZUS (ul. PCK 13),
- Powiatowy Urząd Pracy (ul. Mostowa 4),
- Inspekcja Weterynaryjna Powiatowy Inspektorat Weterynarii (ul. Marszałka Piłsudskiego 60a),
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie, Oddział Chełm, Inspektorat Krasnystaw (ul. Poniatowskiego 4c),
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Krasnymstawie (ul. Browarna 1),
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Placówka Terenowa Krasnystaw (Plac 3-go Maja 2).

Usługi nieuciążliwe służące zaspokojeniu podstawowych potrzeb mieszkańców w centrum miasta najczęściej są zlokalizowane w połączeniu z zabudową mieszkaniową typu kamienicznego lub zabudową jednorodzinną. Często lokale usługowe (głównie handel i drobne usługi) umieszczane są w parterach zabudowy wielorodzinnej. Jednak w dużej części zespołów zabudowy wielorodzinnej wyposażonych jest w samodzielne, wolnostojące budynki grupujące w swoim programie podstawowe usługi dla potrzeb osiedla. Na terenie nie zidentyfikowano obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Obiekt tego typu znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie miasta w gminie Krasnystaw w rejonie skrzyżowania ul. Polewanej i ul. Okrzei.

Na terenie miasta znajdują się również targowiska miejskie: przy ul. Cichej oraz przy ul. Kościuszki.

Na terenie miasta szeroko rozwinięte są usługi sakralne, w szczególności liczne są kościoły rzymskokatolickie. Funkcjonują tu 3 parafie:

- Parafia rzymskokatolicka pw. św. Franciszka Ksawerego (ul. Marszałka Piłsudskiego 3)
- Parafia rzymskokatolicka pw. Trójcy Przenajświętszej (ul. Okrzei 38)
- Parafia rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Pocieszenia w Krasnymstawie (ul. Sobieskiego 36).

Przemysł

Miasto Krasnystaw ma charakter rolniczo-przemysłowy, z przewagą przemysłu spożywczo-przetwórczego.

W mieście istnieje kilka dużych przedsiębiorstw. Są to:

- Cersanit IV Sp. z o.o., specjalizująca się w produkcji ceramicznych wyrobów sanitarnych, które eksportuje do Francji, Niemiec, Danii, Litwy i Estonii, lider rentowności '98 w Rankingu Firm Lubelszczyzny,
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska produkująca artykuły mleczarskie na rynek krajowy i zagraniczny,
- Zakład Przemysłu Odzieżowego „Cora-Tex” S.A. produkujący ubiory i okrycia damskie na rynek krajowy i zagraniczny,
- Kartonex Sp. z o.o. produkujący opakowania tekturowe i świadczący usługi poligraficzne,
- FTK Sp. z o.o., fermentownia tytoniu produkująca tytoń przemysłowy na rynek krajowy i zagraniczny.

Obiekty produkcyjne zlokalizowane są przede wszystkim w północno-wschodniej części miasta w lesie Borek. W tym rejonie znajdują się największe zakłady: Cersanit IV Sp. z o.o., FTK Sp. z o.o. oraz Kartonex Sp. z o.o. Również w nieodległym sąsiedztwie zlokalizowany jest zakład utylizacji odpadów zwierzęcych przy ul. Leśnej 13 oraz wiele mniejszych przedsiębiorstw na terenie położonym między linią kolejową a ul. Rejowiecką.

Zakłady „Cora-tex” S.A. prowadzą swoją działalność na terenie nieruchomości położonej przy ul. Poniatowskiego w rejonie centralnym miasta. Obiekty produkcyjne znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie przedszkola oraz nieopodal istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

3.2. Przestrzenie publiczne

Przestrzenie publiczne w rozumieniu przepisów odrębnych to obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia oraz sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie lub cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Obecnie na terenie miasta podstawowym obszarem przestrzeni publicznej jest Plac 3 Maja oraz powiązany z nim plac przy ul. Zamkowej. Plac 3 Maja zagospodarowany jest zielenią urządzoną oraz obiektami małej architektury. Przestrzeń ta jest również częścią układu komunikacyjnego zarówno pieszego jak i kołowego. Pierzeje ukształtowane są przez zabudowę kamieniczną, ściśle wypełniającą boki placu. Przeważa funkcja usługowa zlokalizowana przede wszystkim w parterach budynków. Znaczna część kamienic została przekształcona z historycznie występującej funkcji mieszkalnej na wyższych kondygnacjach na obiekty w całości przeznaczone na lokale usługowe. Odmienną formę, bardziej kameralną, ma niewielki plac przy ul. Zamkowej. Otoczony jest niższą zabudową, również z funkcją usługową na parterze i częścią mieszkalną na piętrze. Plac ma charakter skweru zdominowanego przez przebieg ulicy Zamkowej łączącej ul. Mostową z ul. Kościuszki.

W pozostałej części przestrzeni publicznej ograniczają się wyłącznie do dróg publicznych, niewielkich placów związanych z obsługą komunikacyjną obiektów usługowych. W zabudowie mieszkaniowej zjawisko przestrzeni publicznych jest bardzo ograniczone. W ścisłym centrum miasta, poza wymienionymi powyżej w zasadzie nie występują. W nowej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej, przestrzenie pomiędzy zabudową zazwyczaj stanowią zieleni urządzoną z ciągami pieszymi i urządzeniami rekreacji codziennej. Należy jednak zauważyć, że lokalizowanie budynków wielorodzinnych w układzie równoległych, długich brył nie sprzyja tworzeniu się struktur przestrzennych takich jak place, czy dziedzińce wewnętrzne sprzyjających integracji mieszkańców. Układy takie występujące na osiedlach przy ul. Sobieskiego i Okrzei i powodują, że przestrzenie wspólne są rozczłonkowane i pełnią wyłącznie funkcje komunikacyjne dla potrzeb przemieszczania

się. Wyjątkiem jest osiedle budynków wielorodzinnych przy ul. Granicznej, gdzie zabudowa ma czytelną formę wyznaczającą przestrzeń wspólną adresowaną do określonej społeczności osiedla.

W zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej przestrzenie publiczne nie są w ogóle realizowane. Przestrzeń publiczna ograniczona jest jedynie do funkcji komunikacyjnej zwiększając izolację mieszkańców osiedli. Podobną dysfunkcję publiczną prezentują obszary obrzeżne, gdzie układy ulicowe przez swoją linearność nie wykształciły miejsc integracji społecznych. Powodem może być dominująca funkcjonalnie rola centrum miasta Krasnystaw, a przez to brak potrzeby grupowania funkcji usługowej na poszczególnych osiedlach.

4. Infrastruktura i gospodarka odpadami na obszarze miasta

4.1. Komunikacja

4.1.1 Sieć drogowa

Łączna długość dróg wojewódzkich w Krasnymstawie wynosi, 6,358km, a dróg powiatowych 28,486km. Na terenie Krasnegostawu lokalne drogi miejskie mają łączną długość 62,676km.

Przez Krasnystaw przebiega droga krajowa nr 17 relacji Warszawa – Lublin – Zamość – (Lwów), w sieci dróg europejskich oznaczona numerem E372. Budowa obwodnicy Krasnegostawu w ciągu tej drogi pozwoliła na wyeliminowanie ruchu tranzytowego z rejonu staromiejskiego. Miejskimi odcinkami drogi są ulice: Lwowska i Sokołowskiego. Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego z 2002r. oraz związanymi z tym działaniami Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad planowana jest przebudowa w/w drogi do parametrów drogi klasy ekspresowej po zachodniej stronie miasta z pominięciem ul. Lwowskiej. Miejski odcinek (ul. Kłosowskiego) drogi wojewódzkiej o znaczeniu międzyregionalnym nr 842 relacji (droga nr 19) Rudnik Szlachecki – Wysokie – Krasnystaw wraz z drogą nr 846 relacji Małochwiej Duży - Wojsławice – Teratyn, zapewniają połączenie z przejściem granicznym w Zosinie. Do ważnych połączeń komunikacyjnych należy również droga wojewódzka nr 812 Chełm – Rejowiec - Krasnystaw, łącząca przejścia graniczne w Terespolu, Sławatyczach, Dorohusku. Jej miejskimi odcinkami są: odcinek ulicy Lwowskiej i ulica Rejowiecka. Wśród ulic zaliczonych do kategorii dróg powiatowych istotne znaczenie mają: Sikorskiego, Oleszczyńskiego, Okrzei (3123L), Mostowa (3158L), część ul. Okrzei (3159L), PCK (3160L), Poniatowskiego (3161L), Witosa (3135L), Piłsudskiego i Krakowskie Przedmieście (3121L), Borowa (3140L).

Układ komunikacyjny miasta wraz z infrastrukturą towarzyszącą wymaga modernizacji. Największym utrudnieniem komunikacyjnym dla miasta jest sprawne przemieszczanie się między lewo i prawobrzeżną jego częścią rozdzieloną doliną Wieprza. Obecnie poza mostem w ciągu drogi krajowej nr 17 cały ruch wewnętrzny oparty jest na jednej przeprawie w ciągu ul. Mostowej. Lokalizacja tego mostu uwarunkowana historyczną lokacją powoduje, że duży ruch kumuluje się w rejonie starego miasta, gdzie drożność szlaków komunikacyjnych ograniczona jest przez ścisłą i ciasno zgrupowaną zabudowę. Z powyższej sytuacji nasuwa się oczywisty wniosek o konieczności realizacji innych przepraw mostowych odciążających centrum miasta i pozwalających poza jego obrębem na przeprowadzenie ruchu tranzytowego na kierunku wschód-zachód. Działania związane z przebudową drogi krajowej nr 17 dają możliwość reorganizacji ruchu z wykorzystaniem odcinka, który straci rangę drogi krajowej.

4.1.2 Kolej

Przez miasto Krasnystaw przebiega linia kolejowa nr 69 relacji Rejowiec – Hrebenne o przebiegu południkowym, równoległe do doliny rzeki Wieprz. Jest to linia jednotorowa, niezelektryfikowana o całkowitej długości 138,4km. Stanowi ona fragment najkrótszego połączenia z Warszawy do Lwowa. Od linii odchodzą połączenia kolejowe do Zamościa i Hrubieszowa, a także w kierunku do Biłgoraja. Zgodnie z Wojewódzkim Programem Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Lubelskiego rozwój tego połączenia zależy od budowy korytarza transportowego Odessa-Brody-Gdańsk, który mógłby wzbogacić system komunikacyjny całego regionu. Na terenie miasta znajduje się dworzec kolejowy, obecnie nie wykorzystywany. Od września 2009 roku na przedmiotowej linii nie kursują pociągi pasażerskie, a jedynie pociągi towarowe PKP CARGO SA. Ruch pociągów towarowych to trasy relacji Skarżysko Kam. – Zamość

– Skarżysko Kam., Jaszczów – Połaniec – Jaszczów. W 2010 roku rozpoczęto prace związane z modernizacją linii. Przystąpiono do wymiany wiaduktu nad drogą krajową nr 17 w Wólce Orłowskiej, ze względu na jego zły stan techniczny. Powyższe pozwoli na zniesienie zakazu podwójnej trakcji i ograniczenia prędkości. Remont najbardziej zdegradowanego odcinka Ruskie Piaski – Zawada pozwoli na podniesienie dopuszczalnej prędkości pociągów do 80 km/h, co jest istotne przy planowanym przywróceniu ruchu pasażerskiego na trasie Rejowiec – Zamość. Zgodnie z Wojewódzkim Programem Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Lubelskiego linia przewidziana jest do modernizacji.

Wobec braku pasażerskiej komunikacji kolejowej Krasnystaw obsługiwany jest przez publiczną komunikację autobusową (głównie PKS) i prywatne linie autobusowe. Realizowane są połączenia z Lublinem, Warszawą, Chełmem, Zamościem, Włodawą oraz powiatami i gminami sąsiednimi. Obecnie miasto Krasnystaw nie posiada dworca autobusowego.

4.1.3 Komunikacja rowerowa i szlaki turystyczne

Przez Krasnystaw i jego okolice przebiega wiele atrakcyjnych pieszych i samochodowych szlaków turystycznych:

- Szlak Ariański - rozpoczynający się w Pawłowie (pow. chełmski), przez Marynin, Hruszów (gm. Rejowiec), Wzgórze Ariańskie, Krynicę, Krupe, Siennicę Nadolną (gm. Krasnystaw), Surhów, Brzeziny i Drewniki (gm. Kraśniczyn), kończący bieg w Skierbieszowie (pow. zamojski),
- Szlak Tadeusza Kościuszki - rozpoczynający się w Mościskach k/Dubienki (pow. chełmski), następnie biegnie przez Bończę, Wolice, Czajki, Brzeziny, Surhów (gm. Kraśniczyn), Kryniczki, Orłów Murowany, Topole (gm. Izbica), Małochwiej Duży, Kol. Zastawie (gm. Krasnystaw), kończy bieg w Krasnymstawie (dworzec PKP),
- Szlak Nadwieprzański po Wyniosłości Giełczewskiej - rozpoczynający się w Krasnymstawie przy dworcu kolejowym, przez Wincentów (gm. Krasnystaw), Borowicę, Łopiennik Górny, Olszankę (gm. Łopiennik), Kol. Jaślików, rezerwat „Wodny Dół”, Białkę, Rońsko (gm. Krasnystaw), do dworca PKP w Krasnymstawie,
- Szlak Mikołaja Reja - rozpoczynający się w Rejowcu Fabrycznym, przez Rejowiec, Adamów, Popówkę, Kobyle (gm. Rejowiec), „Wzgórze Ariańskie”, Krynicę, Krupe, Kol. Siennica Nadolna, Siennicę Nadolną (gm. Krasnystaw), Lubańki, do dworca PKP w Krasnymstawie,
- Szlak Stawów Kańskich - rozpoczynający się w Rejowcu Fabrycznym PKP, przez Pawłów, Obszar Chronionego Krajobrazu, wokół stawów do Kaniego, dalej przez Liszno (pow. Chełmski), Czechów Kąt, Żulin (gm. Łopiennik), do Krynicy (gm. Krasnystaw), gdzie kończy swój bieg,
- Chełm - Białka k/Krasnegostawu, o długości 37 km - przebieg: Chełm - Zawadówka - Rejowiec (zespół pałacowy XIX w., Cerkiew unicka z XVIII w.) - Krupe (ruiny zamku XVI w.) - Krasnystaw (kościół rzymsko-katolicki p.w. Franciszka Ksawerego XVII/XVIII w., stary kościół klasztor augustianów, Muzeum Regionalne, rynek z kamieniczkami XVIII i XIX w.) - Białka (jazda konno, przejażdżki bryczkami, kuligi, aukcje koni, baza noclegowa),
- Krasnystaw – Hrubieszów, o długości 62 km - przebieg: Krasnystaw (kościół rzymsko-katolicki p.w. Franciszka Ksawerego XVII/XVIII w., stary kościół i klasztor augustianów, Muzeum Regionalne, rynek z kamieniczkami XVIII i XIX w.) - Kraśniczyn (kościół rzymsko-katolicki XIX w.) - Bończa (kościół rzymsko-katolicki z XVI w., Cerkiew prawosławna) - Wojsławice (kościół rzymsko-katolicki XVI/XVII w., Synagoga XIX w.) - Uchanie – Hrubieszów,
- Szlak Pamiątek Kultury Żydowskiej - główne miejsca o wysokich walorach historycznych: Kazimierz Dolny, Lublin, Łęczna, Włodawa, Izbica, Zamość, Szczebrzeszyn, Biłgoraj oraz miejsca martyrologii – Lublin, Bełzec, Sobibór. Odcinek przebiegający przez Krasnystaw prowadzi od strony Chełma drogą wojewódzką nr 812 i drogą krajową nr 17 w stronę Zamościa (ul. Rejowiecka – ul. Lwowska).

W 2004 r. na terenie Nadleśnictwa Krasnystaw powstały 2 ścieżki edukacyjne. W rezerwacie „Wodny Dół” w kompleksie Niemienice koło Krasnegostawu została utworzona ścieżka przyrodniczo - dydaktyczna, która stanowi przedłużenie zrealizowanej w roku 2002 trasy rowerowej. Trasa ścieżki umożliwia zapoznanie z charakterystycznymi dla Wyniosłości Giełczewskiej formami

ukształtowania terenu i porastającą je roślinnością. Na trasie rozlokowano 28 tablic edukacyjnych o treściach związanych z ochroną przyrody oraz gospodarką leśną. Ścieżka została poprowadzona przez najciekawsze fragmenty urokliwego rezerwatu „Wodny Dół”. Druga ścieżka została otwarta na terenie szkółki „Borek”. Lokalizacja ścieżki pozwala na praktyczne zapoznanie się z etapami pracy przy produkcji sadzonek, a z licznych barwnych tablic można dowiedzieć się o życiu lasu oraz poznać leśne gatunki drzew i krzewów. W granicach działania Nadleśnictwa Krasnystaw przebiegają 2 szlaki turystyczne: „Ariański”, żółty i „Tadeusza Kościuszki”, niebieski. Szlak „Ariański” o długości 64,1 km przecina Pagóry Chełmskie i Działy Grabowieckie, Szlak „Tadeusza Kościuszki” o długości 120,5 km przebiega z Obniżenia Dubienki przez krawędź Grzędy Horodelskiej i wzdłuż Działów Grabowieckich na Wyniosłość Giełczewską, przez Grabowiecko - Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu i Skierbieszowski Park Krajobrazowy.

Ponadto, zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego rzeka Wieprz została zakwalifikowana do atrakcyjnych tras turystyki wodnej. W chwili obecnej ten walor nie jest wykorzystywany.

Komunikacja rowerowa jako system komunikacyjny nie jest wyodrębniona z ruchu kołowego. Na terenie miasta jedynie w ulicy Polewanej na odcinku ok. 900 metrów zrealizowana jest ścieżka rowerowa. W pozostałej części miasta ścieżek nie ma, lub stanowią odcinki marginalne.

4.2. Infrastruktura techniczna

4.2.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę

Zurbanizowany obszar miasta objęty jest prawie w całości zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę. Łączna długość sieci wodociągowej, według stanu na 2010 rok, wynosi 84,430 km. Uliczna sieć wodociągowa wykonana jest z rur żeliwnych, PCV oraz azbestowocementowych. Zdolność produkcyjna stacji jest wykorzystywana w 85%. Ujęcie komunalne składa się z 5 studni. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne dla zespołu 5 studni ujęcia komunalnego wód kredowych dla miasta Krasnystaw wynoszą $Q=410$ m³/h przy depresji $S=10,0-12,0$ m (decyzja Wojewody Lubelskiego znak ŚIR/Ch.7441/10/05 z dnia 24 czerwca 2005 r.). Pozwolenie wodnoprawne (decyzja Starosty Krasnostawskiego z dnia 20 września 2005 r. znak R.O.6223-2-5/05) dopuszcza pobór wód z ujęcia w ilości $Q_{max}=400$ m³/h, $Q_{sr.}=4720,0$ m³/d (ważne do 31 października 2025 r.). Na terenie miasta zlokalizowane są 3 studnie głębinowe awaryjne typu „Abisyńska”.

Aktualnie na ujęciu eksploatowanych jest 5 studni głębinowych, w tym:

- 2 studnie „starego” ujęcia (zasoby eksploatacyjne -145 m³/h),
- 3 studnie na „nowym” ujęciu (zasoby eksploatacyjne -300 m³/h).

Na początku 2005 roku w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krasnymstawie oddano do użytku zmodernizowaną Stację Uzdatniania Wody. Zadanie inwestycyjne zrealizowano we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. W ramach inwestycji dokonano wymiany praktycznie wszystkich urządzeń dotychczasowej stacji. Modernizację wykonano według technologii firmy Culligan w oparciu o dokumentację techniczną opracowaną przez firmę Krevox Sp.z o.o. w Warszawie. Po przeprowadzonej modernizacji jakość wody produkowanej przez Przedsiębiorstwo jest zgodna zarówno z normami krajowymi, jak i normami europejskimi. Woda podlega uzdatnianiu polegającemu głównie na ograniczeniu związków żelaza i manganu.

Własne ujęcia wody posiadają również poniższe zakłady przemysłowe:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska – dwie studnie,
- Kartonex Sp. z o.o. – 1 studnia głębinowa,
- FTK Sp. z o.o. – 1 studnia głębinowa,
- Cersanit IV Sp. z o.o. – 2 studnie głębinowe,
- Zakład Utylizacji Bacutil Sp. z o.o. – 1 studnia,

oraz Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kwiatowej 1.

Zatwierdzone zasoby wód podziemnych w pełni pokrywają potrzeby miasta. Wszystkie ujęcia wód podziemnych posiadają uregulowany stan prawny.

Odprowadzanie i usuwanie ścieków

Krasnystaw posiada rozdzielczy system kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Sieć kanalizacji sanitarnej pracuje w układzie grawitacyjno – pompowym. Aktualna długość kolektorów sanitarnych, według stanu na 2010 r., wynosi 47,879 km, a kolektorów deszczowych 20,222 km. Z kanalizacji korzysta obecnie ok. 84% mieszkańców miasta. Zasięg kanalizacji nie obejmuje peryferyjnych obszarów miasta. Z ekspertyzy przeprowadzonej w 2006r. wynika, że część kanalizacji jest w bardzo złym stanie technicznym. Niezbędna jest jej modernizacja oraz rozbudowa. Ścieki odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni ścieków w Krasnymstawie. Jest to mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków. Modernizacja oczyszczalni została przeprowadzona w latach 2005-2006 z wykorzystaniem technologii niskoobciążonego osadu czynnego z tlenową wydzieloną stabilizacją osadu. Oczyszczalnia pracuje z równoczesnym usuwaniem związków biogenych metodą biologiczną oraz stosowaniem chemicznego strącania fosforu. Osad ściekowy odwodniany jest na prasie BELLMER i wykorzystywany do zagospodarowania rolniczego. Aktualne rzeczywiste ilości ścieków dopływających do oczyszczalni zawierają się w ilości ok. 3000 m³/d. Przepustowość oczyszczalni po modernizacji wynosi Qd_{sr} = 3100 m³ /d, Qd_{max} = 5000 m³/d.

Ścieki z przemysłu uciążliwego, czyli z OSM w Krasnymstawie, Cersanit IV Sp. z o.o., FTK Sp. z o.o. oraz Zakładu Utylizacji Bacutil Sp. z o.o. nie dopływają do miejskiej kanalizacji, gdyż zakłady te posiadają własne oczyszczalnie ścieków.

Ścieki sanitarne powstające w indywidualnych gospodarstwach nie objętych kanalizacją są odprowadzane do zbiorników bezodpływowych (tzw. szamba), a następnie wywożone do oczyszczalni ścieków. Część gospodarstw wyposażona jest w przydomowe oczyszczalnie ścieków. Najwięcej tego typu urządzeń występuję w obrębach południowych i wschodnich: Góry Kolonia, Zastawie Przedmieście, Krakowskie Przedmieście oraz Krakowskie Przedmieście Kolonia.

4.2.2 Zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepło i gaz

Elektroenergetyka

Zaopatrzeniem w energię elektroenergetyczną na terenie miasta zajmuje się PGE Dystrybucja S.A. Oddział w Zamościu. Rejonowy Zakład Energetyczny w Krasnymstawie obsługuje 37 tys. odbiorców, a jego zasięgiem objęte są powiaty krasnostawski i chełmski. Na terenie miasta zlokalizowane są dwa główne punkty zasilania w energię elektroenergetyczną (GPZ): stacja 110/15 kV Krasnystaw Rońsko oraz stacja 110/kV Krasnystaw. W chwili obecnej cały obszar miasta ma dostęp do sieci elektroenergetycznej, a jej zasięg i moc jest wystarczająca dla obecnych potrzeb. Zakłady Energetyczne na etapie składania wniosków w ramach sporządzania studium nie zgłaszały żadnych potrzeb koniecznych do uwzględniania w zakresie rozwoju sieci.

W Wojewódzkim Programie Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego miasto Krasnystaw zostało uznane za obszar perspektywiczny dla rozwoju elektroenergetyki z wykorzystaniem wód geotermalnych. Natomiast w zakresie energetyki wiatrowej w w/w programie stwierdzono, że w sumie na Lubelszczyźnie zidentyfikowano niewielkie zasoby energetyczne wiatru. Ponadto, duże zagęszczenie ostoi i tras przelotów ptaków nie pozwalają wiązać większych nadziei z rozwojem energetyki wiatrowej na skalę przemysłową. Możliwy i pożądany jest rozwój tzw. małej energetyki autonomicznej (w gospodarstwach domowych). Za najbardziej perspektywiczne źródło energii odnawialnej zostało uznana energetyka oparta na biomase. Możliwość pozyskiwania energii z biomasy pochodzącej z rolnictwa, zwłaszcza specjalnych gatunków roślin przeznaczonych na cele energetyczne może przyśpieszyć rozwój społeczno-gospodarczy obszarów wiejskich. Miasto Krasnystaw posiadając duży potencjał rolniczy wpisuje się w powyższe założenie.

Ciepłownictwo⁵

Na terenie miasta Krasnystaw łączna długość sieci C.O. wynosi 11,1km. Z sieci Krasnostawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w ciepło zaopatrywane są osiedla mieszkaniowe położone w centrum miasta. Maksymalna wydajność ciepłowni wynosi 41 MWh, zaś łączne

---

⁵ na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla miasta Krasnystaw

zapotrzebowanie mocy cieplnej: 28 MWh. Pozostałe tereny miasta obsługiwane są przez kotłownie lokalne.

Źródła konwencjonalne gospodarki cieplnej:

- węgiel kamienny - 58,7 %,
- gaz – 36,3 %,
- węgiel brunatny – 5%.

Gazownictwo

Sieć gazowa jest doprowadzona do wszystkich części Krasnegostawu. W mieście funkcjonuje system niskiego ciśnienia oparty na dwóch stacjach redukcyjnych II stopnia R1 i R2 oraz system średniego ciśnienia obsługiwany przez stację redukcyjną I stopnia (SRP). Łączna długość sieci gazowej wynosi 88,43km. W tym długość przyłączy średniego ciśnienia wynosi 32,92 km, a niskiego ciśnienia 8,26km. Przez część wschodnią miasta przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 250 mm: Lubaczów-Zamość-Krasnystaw. Powyższy odcinek zaliczany do krajowego systemu gazociągów wysokiego ciśnienia.

4.3. Gospodarka odpadami

4.3.1 Składowisko odpadów komunalnych

Na terenie miasta, w obrębie Krakowskie Przedmieście, znajduje się zamknięte i obecnie zrehabilitowane składowisko odpadów.

Miasto Krasnystaw korzysta ze składowiska odpadów komunalnych w miejscowości Wincentów na terenie gminy Krasnystaw. Przewidywany czas eksploatacji szacuje się na ok. 30 lat. Łączna powierzchnia terenu wynosi 5,82 ha, część eksploatacyjna zajmuje 3,26 ha. Na składowisko przyjmowane są odpady z 3 gmin: miasto Krasnystaw, gmina Krasnystaw, gmina Rejowiec. Składowisko przyjmuje 5000 ton/rok, 16,3 tony/dzień. Eksploatacja i utrzymanie składowiska zostało powierzone spółce prawa handlowego Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych "KRAS-EKO" Sp. z o.o. z siedzibą w Wincentowie.

4.3.2 System zbierania i wywozu odpadów z terenu gminy⁶

Sposób zbierania odpadów w mieście jest typowy dla warunków województwa lubelskiego oraz kraju i nie odbiega pod względem technicznym (stosowanych pojemników, samochodów) od standardów przyjętych w krajach Unii Europejskiej.

Miasto zostało podzielone na pięć rejonów odbioru odpadów. Odpady komunalne nie segregowane zbierane są przez mieszkańców do worków koloru czarnego lub niebieskiego o pojemności 120 litrów oraz do pojemników SM-110. Odpady są zbierane i odwożone na składowisko "KRAS-EKO" w Wincentowie 12 km od centrum miasta. Odbiorem odpadów objętych jest 80% mieszkańców miasta. Na terenie miasta realizowany jest również system selektywnej zbiórki odpadów, w wyniku którego odzyskiwane są następujące odpady: papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne i metale. System oparty jest na selektywnej zbiórce surowców wtórnych w zabudowie wielorodzinnej jak i jednorodzinnej. System selektywnej zbiórki surowców wtórnych w zabudowie wielorodzinnej polega na utworzeniu punktów gromadzenia surowców wtórnych składających się z zestawu czterech kolorowych pojemników. Punkty te zostały zlokalizowane obok istniejących pojemników na odpady zmieszane.

System selektywnej zbiórki surowców wtórnych w zabudowie jednorodzinnej odbywa się w sposób bezpośredni. Taka metoda zapewnia najwyższy wskaźnik odzysku surowców wtórnych oraz wysoką ich czystość.

---

⁶ na podstawie Programu Gospodarki Odpadami dla Miasta Krasnystaw. Aktualizacja

4.3.3 Odzysk i unieszkodliwianie odpadów⁷

Odpady komunalne

Głównym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych z miasta Krasnystaw jest ich składowanie na składowisku w m. Wincentów. Należy dodać, że nie cała ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na analizowanym terenie trafia w sposób kontrolowany na składowiska odpadów. Znacząca część zostaje unieszkodliwiona lub zagospodarowana w sposób niekontrolowany, jak również wykorzystywana w gospodarstwach (kompostowanie, spalanie, skarmianie).

Na terenie miasta prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych w celu ich przeznaczenia do odzysku i recyklingu. Papier, tworzywa sztuczne i szkło przekazywane są firmom zajmującym się odbiorem tego typu odpadów do recyklingu.

Zebrane selektywnie odpady biodegradowalne przekazywane są do odzysku poprzez kompostowanie na terenie składowiska w Wincentowie.

Komunalne osady ściekowe

Osady ściekowe powstające w miejskiej oczyszczalni ścieków poddawane są procesom odwadniania i higienizacji, a następnie przekazywane do odzysku w celu nawożenia lub ulepszenia gleby. Roczna ilość odzyskiwanych osadów ściekowych wynosił w roku 2003 - 528 Mg s.m.o (docelowo przewiduje się 1300 Mg s.m.o).

5. Stan środowiska przyrodniczego, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

5.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

5.1.1 Położenie fizyczno-geograficzne

Zgodnie⁸ z podziałem J. Kondrackiego (2000), miasto Krasnystaw położone jest w granicach prowincji Wyżyna Lubelsko-Lwowska, na terenie trzech mezoregionów: Obniżenie Dorohuckie, Działy Grabowieckie oraz Wyniosłość Giełczewska. Większa, centralna część miasta położona jest w granicach obniżenia Dorohuckiego.

Obniżenie Dorohuckie, obejmuje dolinę rzeki Wieprz i przyległy do niej równinny teren (170 - 200 m n.p.m.). Dolina Wieprza ma szerokość od 0,5 km do 2 km, a łącznie z przyległymi obszarami tarasów do 4,0 km. Wschodnie zbocza doliny są łagodne i rozległe, występują tu liczne podmokłości poprzecinane gęstą siecią rowów melioracyjnych, znaczne powierzchnie zajmuje tereny zalesione i łąki.

Zachodnia część miasta znajduje się w graniach Wyniosłości Giełczewskiej stanowiącej wysoczyznę o urozmaiconej rzeźbie. Deniwelacje terenu, pomiędzy górnymi partiami wzniesień, a dnami dolin rzecznych sięgają 70 m. Charakterystycznym elementem rzeźby jest schodkowo wykształcony system powierzchni zrównań, ponad którymi dominują ostańce erozyjne. Działy Grabowieckie obejmujące wschodnią część obszaru miasta, zbudowane głównie z odpornych na wietrzenie gomokredowych opok, tworzą równoleżnikowe garby, najczęściej przykryte lessami, często poprzecinane niewielkimi dolinkami i rozcięciami erozyjnymi.

Charakterystycznymi formami geomorfologicznymi dla tego rejonu są pokrywy lessowe, których miąższość przekracza lokalnie 20 m, dna dolin rzecznych (Wieprza, Wojślawki oraz mniejszych rzek), niewielkie wydmy występujące na powierzchni tarasu nadzalewowego Wieprza, tarasy nadzalewowe i zalewowe rzek, krawędzie i stoki wysoczyzn (dobrze widoczne w dolinie Wieprza) oraz liczne dolinki, parowy i wąwozy w osadach lessowych. Typowe dla Wyżyny

---

⁷ na podstawie Programu Gospodarki Odpadami dla Miasta Krasnystaw. Aktualizacja

⁸ Za objaśnienia do Mapy Geologiczno-Gospodarczej Polski, Arkusz Krasnystaw oraz Pawłów; PIG

Lubelskiej, są spłaszczenia wierzchowinowe, pozbawione pokrywy lessowej, występujące na opisywanym obszarze na północ od doliny Wieprza.

5.1.2 Budowa geologiczna, kopaliny

Krasnystaw położony jest w strefie kontaktu wschodnioeuropejskiej platformy prekambryjskiej i platformy paleozoicznej Europy zachodniej. Granicę między tymi ponadregionalnymi jednostkami geologicznymi stanowi strefa tektoniczna T-T, według niektórych autorów przyjmowana m. in. na uskoku Izbica-Zamość, w którego skrzydle zrzuconym występują utwory górnego karbonu, a w wiszącym górnego dewonu.

Najstarszymi osadami występującymi na powierzchni terenu są opoki, wapienie margliste, margle i kreda pisząca mastrychtu, których miąższość wynosi od 90 do 240 m. Na powierzchni terenu występują osady mastrychtu górnego, wykształcone głównie w postaci opok, margli, wapieni marglistych, kredy piszącej i gez.

Miąższość osadów czwartorzędu na obszarze opisywanego arkusza, wynosi: od 0 m na bezlessowych wierzchowinach (przeciętnie 20 m w obrębie płatów lessowych) do ponad 75m w dolinie Wieprza.

Utwory zlodowaceń południowopolskich reprezentowane są przez osady rzeczno-peryglacjalne, wodnolodowcowe oraz lodowcowe, występujące głównie w środkowym i dolnym odcinku Wieprza. Osady interglacjału wielkiego: mułki i ily jeziorno-rozlewiskowe oraz piaski rzeczne, częściowo wypełniają dolinę Wieprza.

Na północ od Krasnegostawu przebiega granica maksymalnego zasięgu zlodowaceń środkowopolskich, opisywany obszar pozostawał na bezpośrednim przedpolu jego maksymalnego zasięgu. Osady tego wieku są reprezentowane przez utwory jeziorne oraz rzeczno-peryglacjalne. Piaski rzeczne tarasów zalewowych osiągają znaczną miąższość w strefach przyboczowych w dolinie Wieprza.

Mułki i ily jeziorne występują powszechnie na opisywanym obszarze, osiągając miąższość nawet do 20 m. Okres interglacjału eemskiego zaznaczył się w dolinie Wieprza erozją która spowodowała rozcięcie pokrywy mułków do głębokości około 1 m. Okres zlodowaceń północnopolskich odegrał decydującą rolę w ukształtowaniu powierzchniowej budowy geologicznej omawianego obszaru. Powstały pokrywy lessowe o miąższości dochodzącej do 20 m oraz piaski i mułki lessopodobne o miąższości do 10 m w dolinach rzecznych.

Piaski i mułki deluwialne, akumulowane w holocenie, zajmują przeważnie wąskie dna suchych dolin i młodych rozcięć erozyjnych. Namulmy torfiaste są głównym elementem tworzącym współczesne dno w dolinie Wieprza. Towarzyszą im torfy niskie w dnie doliny. Miąższość tych osadów nie przekracza 4 m.

Kopaliny występujące w graniach opracowania zawierają kopaliny pospolite, powszechnie występujące oraz łatwo dostępne. Obecnie na terenie miasta nie wskazano udokumentowanych złóż kopalin oraz nie wydano żadnych koncesji na ich eksploatację.

W dolinie Wieprza występują torfy. Wystąpienia te są zlokalizowane na obszarach łąk chronionych i generalnie nie spełniają podstawowego kryterium bilansowości dla złóż tej kopaliny, tj. miąższości > 1 m i zawartości popiołu w torfie suchym poniżej 30%, a ponadto często zawierają przewarstwienia mad i namulów.

5.1.3 Klimat

Miasto Krasnystaw znajduje się w lubelsko - zamojskim regionie klimatycznym. Charakterystyczną cechą są tu stosunkowo krótkie pory przejściowe tj. przedwiośnie i przedzimie. Zimy są dość ostre, ale pokrywa śnieżna jest niewielka i nietrwała. Lata są pogodne, nasłonecznienie, a liczba dni pogodnych należy do największych w Polsce. Średnia temperatura roczna wynosi około 7,5°C. Rejon cechuje się opadem rocznym (lata 1950-1990) wynoszącym średnio 580 mm, natomiast parowanie terenowe wynosi 510 mm.

5.1.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar miasta Krasnystaw jest położony w zlewni II rzędu Wieprza i jego dopływów. Struktura hydrologiczna miasta przedstawia się następująco:

- dolina rzeki Wieprz dzieli miasto na część zachodnią i wschodnią. W granicach miasta koryto rzeki na długości 2,5 km zostało uregulowane,
- południowo - wschodnia część miasta jest odwadniana przez oddolne ujście rzeki Wojsławki,
- północno - wschodnia część miasta jest odwadniana przez rzekę Siennicę i oddolne ujście rzeki Bzduarki,
- przez część zachodnią miasta przebiega rzeka Żółkiewka, która stanowi lewostronny dopływ Wieprza.

W północnej części doliny Wieprza, powyżej ujścia Siennicy został wyznaczony obszar pod budowę zbiornika „Oleśniki”, który będzie służył do zaopatrzenia w wodę oraz do celów rekreacyjnych i dla potrzeb rolnictwa. Na terenie miasta został natomiast wyznaczony teren pod zbiornik małej retencji „Lubańka”. Powyżej miasta w 235,2 km biegu rzeki Wieprz, tj. w odległości 37,6 km zlokalizowany jest zbiornik „Nielisz” zamykający zlewnię o powierzchni 1236,3km. Ośią hydrograficzną opisywanego obszaru jest Wieprz, który płynie doliną o szerokości od 2 do 4 km z południa na północ. Zbocza doliny są strome, często urwiste, a dno charakteryzuje się licznymi podmokłościami. U podnóża tarasów okresowo występują źródła, wycieki i wysięki. Wody Wieprza na terenie miasta zaliczane są do III klasy czystości.

Wody podziemne zasilają rzekę i istotnie wpływają na jej przepływy. Decydujące znaczenie w zasilaniu podziemnym rzeki ma opad atmosferyczny, natomiast o procentowym udziale zasobów podziemnych w odpływie, decyduje budowa geologiczna i wynikająca z niej przepuszczalność gruntów. Woda znajdująca się w korycie rzeki pochodzi z zasobów podziemnych i ze spływu powierzchniowego formującego się podczas opadów deszczowych lub topnienia śniegu. Natomiast w dłuższych okresach bezopadowych rzeki zasilane są wyłącznie z zasobów podziemnych. Udział zasilania podziemnego w odpływie rzeki kształtuje się na poziomie 60-70%. Duży udział zasilania podziemnego w odpływie całkowitym rzeki decyduje o wyrównaniu przepływów, co jest szczególnie mocno widoczne w okresie przepływów niżówkowych. Wieprz stanowi lokalną bazę drenażu. W obszarze Krasnegostawu znajdują się naturalne wypływy wód podziemnych na powierzchnię topograficzną, głównie z kredowej warstwy wodonośnej. Sporadycznie są to wypływy wód czwartorzędowych. Występują z reguły u podnóża zboczy lub w dnie doliny. Jedno z większych źródeł udokumentowano w Krasnymstawie w dnie stawu wysłanego utworami organogenicznymi. Wypływ wody następuje ze szczelin skał kredowych. Wydajność źródła wynosi 12,0 l/s.

W dolinie rzeki głęboko wciętej w podłoże kredowe występuje czwartorzędowa warstwa wodonośna zbudowana z: piaszczysto-żwirowych i piaszczystych osadów aluwialnych. Użytkowe znaczenie mają wody występujące w dolinie Wieprza. Wody czwartorzędowego piętra wodonośnego pozostają w bezpośrednim kontakcie hydraulicznym z kredowym poziomem wodonośnym. Zasilanie czwartorzędowego poziomu wodonośnego odbywa się poprzez infiltrację opadów atmosferycznych, a w obrębie doliny Wieprza, także poprzez dopływ lateralny z kredowego poziomu. Zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości od 1 do 18 m p.p.t. Mimo lokalnie wysokiej wodonośności, poziom czwartorzędowy nie jest traktowany jako perspektywiczny dla zaopatrzenia w wodę wodociągów wiejskich. Utrzymanie ujęć czwartorzędowych w stanie odpowiedniej sprawności jest kłopotliwe i kosztowne, ze względu na duże zawartości żelaza w wodzie oraz lokalnie podwyższone zawartości manganu, przekraczające często stężenia dopuszczalne dla wód pitnych. Lokalnie na wierzchołkach występują w lessach lub pod lessami niewielkie pakiety zawadzionych piasków. Ze względu na mały zasięg i słabe zawadnienie, korzystanie z tych wód w okresach dłuższej suszy jest niemożliwe. Poziom czwartorzędowy nie jest traktowany jako perspektywiczny dla zaopatrzenia w wodę /wymaga kosztownego uzdatniania/.

Maksymalna strefa zawadnienia, która ma znaczenie dla eksploatacji wód podziemnych posiada miąższość od 100 do 150 m. Największe dopływy są obserwowane w przedziale 30,0-70,0m i takie głębokości mają w większości studnie wiercone tego rejonu. Wydajności potencjalne studni wynoszą od 10 do 70 m³/h. Obszar miasta jest w większości objęty siecią wodociagową. Eksploatowane wody charakteryzują się dobrą jakością z niewielkim, ponadnormatywnym stężeniem żelaza. Kredowy poziom wodonośny, stanowiący podstawę zaopatrzenia w wodę pitną jest fragmentem dwóch zasobnych w wodę Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- nr 407 Niecka Lubelska – Chełm - Zamość /GZWP Nr 407/, obejmującego tereny na wschód od doliny Wieprza, o pow. 9015km², w tym 819 km² - projektowane Obszary Najwyższej

Ochrony i 8196 km² – projektowane Obszary Wysokiej Ochrony - zbiornik szczelinowo-porowy o zasobach dyspozycyjnych 1127,5 tys.m³/d, średnia głębokość ujęć wynosi 70m.

- nr 406 Niecka Lubelska – Lublin /GZWP Nr 406/, obejmującego tereny na zachód od doliny Wieprza o pow. 6650km², w tym 1100km², - projektowane Obszary Najwyższej Ochrony i 3310km² – projektowane Obszary Wysokiej Ochrony - zbiornik szczelinowo-porowy o zasobach 1330 tys.m³/d i średniej głębokości ujęć wynoszącej 85m.

W/w zbiorniki rozdziela dolina Wieprza. Mają one charakter zbiorników szczelinowych na znacznych powierzchniach odkrytych - wychodnie wodonośca kredowego na powierzchnię topograficzną są obszarami silnego lub bardzo silnego zagrożenia wód podziemnych. Wody kredowe zaliczane są do wód wysokiej jakości. Zasoby kredowych zbiorników wód podziemnych /GZWP Nr 406 Niecka Lubelska /Lublin/ i GZWP Nr 407 Niecka -Lubelska /Chełm - Zamość/ zostały uznane za strategiczne zasoby naturalne Lubelszczyzny decydujące o możliwościach jej rozwoju gospodarczego (Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego 2002r.). GZWP Nr 406 i GZWP Nr 407 to dwa ze 180 udokumentowanych w Polsce głównych zbiorników wód podziemnych, stanowiących źródło wody pitnej wysokiej jakości, wymagających prawnej i faktycznej ochrony.

Naturalne warunki ochrony kwalifikują w/w GZWP do obszarów o wysokim poziomie zagrożenia jakości wód podziemnych ze względu na brak nadkładu czwartorzędowego nad wodonoścem lub jego nieciągłość występowania i znaczną przepuszczalność. Należy zauważyć, że 57% powierzchni zbiornika Nr 407 należy do obszarów silnie i bardzo silnie zagrożonych, a na 89% powierzchni zbiornika czas migracji potencjalnych zanieczyszczeń antropogenicznych do wód podziemnych nie przekracza 25 lat. Położenie całego obszaru Miasta w granicach GZWP Nr 406 i Nr 407 oznacza, że nie powinny być kontynuowane lub podejmowane działania, które stwarzają zagrożenia dla wód podziemnych, natomiast podmioty prowadzące działalność gospodarczą generującą ścieki, odpady lub stwarzające nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska w przypadku awarii powinny być poddawane przeglądowi ekologicznemu. Szczególnie niebezpieczeństwo dla wód podziemnych stwarzają rozszczelnione cysterny z paliwami, rozszczelnione szamba, niewłaściwie zrealizowane lub niewłaściwie eksploatowane składowiska odpadów.

5.1.5 Flora i fauna, struktura przyrodnicza obszaru

Według regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza (1993) Krasnystaw położony jest w obrębie działu geobotanicznego Mazowiecko-Poleskiego, w krainie geobotanicznej Wyżyna Lubelska w okręgu Wyżyny Lubelskiej, na styku podokręgów: Łęczyńskiego, Łopiennickiego i Krańcicyńskiego. Zróżnicowanie⁹ biocenotyczne terenu, przyjmując w dużym uproszczeniu, jest pochodną warunków geomorfologicznych, hydrologicznych, glebowych oraz klimatycznych w przeszłości i obecnie oraz stopnia antropopresji.

Liczebność gatunków roślin zaliczanych do poszczególnych elementów geograficznych w obszarze Lubelszczyzny waha się od 467 w podokręgu Wyniosłość Giełczewska do 260 w podokręgu Płaskowyż Tarnogrodzki. Podobnie zróżnicowane są elementy zoogeograficzne. (...) W rejonie Krasnegostawu przebiegają granice naturalnego występowania takich gatunków drzew jak : buk i jawor – granica wschodnia, jodła - granica północno-wschodnia, świerk - granica południowa. (...)

Szata roślinna w granicach miasta uległa daleko idącym zmianom. Na większości obszaru miasta naturalne zbiorowiska roślinne zostały zastąpione przez sztuczne agrocenozy (w obszarze użytków rolnych zajmujących 62% powierzchni miasta), które charakteryzują się względną krótkotrwałością i małą zdolnością do samoregulacji. Przeważają agrocenozy polne /48,7 % pow. użytków rolnych/ o niskim potencjale ekologicznym. Agrocenozy łąkowe obejmujące 10,3 % powierzchni użytków rolnych należą do zbiorowisk o znacznie większym potencjale ekologicznym (bogata pula genowa, duże zróżnicowanie fitosocjologiczne) i stosunkowo dużej trwałości z tendencją do renaturyzacji stosunków ekologicznych w przypadku ekstensywnego użytkowania łąk oraz sukcesji naturalnej kierunku zbiorowisk krzaczastych i leśnych, w przypadku zaprzestania użytkowania gospodarczego. Do zbiorowisk roślinnych o charakterze zbliżonym do naturalnego i

---

⁹ Za Ekofizjografią; Zofia Kurek (2009)

bardzo wysokim potencjale ekologicznym należą lasy zajmujące zaledwie 9,5 % powierzchni miasta. Charakteryzują się one znacznym bogactwem puli genowej oraz zróżnicowaniem fitosocjologicznym.

W układzie przestrzennym w obszarze Krasnegostawu występuje struktura pasmowo-płatowa siedlisk i ekosystemów :

- Południowy i południowo - zachodni obszar miasta z południkową doliną Wieprza z ujściowymi odcinkami Żółkiewki i Wojśławki na południu oraz północno-wschodni obszar z ujściowym odcinkiem Siennicy i Lasem Borek ma charakter strefy ekologicznej z cennymi ekosystemami wodno - łąkowymi, torfowiskowymi i leśnymi, chronionymi w granicach Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000 Izbicki Przełom Wieprza, miejscami silnie zmieniony antropogenicznie (tereny intensywnej zabudowy miejskiej, drogi publiczne, linia kolejowa, zakłady przemysłowe).
- Południowo - wschodnie oraz zachodnie i północno-zachodnie obszary miasta mają charakter strefy polno – leśnej z niewielkimi obszarami osadniczymi częściowo w granicach Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- Centralne obszary miasta ze skoncentrowaną zabudową.

Strefą o największym potencjale ekologicznym z możliwością dalszego jego zwiększania na drodze renaturyzacji i kompensacji przyrodniczej jest strefa rozległej doliny Wieprza i Żółkiewki z fragmentami torfowisk. (...)

Struktura przyrodnicza miasta jest zdeterminowana przez strukturę użytkowania gruntów. Ma charakter polno-leśny. Grunty rolne zajmują 76% powierzchni miasta. W ich obszarze dominują agrocenozy drobnoprzestrzenne pól uprawnych z miedzami i enklawami zadrzewień śródpolnych, pojedynczymi skarpami, wśród których spotyka się fragmenty biocenoz kserotermicznych występujące na niewielkich obszarach, głównie na skarpach. Ekosystemy leśne znajdują się jedynie na 10% powierzchni miasta i mają charakter różnej wielkości kompleksów – jednego większego kompleksu w północno-wschodniej części miasta (Las Borek) i kilku małych płatów na pozostałym obszarze. Wody stanowią zaledwie 1% powierzchni miasta. Pozostałe 13 % to tereny zabudowane i drogi.

Bardzo duży udział siedlisk rolniczych oraz terenów intensywnej, typowo miejskiej zabudowy nie sprzyja bioróżnorodności w obszarze, stwarza również trudności zarówno w identyfikacji funkcjonalnego systemu przyrodniczego miasta oraz ustaleniu skutecznych metod jego ochrony przy zachowaniu powiązań z otaczającymi terenami przyrodniczymi, w tym o randze europejskiej.

Siedliska o wysokim potencjale ekologicznym mają charakter stref ciągłych (ciągi siedlisk łąkowo-wodnych w dolinach rzek) lub o charakterze wyspowym (kompleksy leśne, zbiorowiska kserotermiczne).

Drożność ekologiczna systemu przyrodniczego jest obniżana głównie przez drogi przecinające poprzecznie ciągi ekologiczne (np. droga krajowa nr 17 przecinająca poprzecznie dolinę Wieprza, droga wojewódzka do Chełma oraz linia kolejowa przecinająca Las Borek) lub obustronną zabudowę dolin rzecznych (przełomowe przewężenie doliny Wieprza, dolina Żółkiewki)."

5.2. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody

5.2.1 Obszary Natura 2000

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje: obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk. Specjalne obszary ochrony siedlisk są wyznaczane w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków. Teren miasta Krasnystaw przecina dolina Wieprza objęta ochroną jako obszar specjalnej ochrony siedlisk.

Obszar specjalnej ochrony siedlisk Izbicki Przełom Wieprza PLH060030

Obszar obejmuje fragment naturalnej doliny Wieprza, ważny dla zachowania siedlisk podmokłych i okresowo podtapianych łąk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (zidentyfikowano 5 rodzajów siedlisk z tego Załącznika), oraz gatunków bezkręgowców z

Załącznika II tej dyrektywy. Łącznie występuje tu 8 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to też miejsce występowania zagrożonych w Polsce gatunków roślin naczyniowych, m. in. jedyne w Polsce stanowisko *Veronica paniculata* subsp. *paniculata*. Obszar o dużych walorach krajobrazowych. Korytarz ekologiczny rangi krajowej. Obszar został zaliczony do obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar obejmuje fragment doliny rzeki Wieprz, od wsi Tarzymiechy do miasta Krasnystaw. Koryto rzeki zachowało tu swój naturalny charakter (liczne meandry). Towarzyszą mu starorzecza i zastoiska, miejscami zachowały się kępy zadrzewień i zarośli nadrzecznych. W dnie doliny dominują ekstensywnie użytkowane łąki. Zwykle wiosną nadwieprzańskie łąki są zalewane przez wody z opadów i topniejącego śniegu. Tworzy się wtedy malownicze, rozległe jezioro. Niektóre fragmenty doliny charakteryzują strome zbocza, na których na podłożu lessowym, wykształciły się murawy kserotermiczne. Rośnie na nich przetacznik zwodny *Veronica paniculata* subsp. *paniculata*, który posiada jedyne stanowisko w kraju. Innymi, bardzo rzadkimi gatunkami występującymi w granicach ostoi są ostnica Jana (posiada w tym miejscu jedyne stanowisko na Lubelszczyźnie) i kosaciec bezlistny. Godne uwagi są dość pospolite na tym obszarze gatunki objęte prawną ochroną gatunkową, takie jak np. aster gawędka, goryczka krzyżowa, kruszyna pospolita, ożota zwyczajna, wiśnia karłowata i zawilec wielkokwiatowy. Na terenach bardziej zacienionych (wąwozy, skarpy o zboczach opadających na północ) rośnie m.in. pluskwica europejska.

Ostoja odznacza się również bogactwem faunistycznym. W ramach obszaru szczególną ochroną objęto ssaki związane z wodą, takie jak bóbr europejski i wydra. W wodach Wieprza występuje piskorz. Herpetofaunę reprezentuje kumak nizinny. Dolina stanowi również ostoję dla ptactwa związanego z terenami półnaturalnymi jak ekstensywne łąki i pastwiska oraz zadrzewieniami. Bogaty jest również świat owadów – na omawianym obszarze stwierdzono m.in. czerwończyka nieparka, modraszka *nausitosa*, modraszka *telejusa* i szlaczkonie szafrańca.

Zagrożeniem dla wartości przyrodniczych obszaru są: zanieczyszczenie wód Wieprza, wahania poziomu wód, związane z funkcjonowaniem zbiornika retencyjnego, położonego ok. 8 km powyżej ostoi, zarzucenie wypasu na części obszaru, presja w kierunku zabudowy niektórych partii wierzchowy w pobliżu krawędzi doliny oraz koncepcja regulacji stosunków wodnych w dolinie.

Wykonywanie koniecznych prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej powinno się odbywać z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków z załączników Dyrektywy Siedliskowej.

5.2.2 Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu

Zachodnia i środkowa część obszaru obejmuje bardzo bogato urzeźbiony i niezwykle malowniczy teren Wyniosłości Giełczewskiej i Działów Grabowieckich porozcinany dolinami rzek: Wojsławki i Żółkiewki. Urozmaicona rzeźba terenu zachodniej części obszaru charakteryzuje się systemem suchych dolinek i wąwozów wyrzeźbionych w podłożu lessowym.

Ochrona przedmiotowego obszaru została ustanowiona na mocy Uchwały WRN w Chełmie nr XVIII/89/83 z dn. 28.03.1983 r., a następnie na mocy Rozporządzenia Nr 50 Wojewody Lubelskiego z 28.02.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z 04.04.2006 r. Nr 69, poz. 1288). Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, w OChK został powołany w celu:

- 1) tworzenia i ochrony korytarzy ekologicznych, umożliwiających migracje gatunków;
- 2) ochrony specyficznych cech krajobrazu Obniżenia Dubieńskiego i Działów Grabowieckich: dolin rzecznych, w tym meandrów rzek i starorzeczy, naturalnych form rzeźby terenu, w tym wąwozów lessowych, otwartego charakteru torfowisk, łąk i muraw ciepłolubnych;
- 3) zachowania oraz poprawy stosunków wodnych poprzez ograniczanie nadmiernego odpływu wód, gospodarowanie zasobami wodnymi w sposób uwzględniający potrzeby ekosystemów wodnych i wodno-błotnych, zachowanie naturalnego charakteru rzek, cieków wodnych, zbiorników wodnych i starorzeczy, ochronę funkcji obszarów źródłkowych o dużych zdolnościach retencyjnych, zachowanie lub przywracanie dobrego stanu ekologicznego wód;
- 4) zachowania lub odtwarzania różnorodności biologicznej właściwej dla danego typu ekosystemu, głównie poprzez zachowanie lub przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów;
- 5) ochrony łąk i pastwisk przed sukcesją naturalną, oraz odtwarzanie siedlisk dziko występujących gatunków roślin, grzybów oraz zwierząt, w tym dążenie do przywrócenia tradycyjnego sposobu użytkowania łąk i pastwisk (koszenie, spasanie);

- 6) ochrony i kształtowania zadrzewień, ze szczególnym uwzględnieniem zadrzewień nadwodnych i śródpolnych;
- 7) restytucji lasów łęgowych, wierzbowo - topolowych, szczególnie na obszarach o długim zaleganiu wód zalewowych;
- 8) propagowania utrzymania urozmaiconej linii brzegowej cieków i rzek i tworzenie porośniętych bogatą szatą roślinną stref przybrzeżnych i utrzymanie ich jako naturalnego sposobu zabezpieczenia brzegu przed erozją;
- 9) uwzględniania potrzeb ochrony przyrody w gospodarce człowieka, w tym w gospodarce rolnej, leśnej, wodnej, rybackiej i turystyce;
- 10) ochrony starych odmian roślin użytkowych oraz ras zwierząt hodowlanych;
- 11) kształtowania zagospodarowania przestrzennego w sposób umożliwiający zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz wartości kulturowych, w szczególności przez: ochronę otwartej przestrzeni przed nadmierną zabudową, zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych, kształtowanie zalesień w sposób optymalny dla ochrony różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych, ochronę punktów, osi i przedpoli widokowych, usuwanie lub przesłanianie antropogenicznych elementów dysharmonijnych w krajobrazie;
- 12) dążenia do rewitalizacji zespołów zabudowy, w tym układów zabytkowych, propagowanie tradycyjnych cech architektury;
- 13) eliminowania lub ograniczania źródeł zagrożeń, w szczególności powietrza, wód i gleb, poprzez usuwanie zanieczyszczeń antropogenicznych, kształtowanie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, promowanie sposobów gospodarowania gruntami, ograniczających erozję gleb.

Na Obszarze OChK zakazano:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor i legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną leśną rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudowy naprawy lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę obszaru.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3, nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody.

Zakaz, o którym mowa w pkt 4, nie dotyczy terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

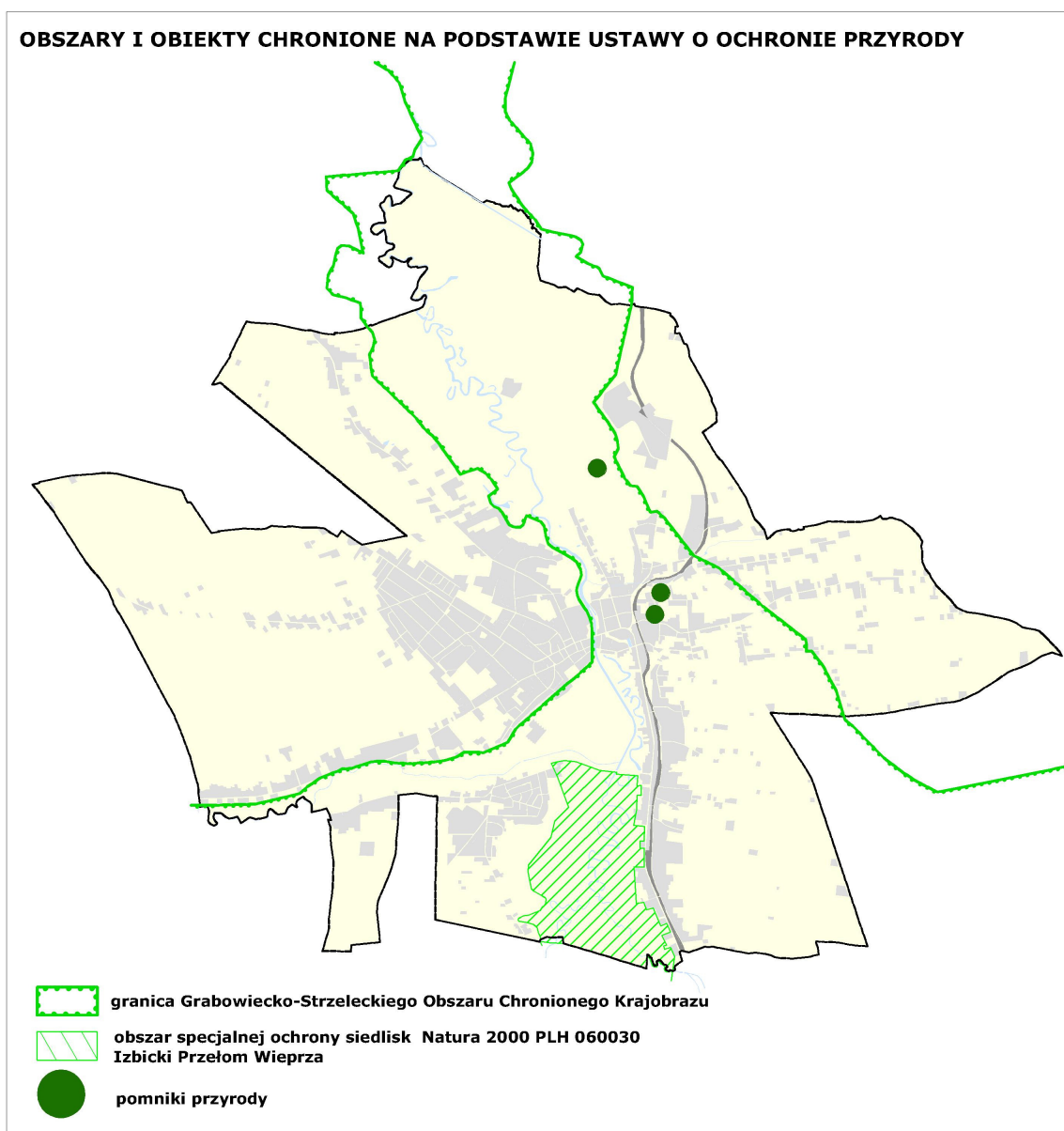
Zakaz, o którym mowa w pkt 8, nie dotyczy obiektów lokalizowanych w obszarach wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin lub w ciągach istniejącej, legalnej zabudowy.

5.2.3 Pomniki przyrody

Na terenie miasta znajdują się cztery prawnie usankcjonowane pomniki przyrody.

1. **lipa drobnolistna** o obwodzie 340cm przy ul. Poniatowskiego (obwieszczenie Wojewody Chełmskiego z dnia 30 maja 1981r Dz. Urz. WRN w Chełmie 1981 r. Nr 2 poz.11);
2. **lipa drobnolistna** o obwodzie 300cm przy ul. Jabłonkowej (zarządzenie nr 27 Wojewody Chełmskiego z dnia 20 grudnia 1988r.- nie opublikowane);
3. **lipa drobnolistna** o obw. 300cm przy ul. Kwiatowej (uchwała Nr VIII/65/2007 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 28 czerwca 2007r. zm. Uchwałą Nr XII/88/2007 Rady Miasta Krasnystaw z dnia 18 września 2007 r. Dz. Urz. Woj. Lub z 2007r. Nr 149, poz.2709, zm. Nr 168 poz. 3000);
4. **dąb szypułkowy** w lesie Borek (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym WRN w Chełmie z dnia 20.08.1981, nr 2, poz. 11);

W stosunku do pomników przyrody obowiązuje zakaz wycinania drzew, uszkodzania, umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków: zanieczyszczania terenu i rozpalania ognia w pobliżu drzew, budowy urządzeń technicznych i telekomunikacyjnych w pobliżu drzew.

5.2.4 Lasy ochronne

W granicach miasta Krasnegostawu Decyzją Ministra Środowiska nr 16 z dnia 22.08.2000r. wskazano lasy ochronne o łącznej powierzchni 306,646 ha. Lasy te, to lasy glebochronne oraz lasy wokół miast.

5.3. System przyrodniczy miasta

Zgodnie z definicją¹⁰ *system przyrodniczy miasta* (SPM) to celowo wyodrębniona część miasta, pełniąca nadrzędne funkcje przyrodnicze, rozpatrywane w trzech podstawowych aspektach: klimatycznym, hydrologicznym i biologicznym. Tej roli podporządkowane są inne funkcje pozaprzyrodnicze, jak rekreacyjna i wypoczynkowa, estetyczna i mieszkaniowa. Identyfikacja SPM, następuje poprzez wyznaczenie elementów strukturalnych, określonych jako:

- obszary węzłowe i węzły, odpowiedzialne za zasilanie;
- korytarze i „sięgacze”, zapewniające łączność;
- otoczenie SPM, rozumiane jako swoista strefa brzegowa dla podstawowych elementów systemu, pozostające w ścisłym związku z nimi.

Podstawowym warunkiem prawidłowego funkcjonowania SPM jest minimalizacja stopnia izolacji. Łączność zapewniają podstawowe procesy przyrodnicze związane z przepływami materialno-energetycznymi. Procesy te zachodzą dzięki głównym nośnikom, tj. wodzie, powietrzu i organizmom żywym. Wykorzystując te strumienie migracyjne wyróżnia się w SPM trzy podsystemy: klimatyczny, hydrologiczny oraz biologiczny. Każdy z nich zdefiniowany jest jako fragment przestrzeni miasta złożony z analogicznych elementów strukturalnych, których celem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania w wymienionych zakresach (Szulczewska, Kaftan i in. 1996).

W granicach miasta Krasnystaw na system przyrodniczy składają się następujące obszary¹¹:

- **dolina Wieprza z ujściowymi odcinkami Żółkiewki, Wojśławki i Siennicy z licznymi fragmentami starorzeczy**, pełniąca funkcje głównej osi ekologicznej (hydrologicznej, przyrodniczej) Lubelszczyzny oraz samego miasta Krasnystaw, chroniona w granicach Grabowiecko Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz w południowym obszarze miasta w granicach obszaru Natura 2000 PLH060030 Izbicki Przełom Wieprza. Obszar o znaczeniu ponadlokalnego korytarza ekologicznego (krajowy korytarz ekologiczny 65k w sieci ECONET – PL), w skali samego miasta jest to strategiczny obszar węzłowy;
- **odcinek doliny Żółkiewki** - pełniącej funkcje ponadlokalnego korytarza ekologicznego powiązanego funkcjonalnie z doliną Wieprza;
- **odcinek doliny Siennicy** - pełniącej funkcje ponadlokalnego korytarza ekologicznego powiązanego funkcjonalnie z doliną Wieprza;
- **dolina ciekłu spod Rudki z niewielkim zbiornikiem wodnym** - pełniąca funkcję lokalnego korytarza ekologicznego powiązanego funkcjonalnie z doliną Wieprza;
- **kompleks leśny „Borek”** - pełniący funkcję lokalnego węzła ekologicznego (w granicach Grabowiecko - Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu);
- **śródpolne lasy i zadrzewione wąwozy pełniące funkcje sięgaczy ekologicznych** – pełniące funkcje sięgaczy zapewniających łączność SPM;
- **enklawy siedlisk naturalnych lub półnaturalnych** w obszarach użytkowanych rolniczo i w obszarach zabudowanych (oczka wodne, miedze, skarpy lessowe, zadrzewienia śródpolne oraz większe skupiska zadrzewień przydrożnych, przykościelnych, cmentarnych i inne), pełniące funkcje sięgaczy oraz otoczenia SPM.

Wskazane powyżej obszary składające się na system przyrodniczy Krasnegostawu mają strategiczne znaczenie dla zachowania prawidłowych warunków klimatyczno-aerosanitarnych, hydrologicznych oraz różnorodności biologicznej na terenie miasta. Ochrona i rozbudowa SPM

¹⁰ Za Szulczewska, Kaftan i in. (1996)

¹¹ Za Ekofizjografia; Zofia Kurek (2009)

poprzez ochronę poszczególnych jego składowych powinna być oparta na ochronie poszczególnych jego elementów oraz ewentualnie włączaniu do systemu nowych terenów. W związku z powyższym w/w obszary powinny być zachowane w obecnej formie i chronione przed zmianą zagospodarowania, równie ważna jest ochrona przed tworzeniem barier i izolacją poszczególnych terenów składających się na SPM.

Obecnie ekosystemy o charakterze naturalnym w obrębie systemu przyrodniczego miasta zachowane są w dość dobrym stanie, jednak ich jakość oraz niejednokrotnie istnienie zagrożone są w różnym stopniu, poprzez czynniki naturalne oraz (najczęściej) antropogeniczne. W związku z powyższym wskazane jest podjęcie działań mających na celu ich zachowanie w prawidłowym stanie.

Południowa część doliny Wieprza została objęta ochroną jako obszar Natura 2000 PLH060030 Izbicki Przełom Wieprza, w związku z czym należy założyć, iż nie zagrażają jej inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Cała dolina znajduje się również w granicach Grabowiecko - Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jednak już w północnej części doliny (na terenie gminy Krasnystaw, bezpośrednio przy północnej granicy miasta) projektowany jest przeciwpowodziowy zbiornik „Oleśniki”. Realizacja zbiornika będzie się wiązała z przekształceniem stosunków wodnych w dolinie rzeki poniżej zbiornika, co może wpłynąć na utratę lub znaczne umniejszenie jej wartości ekologicznych.

Ekosystemy leśne, w tym Lasu Borek (status lasów ochronnych) pełniące funkcje obszaru węzłowego są również pod znaczną presją antropogeniczną. Znajdują się tu liczne obiekty przemysłowe. Ponadto kompleks leśny przecina droga wojewódzka i linia kolejowa.

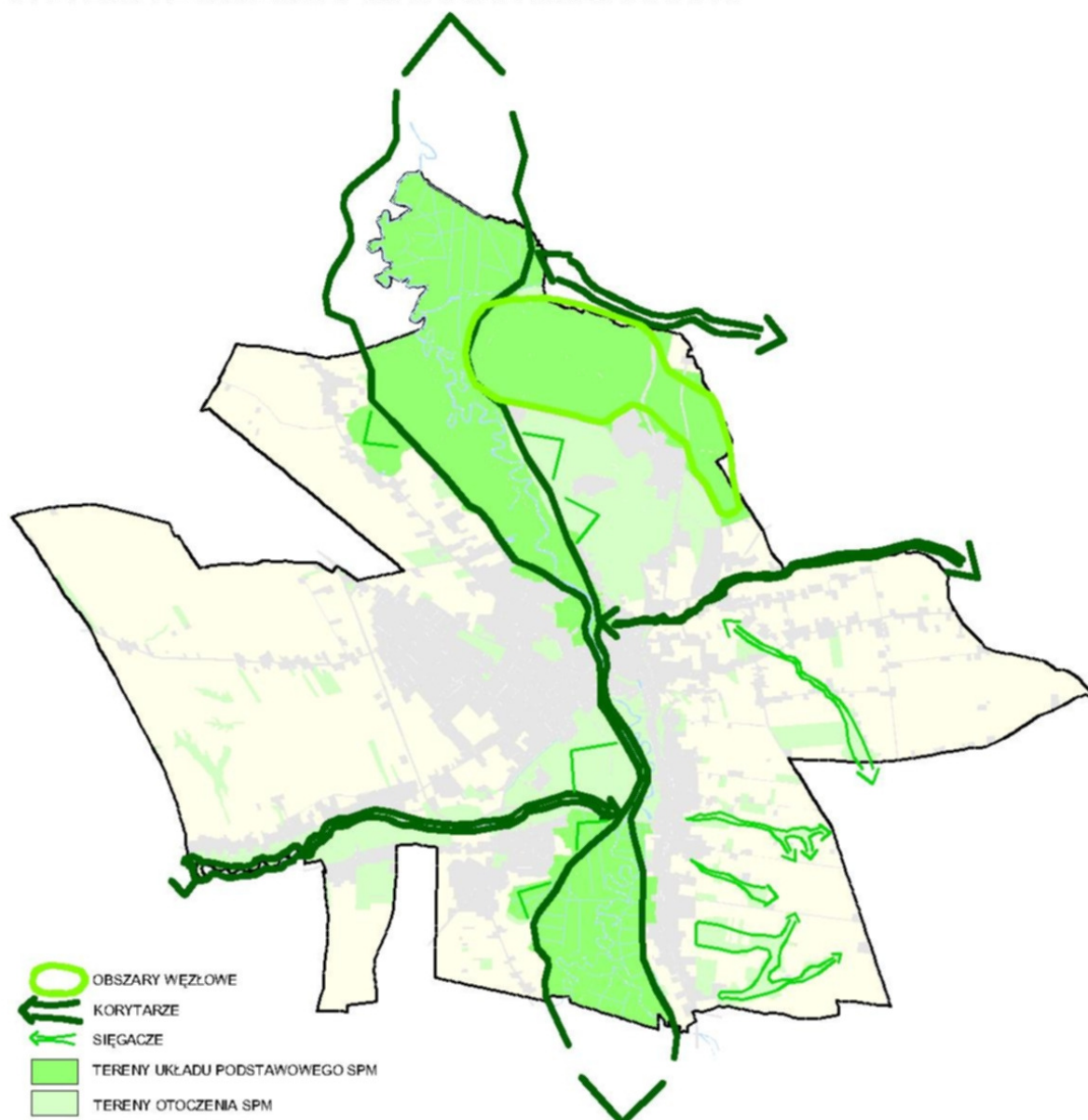
Ekosystemy wodne - rzeki, rowy melioracyjne, źródlika, stawy oraz liczne oczka wodne. Największe znaczenie ma ekosystem rzeczny Wieprza. Ekosystemy rzeczne miejscowo są pod bardzo silną presją antropogeniczną (powierzchniowy spływ zanieczyszczeń z terenów osadniczych oraz splukiwanie przez wody opadowe nawozów i środków chemicznej ochrony roślin z pól).

Ekosystemy łąkowo-torfowiskowe w dolinach rzek mogą być zagrożone na skutek przeznaczania terenów pod zabudowę lub tereny sportowo-rekreacyjne oraz w wyniku sukcesji naturalnej w kierunku zbiorowisk zaroślowych i leśnych w przypadku zaprzestania gospodarczego użytkowania łąk, zalesiania, zamiany na grunty orne lub plantacje wierzbowe. Innym zagrożeniem jest potencjalna eksploatacja torfu lub lokalizacja zbiorników wodnych w miejscu torfowisk.

Powyższe zagrożenia powinny być minimalizowane, w celu zachowania prawidłowego funkcjonowania SPM. Ponadto, w celu wzmocnienia systemu postuluje się włączenie do niego nowych terenów – tworzenie nowych korytarzy, sięgaczy oraz rozbudowa otoczenia SPM. Działania te powinny się odbywać na przykład poprzez zalesianie terenów otwartych nie użytkowanych rolniczo, odtwarzanie terenów wodno-błotnych, zakładanie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, utrzymywanie miedz i lokalnych oczek wodnych na terenach rolnych. W celu zwiększenia potencjału ekologicznego miasta oraz poprawy warunków życia jego mieszkańców wskazane jest utworzenie wokół Krasnegostawu tzw. zielonego pierścienia, oraz o ile pozwalają na to warunki naturalne, rozwój małej retencji. Jako elementy konstytuujące ‘zielony pierścień’ należy uznać doliny rzeczne oraz większe kompleksy leśne.

SYSTEM PRZYRODNICZY MIASTA KRASNEGOSTAWU

5.4. Ocena stanu środowiska¹²

Środowisko przyrodnicze podlega ciągłym przemianom ilościowym i jakościowym wywołanym zarówno czynnikami naturalnymi jak i antropogenicznymi.

Powierzchnia ziemi jest w różnym stopniu przekształcona przez czynniki antropogeniczne i naturalne. Do czynników naturalnych należy głównie erozja wodna i wietrzna powierzchni ziemi i gleb. Na liniach spływu wód opadowych i roztopowych powstały głęboko wcięte suche doliny lub wąwozy. Na stokach o znacznym nachyleniu w wyniku spływu wód niszczone jest profil glebowy, mają miejsce też obrywy, spływy, spęływanie i osuwiska mas ziemnych. W przypadku mniejszych nachyleń gleby są przemywane. Erozja wodna ze względu na znaczne zróżnicowanie hipsometryczne i powierzchniową budowę geologiczną wykazuje znaczną intensywność procesów erozyjnych. Erozją wodną objęte są głównie grunty na stokach wierzchowinowych oraz w strefie krawędzi ograniczających doliny rzeczne.

¹² Za Ekofizjografia; Zofia Kurek (2009)

Powierzchnia ziemi jest również w znacznym stopniu przekształcona w wyniku działalności człowieka. Antropogeniczne formy urzeźbienia to: wąwozy drogowe, nasypy drogowe, rowy melioracyjne, wały przeciwpowodziowe, sztuczne koryta rzeczne, wyrobiska stokowo-wgłębne po eksploatacji surowców itp..

Gleby w granicach miasta, pomimo znacznej erozji wodnej, posiadają w miarę korzystne warunki fizykochemiczne.

Do podstawowych zagrożeń powierzchni ziemi oraz gleb w obszarze Krasnegostawu należą:

- prowadzone w niewłaściwy sposób rolnicze użytkowanie gruntów na znacznym obszarze strefy wododziału Żółkiewki i Łopy oraz Wojślawki i ciekę spod Rudki powodujące gwałtowny spływ powierzchniowy wód roztopowych i opadowych z wododziału i erozję centralnej i dolnej części stoków;
- erozja wodna w obszarach stokowych powodująca przeobrażenia w rzeźbie terenu oraz degradację fizyczną i chemiczną gleb, nieprawidłowy układ pól (wzdłuż stoku) wzmacnia erozję;
- nielegalna eksploatacja odkrywkowa surowców naturalnych;
- zanieczyszczanie gleb związkami chemicznymi, w tym metalami ciężkimi w terenach zabudowanych, wzdłuż dróg oraz w obszarach intensywnie użytkowanych rolniczo;
- składowanie odpadów w miejscach do tego nie wyznaczonych i nie przygotowanych;
- zanieczyszczanie gleb ściekami bytowymi odprowadzanymi do ziemi w obszarach osadnictwa nie posiadających systemów kanalizacyjnych;
- zanieczyszczenie gleb odciekami z obornika lub kiszzonek przymowanych na nieuszczelnionym podłożu;
- zanieczyszczenia gleb wodami deszczowymi z koron dróg lub stacji paliw.

Zagrożenia powierzchni ziemi i gleb można powstrzymać poprzez:

- zalesienie obszarów zagrożonych erozją wodną oraz gruntów marginalnych dla rolnictwa;
- zakładanie pasów zadrzewień śródpolnych na liniach spływu wód;
- zmianę układu pól na poprzecznostokowy;
- realizację w gospodarstwach rolnych prowadzących produkcję zwierzęcą płyt obornikowych i szczelnych zbiorników na gnojowicę o pojemności co najmniej 6-miesięcznej;
- monitorowanie zamkniętego i zrehabilitowanego składowiska odpadów komunalnych przy ul. Krakowskie Przedmieście oraz likwidacja i rekultywacja nielegalnych wysypisk odpadów;
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Wody Wieprza monitorowane w punkcie pomiarowym w Krasnymstawie zaliczane są do wód III klasy. Wody podziemne kredowe, wg badań prowadzonych w punkcie badawczym krajowej sieci monitoringu wód podziemnych w Krasnymstawie zaliczone były w 2006r. wg pięciostopniowej klasyfikacji do klasy II czyli wód dobrej jakości, natomiast w 2007r. do III klasy czystości – wód zadawalającej jakości.

Obszar miasta objęty jest prawie w całości zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę. Zdolność produkcyjna stacji jest wykorzystywana obecnie w 85%. Miasto posiada rozdzielny system kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Z kanalizacji korzysta 84% mieszkańców miasta. Zasięg kanalizacji nie obejmuje peryferyjnych obszarów zabudowy miasta. Miasto posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków. Aktualnie jej przepustowość wykorzystywana jest w 30%. Ścieki z przemysłu uciążliwego tj. Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej nie dopływają do kanalizacji miejskiej. Zakład ten posiada własną oczyszczalnię ścieków. Ścieki sanitarne z gospodarstw poza zasięgiem zbiorczej sieci kanalizacyjnej gromadzone są w bezodpływowych zbiornikach i okresowo wywożone do punktu zlewnego oczyszczalni miejskiej.

Na terenie Krasnegostawu brak obecnie znaczących zagrożeń jakościowych i ilościowych wód podziemnych, zarówno czwartorzędowych jak i kredowych. W przypadku serii lat o niskich opadach atmosferycznych lub w wyniku nadmiernej eksploatacji mogą zwiększać się lokalne depresje zwierciadła eksploatowanych wód i powiększać je depresyjne. Zagrożenia jakościowe wiążą się z takimi brakami infrastruktury technicznej jak:

- na części terenów osadniczych brak zbiorowych systemów odprowadzania ścieków;
- przypadki zamiany studni kopanych po zwodociągowaniu na szamba lub śmietniki;
- niewłaściwe rolnicze użytkowanie ścieków, w szczególności gnojowicy;
- składowanie odpadów w miejscach do tego nie wyznaczonych;

- składowanie obornika i kiszonek na nieuszczelnionym podłożu;
- spływ ścieków z wód opadowych z terenów dróg nieposiadających odpowiednich odbiorników;
- niewłaściwe stosowanie nawozów i środków chemicznej ochrony roślin.

Możliwości ograniczenia zagrożeń:

- ochrona przed zmianą sposobu użytkowania doliny Wieprza i jej dopływów oraz ochrona rozległych torfowisk dolinnych;
- rozbudowa systemów zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków w taki sposób by obejmował on wszystkie tereny osadnicze;
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków lub bezodpływowych zbiorników na ścieki w zabudowie rozproszonej i kolonijnej;
- budowa płyt obornikowych i zbiorników na gnojowicę w gospodarstwach prowadzących bezściółkową hodowlę zwierząt;
- likwidacja studni kopanych w zwodociągowanych terenach osadniczych z pozostawieniem niektórych jako awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę pod warunkiem zabezpieczenia w sposób uniemożliwiający skażenie warstwy wodonośnej.

Corocznie prowadzone pomiary jakości powietrza atmosferycznego wykazują jego dobrą jakość. Głównym celem działań jest utrzymanie jakości powietrza na tym samym poziomie lub lepszym. Do zagrożeń jakości powietrza należą:

- zwiększanie się liczby emitorów niskich w wyniku rozwoju budownictwa mieszkaniowego i usługowego i brak wyposażenia małych kotłowni w urządzenia oczyszczające powietrze;
- przestarzałe systemy grzewcze;
- niedostateczna termoizolacja większości budynków;
- znaczna energochłonność sektora przemysłowego i usługowego;
- brak odpowiedniego przewietrzania w obszarach zwartej zabudowy, zabudowa wylotów wąwozów i suchych dolin hamująca spływ powietrza.

Możliwości ograniczenia zagrożeń:

- popularyzacja energii ze źródeł odnawialnych;
- modernizacja systemów grzewczych i docieplenie budynków;
- zmniejszanie energochłonności sektora komunalnego, rolniczego i przemysłowo-usługowego;
- odtwarzanie zadrzewień przydrożnych oraz tworzenie enklaw zieleni publicznej w obszarach zabudowanych.

Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące jest promieniowaniem sztucznym, występującym w postaci fal elektromagnetycznych, powstających w wyniku działalności człowieka. Głównymi antropogenicznymi źródłami emitującymi pole elektromagnetyczne są: stacje elektroenergetyczne i napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz urządzenia stacji radiokomunikacyjnych oraz urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne.

W obszarze Krasnegostawu znajduje się linia wysokiego napięcia 110kV powiązana z linią 110 kV Zamość – Krasnystaw, z GPZ 110/15kV w rejonie Rońsko. Drugi GPZ znajduje się przy ul. Rejowieckiej. Podstawowy system zasilania miasta w energię elektryczną stanowi układ SN 15 kV. Istnieją lub są projektowane stacje telefonii komórkowych.

Pomiary promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego sztucznego prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w rejonie linii energetycznych wysokich napięć oraz wybranych stacji telefonii komórkowych nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów w miejscach dostępnych dla ludzi.

Urządzenia stosowane w energetyce oraz w nowoczesnych systemach telekomunikacyjnych, tj. przewody linii elektromagnetycznych lub anteny nadawcze stacji bazowych wytwarzają i wypromieniowują energię elektromagnetyczną. Przy długotrwałym oddziaływaniu pól elektromagnetycznych o zbyt dużych poziomach mogą wystąpić również inne zakłócenia w funkcjonowaniu organizmu (układu nerwowego, układu krążenia, zmniejszenie odporności organizmu).

W celu uniknięcia ewentualnych negatywnych skutków ubocznych konieczna jest ochrona człowieka przed polami elektromagnetycznymi poprzez wyeliminowanie możliwości występowania

obszarów, na których wypromieniowywane pola elektromagnetyczne mają wartości wyższe od dopuszczalnych. Ochrona taka jest możliwa w drodze separacji przestrzennej miejsc przebywania ludzi i występowania obszarów o wartościach wypromieniowanych pól elektromagnetycznych wyższych od dopuszczalnych, określonych w stosownych przepisach.

W przypadku linii energetycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznacza się strefy bezpieczeństwa z zakazem lokalizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi:

- od linii napowietrznej jednotorowej o napięciu 110 kV – 18 m od osi / pas 36,0m/,
- od linii napowietrznej dwutorowej o napięciu 110 kV – 20 m od osi /pas 40,0 m/
- od linii o napięciu 15kV – 7,5 m od osi /pas 15,0m/.

Hałas jest czynnikiem w znacznym stopniu wpływającym na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku człowieka. Do terenów chronionych przed nadmiernym hałasem należą tereny zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej, zabudowy zagrodowej, tereny związane z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domy opieki, szpitale oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe.

Klimat akustyczny w obszarze Krasnegostawu kształtowany jest głównie przez hałas komunikacyjny drogowy z drogi krajowej nr 17 oraz lokalnie przez hałas kolejowy, przemysłowy i usługowy. Miejskowe uciążliwości stwarzane są okresowo przez obiekty produkcyjne i usługowe zlokalizowane w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej.

W przypadku Krasnegostawu brak większego zagrożenie hałasem przemysłowym terenów mieszkalnictwa, natomiast hałas przemysłowy emitowany w zakładach przemysłowych w obrębie kompleksu leśnego Borek ma negatywny wpływ na funkcje ekologiczne w otaczających lasach. Hałas przemysłowy w tym miejscu kumuluje się ponadto z hałasem komunikacyjnym.

Przy systematycznie postępującym rozwoju motoryzacji oraz braku możliwości utrzymania lub podniesienia standardu wszystkich dróg w obszarze miasta mogą być miejscowo niedotrzymane standardy akustyczne, zwłaszcza w centrum ośrodka miejskiego, co oznacza potencjalne pogorszenie stanu środowiska i negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi.

W celu ograniczenia emisji hałasu przemysłowego i komunikacyjnego mogą być stosowane następujące środki:

- stosowanie rozwiązań osłaniających i ekranujących hałas w przypadku jego ponadnormatywnego natężenia;
- modernizacja dróg publicznych;
- unikanie łączenia zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi z inwestycjami emitującymi hałas o znacznym natężeniu;
- odtworzenie zadrzewień przydrożnych jako naturalnych ekranów ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu, zakładanie zieleni wysokiej ochronnej przy zakładach przemysłowych i usługowych.

Funkcjonowanie człowieka w środowisku oparte na korzystaniu z jego zasobów oraz przekształcaniu polegającym na dostosowywaniu do swoich potrzeb spowodowało negatywne zjawiska w środowisku naturalnym, w tym w biocenozach, takie jak:

- przekształcenie naturalnych zbiorowisk roślinnych (lasów, łąk) na użytki rolne, co ograniczyło zasadniczo obszar występowania biocenoz o charakterze naturalnym;
- przekształcenie dolin cieków wodnych i równin denudacyjnych z gęstą często siecią wód powierzchniowych, powodujące zmiany w stosunkach glebowo – wodnych i osuszanie terenów, a tym samym obniżanie poziomu wód gruntowych i w konsekwencji zmiany siedliskowe powodujące przekształcenia naturalnych biocenoz;
- zmiany w strukturze nasadzeń hodowanych drzewostanów w lasach, nie zawsze odpowiadające naturalnym warunkom siedliskowym;
- zanieczyszczenie środowiska, a zwłaszcza wód powierzchniowych powierzchni ziemi oraz powietrza negatywnie oddziałujące na biocenozy lub lokalnie stwarzające zagrożenia.

Obecnie biocenozy o charakterze zbliżonym do naturalnego są związane głównie z doliną Wieprza i Żółkiewki. Stan zachowania fitocenoz i zoocenoz jest dobry, kwalifikujący się miejscowo do ochrony w ramach europejskiego i krajowego systemu obszarów chronionych (Obszar Natura 2000 PLH060030 Izbicki Przełom Wieprza, Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego

Krajobrazu). Szczególnej ochrony wymagają zasoby lasów ochronnych, torfowiska dolinne oraz obszary źródliskowe. Stan zasobów przyrody żywej /flora, fauna/, nieożywionej oraz zasobów krajobrazu należy ocenić jako dobry, lokalnie nawet bardzo dobry, z możliwością kompensacji utraconych walorów na skutek wylesienia terenu i intensywnego użytkowania rolniczego oraz zmian stosunków wodnych w dolinach rzek na skutek melioracji szczegółowych.

Do głównych zagrożeń biocenoz należą:

- drogi publiczne przecinające cenne obszary przyrodnicze ograniczają komunikowanie się biocenoz;
- prace związane z utrzymaniem rzek oraz utrzymaniem urządzeń ochrony przeciwpowodziowej, melioracji podstawowych i szczegółowych stwarzają zagrożenia dla biocenoz obszarów objętych pracami oraz na długi okres zakłócają funkcjonowanie przyrody;
- piętrzenie wód w dolinach;
- lokalizacja terenów budowlanych i sportowo-rekreacyjnych w dolinach rzek,
- nielegalna eksploatacja surowców oraz nielegalne wysypiska odpadów i wylewiska w lasach, na terenach poeksploatacyjnych lub na nieużytkach prowadzą do zniszczenia punktowego biocenoz,

Możliwości ograniczenia zagrożeń:

- ochrona przed zabudową i antropopresją SPM;
- kształtowanie nowych i utrzymywanie istniejących powiązań (korytarzy ekologicznych) umożliwiających komunikowanie się biocenoz,
- zmniejszenie antropopresji poprzez realizację zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków, zapewnienia dostępu do paliw niskoemisyjnych, modernizacji dróg, zmniejszenia wodochłonności, energochłonności, materiałochłonności gospodarki oraz sektora komunalnego;
- podejmowanie działań wzmacniających strukturę ekologiczną obszaru – zalesienia, zadrzewienia śródpolne, kształtowanie roślinności nadrzecznej oraz zieleni w terenach zurbanizowanych, retencja wód powierzchniowych itp.;
- ochrona ekosystemów leśnych, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej;
- kształtowanie struktury przyrodniczej rolniczej przestrzeni produkcyjnej, umożliwiającej zachowanie istniejących zasobów biocenoz o charakterze naturalnym i wykształcenie się nowych;
- renaturyzacja dolin rzecznych - odbudowa roślinności dolinowej, w tym lasów łągowych, utworzenie zatok porośniętych roślinnością wodno-błotną w brzegach w końcowych odcinkach rowów odprowadzających wodę do rzeki z użytków rolnych /filtr zatrzymujący wiązki azotu i fosforu/, złagodzenie nachylenia skarp brzegowych, urozmaicenie biegu rzeki, odtworzenie zróżnicowania układu pionowego rzeki, tworzenie stref ekotonów (pasów roślinności brzegowej na granicy pól i użytków zielonych w dolinie zabezpieczających przed dopływem nawozów i środków chemicznej ochrony roślin splukiwanych przez wody opadowe).

Stan środowiska na terenie miasta Krasnystaw według wyników badawczo-pomiarowych państwowego Monitoringu Środowiska należy uznać za dobry. Dotrzymywane są standardy jakościowe poszczególnych elementów środowiska określone przepisami prawa i gwarantujące mieszkańcom bezpieczeństwo ekologiczne. W obszarze Miasta występują jednak zagrożenia naturalne i antropogeniczne, mogące mieć bezpośredni wpływ na jakość zamieszkania, zdrowie lub nawet życie ludności.

W dolinie Wieprza w okresach roztopów wiosennych i letnich ulew występuje zagrożenie powodziowe. Zagrożenie ruchami osuwiskowymi może występować w strefie krawędzi doliny Wieprza. Silna erozja wodna jest uciążliwa w obszarze dróg dojazdowych do pól w obszarze pokrywy lessowej. Ponadto w przypadku kumulacji niekorzystnych warunków atmosferycznych mogą w strefach geodynamicznych krawędzi wystąpić ruchy osuwiskowe mas ziemnych oraz zagrożenie powodziowe, w tym terenów przy ul. Zawieprze, rejon oczyszczalni ścieków oraz ul. Kaczej i ul. Lwowskiej. W przypadku przerwania wału przeciwpowodziowego może zostać zalany teren ogrodów działkowych w dolinie ujściowej Żółkiewki.

Bezpieczeństwo sanitarne ludności może być zagrożone w przypadku pogorszenia stanu wód podziemnych służących do zaopatrzenia w wodę pitną, nadmiernej emisji hałasu lub promieniowania elektromagnetycznego oraz pogorszenia się stanu aerosanitarne go powietrza, w przypadku:

- wycieku ropopochodnych lub innych środków chemicznych do ziemi lub do wód z instalacji przemysłowo-usługowych lub w trakcie katastrof drogowych – prawdopodobieństwo wystąpienia w rejonie drogi krajowej,
- pożarów w terenach budowlanych lub leśnych,
- infiltracji zanieczyszczeń antropogenicznych w strefach wierzchwinowych, w obszarach wychodni kredowych, bezpośrednio do wodonośca kredowego (zanieczyszczenie poziomu wodonośnego, z którego zasilane są wodociągi wiejskie - wody kredowe mają znikomą zdolność samooczyszczania się),
- infiltracji do poziomu wodonośnego oraz spływ do doliny Żółkiewki zanieczyszczeń z zamkniętego i zrehabilitowanego składowiska komunalnego przy ul. Krakowskie Przedmieście, które nie posiadało uszczelnienia dna,
- nadmiernego wzrostu intensywności ruchu drogowego (ponadnormatywny hałas, znaczne stężenie spalin silnikowych),

Możliwości ograniczenia zagrożeń:

- wzmocnienie struktury przyrodniczej miasta (zalesienia, zadrzewienia, retencja dolinowa, renaturyzacja dolin rzecznych, ochrona obszarów cennych przyrodniczo) i zdolności samooczyszczania się poszczególnych elementów, zwłaszcza wód powierzchniowych i powietrza,
- wyprowadzanie ruchu komunikacyjnego poza obszary zwartej zabudowy (południowy odcinek obwodnicy drogi krajowej nr 17), modernizacja dróg (zmniejszenie hałasu), utrzymanie i kształtowanie zadrzewień przydrożnych chroniących tereny zabudowane przed uciążliwością dróg,
- odizolowanie przestrzenne terenów mieszkaniowych i innych związanych ze stałym lub wielogodzinnym pobytem ludzi, od przedsięwzięć emitujących hałas i promieniowanie elektromagnetyczne,
- realizacja kompleksowych systemów infrastruktury technicznej i komunalnej,
- umocnienie skarp zagrożonych ruchami osuwiskowymi,
- wycofywanie istniejącej i planowanej zabudowy z terenów zagrożonych powodzią oraz ruchami osuwiskowymi.

5.5. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

Miasto Krasnystaw znajduje się, zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego w rolniczym obszarze południowym – główny rejon produkcji żywności.

Głównymi elementami środowiska przyrodniczego decydującymi o możliwości rozwoju rolnictwa, wielkości produkcji rolniczej i jej kierunkach są: gleby, agroklimat, warunki wodne oraz rzeźba terenu.

Potencjał przyrodniczy Lubelszczyzny jest znacznie korzystniejszy w porównaniu do średnich wartości w Polsce. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w województwie lubelskim wyniósł 74,1 pkt według skali IUNG w Puławach (w kraju 66,6 pkt) i był jednym z najwyższych w Polsce (po województwach opolskim i dolnośląskim).

Ponieważ omawiany obszar stanowi jednostkę miejską, rolnictwo nie stanowi wiodącej funkcji w strukturze gospodarczej miasta. Zgodnie z danymi Banku Danych Regionalnych wg stanu na 2009 rok w mieście zarejestrowanych zostało 16 podmiotów gospodarczych zajmujących się rolnictwem na ogólną liczbę 1493 podmiotów gospodarcze w sektorze prywatnym. Nie mniej użytki rolne zajmują aż 70% powierzchni miasta (bez terenów zabudowanych), w tym grunty orne stanowią 50,6% jego powierzchni, natomiast łąki i pastwiska tylko 17,5%.

Analizując rozmieszczenie obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, należy stwierdzić, że dominują one na obszarach peryferyjnych, w szczególności we wschodniej, zachodniej i południowej jego części, tam gdzie wcześniej dominowały osady podmiejskie jak Krakowskie Przedmieście, Rońsko Kolonia, Lubańki Kolonia i Lubańki Przedmieście później włączone w granice administracyjne miasta.

Średnia wielkość gospodarstwa rolnego na terenie miasta to 2,31 ha (wg stanu na 24.11.2010 r.).

W strukturze upraw polowych dominuje uprawa zbóż oraz rzepaku. W ostatnich latach prawie całkowicie zanikła uprawa buraka cukrowego. Uprawy roślin okopowych oraz uprawy specjalistyczne jak chmiel i tytoń charakterystyczne dla regionu również stanowią znikomy procent w strukturze upraw polowych. Podobnie uprawy warzywnicze i sadownicze.

Łąki i pastwiska tworzą zwarte obszary w dolinach rzecznych, jednakże wykorzystywane są w bardzo małym stopniu, gdyż na terenie miasta brak jest gospodarstw hodowlanych.

Mimo, że w ostatnich latach obserwuje się stały spadek udziału powierzchni upraw na obszarze miasta, oraz spadek ilości czynnych gospodarstw rolnych, należy stwierdzić, że warunki do prowadzenia produkcji rolniczej, w szczególności upraw polowych są korzystne.

Na analizowanym obszarze przeważają grunty orne wytworzone na lessach. Znaczące powierzchnie zajmują grunty w I-III klasie bonitacyjnej, a więc grunty najwyższych jakości. W dolinach rzecznych występują również wartościowe gleby organiczne wytworzone na torfach.

Przydatność gleb dla rolnictwa charakteryzują też kompleksy przydatności rolniczej. Kompleks przydatności rolniczej grupuje gleby należące do różnych typów i rodzajów, ale wykazujące zbliżone właściwości rolnicze, dzięki którym mogą podobnie być użytkowane. Większość gruntów ornych jest w kompleksie pszennym, stąd ich przynależność do gruntów o dużej przydatności rolniczej.

Położenia miasta w regionie o dużym potencjale rolniczym predestynuje go natomiast do roli lokalnego ośrodka przetwórstwa spożywczego, bliskość granicy państwa sprzyja lokalizacji giełd rolniczych. Potwierdzeniem tego jest lokalizacja na terenie miasta dużych zakładów przetwórczych, jakim jest Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie i FTK Sp. z o.o. oraz zarejestrowanych 108 podmiotów gospodarczych w branży przetwórstwa przemysłowego.

W granicach administracyjnych miasta znajduje się 333 ha terenów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Krasnostaw. W skład w/w powierzchni wchodzi 333 ha gruntów leśnych zalesionych, 4,88 ha gruntów leśnych niezalesionych, 20,93 ha gruntów związanych z gospodarką leśną (w tym 14,08 ha pod szkółkami leśnymi), 4,06 ha gruntów ornych, 0,07 ha pastwisk oraz 1,50 ha gruntów rolnych zabudowanych. Ze względu na pełnione funkcje, lasy dzielą się na gospodarcze i ochronne. Powierzchnia lasów ochronnych (glebochronnych oraz wokół miast) wynosi 306,646 ha (ustalona Decyzją Ministra Środowiska Nr 16 z dnia 22.08.2000 r.), a lasów gospodarczych 26,5504 ha.

Struktura gatunkowa lasów to:

- sosna – 70%,
- dąb – 20%,
- buk, olcha, grab, lipa – 10%.

Struktura wiekowa przedstawia się następująco:

- I klasa 0-20 lat – 3,4%,
- II klasa 20-40 lat – 5,7%,
- III klasa 40-60 lat – 9,6%,
- IV klasa 60-80 lat – 32,5%,
- V klasa 80-100 lat – 29,8%,
- VI klasa powyżej 100 lat – 19,0%.

Zgodnie z Planem Urządzania Lasu sporządzonym na okres od 01.01.2010 r. do 31.12.2019 r. gospodarka leśna prowadzona przez Nadleśnictwo ma opierać się na zasadach zachowania, ochrony i powiększenia zasobów leśnych w powiązaniu z innymi elementami ochrony środowiska i gospodarki narodowej. W w/w planie urządzania lasu przewiduje się:

- produkcję materiału sadzeniowego na szkółce leśnej, realizując wewnętrzne i zewnętrzne zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy,
- ochronę lasu poprzez monitorowanie oraz przeciwdziałanie czynnikom biotycznym oraz abiotycznym,
- pielęgnację istniejących upraw i młodników,
- wykonanie cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach przedrębnych,
- wykonanie cięć rębnych wraz z odnowieniem powierzchni (wprowadzanie młodego pokolenia), w drzewostanach rębnych.

6. Środowisko kulturowe, obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych

6.1. Rys historyczny¹³

Początek miastu dał jedenastowieczny gród obronny Szczekarzew (Szczekarzów), który 1 marca 1394 r. uzyskał od Władysława Jagiełły prawa miejskie. Nazwa Krasnystaw po raz pierwszy pojawiła się w dokumencie państwowym w 1462 r. Miasto obdarowano licznymi przywilejami w II połowie XIV wieku, wprowadzono wyposażone w silną władzę urzędy starościńskie. W 1490 r. biskup Maciej z Łomży przeniósł z Chełma do Krasnegostawu siedzibę diecezji chełmskiej, co podniosło znaczenie miasta jako lokalnego ośrodka handlowego. Rozwój Krasnegostawu został przejściowo zahamowany w 1524 r. przez ogromny pożar. Obok znaczenia jako ośrodek handlowy miasto odgrywało dużą rolę lokalnego ośrodka oświatowego. Działała tutaj szkoła przykatedralna, w której pobierał nauki początkowo późniejszy kanclerz wielki koronny Jan Zamojski. W 1588 r. w krasnostawskim zamku osadzono arcyksięcia Maksymiliana Habsburga pretendenta do polskiej korony; tutaj odwiedzał księcia m.in. Zygmunt III Waza.

W latach 1602 - 1603 i 1630 - 1631 Krasnystaw nawiedziła zaraza, która spowodowała w dużym stopniu jego wyludnienie. Potem miasto także nie było oszczędzane. Najpierw niszczyły je wojska kozackie i szwedzkie (XVII w.), później wojska szwedzkie, saskie i moskiewskie (XVIII w.).

W 1688 r. Jezuici założyli w Krasnymstawie szkołę gramatyki, którą w 1720 r. podniesiono do rangi kolegium, czyli szkoły wyższej. W 1787 r. zatrzymał się tu król Stanisław August Poniatowski. Sześć lat później powiat krasnostawski został włączony do województwa lubelskiego.

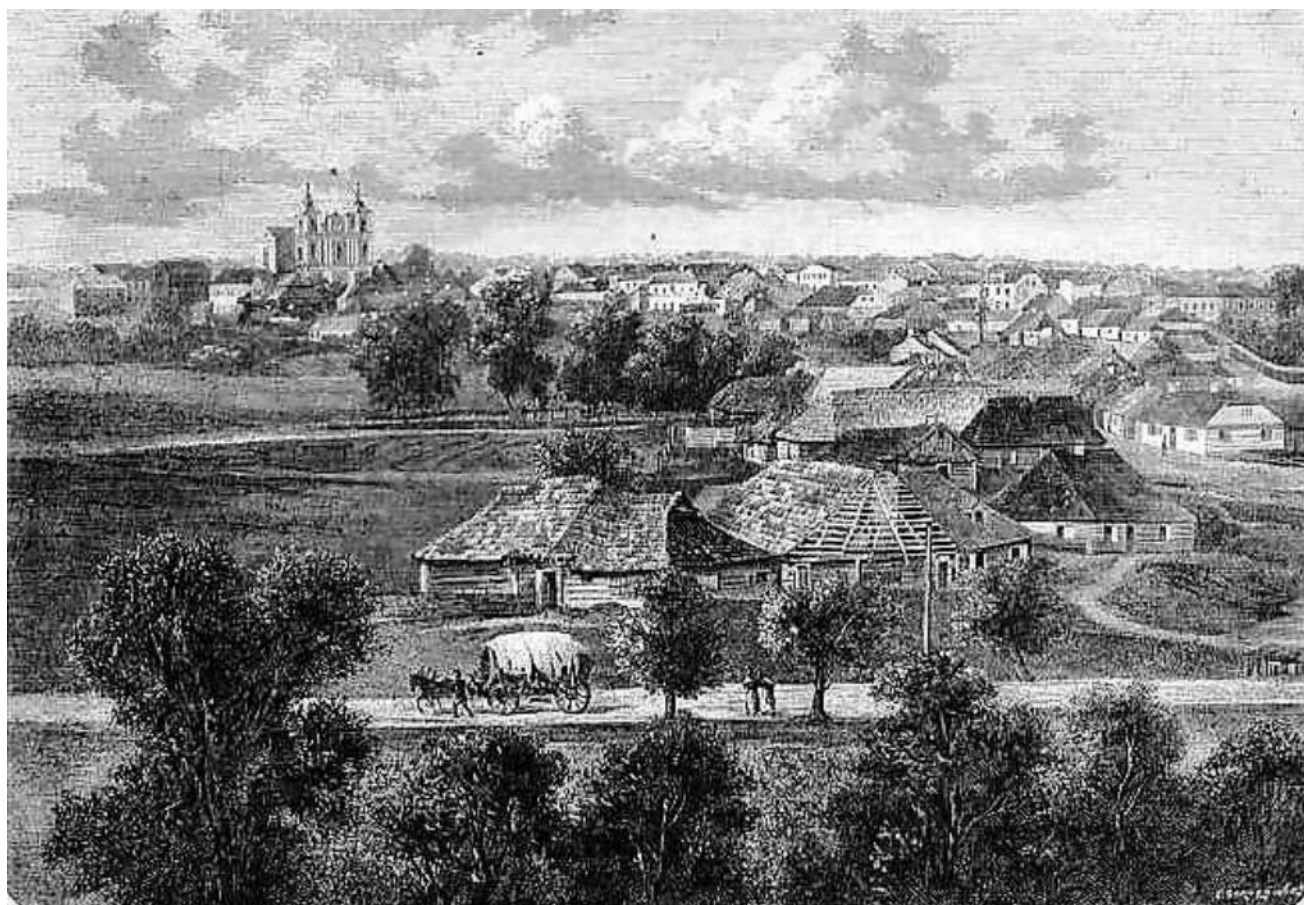
Po III rozbiórce Polski miasto znalazło się w granicach cesarstwa austriackiego, a w 1809 r. włączono je do Księstwa Warszawskiego. 1811 r. zapisał się jako rok kolejnego ogromnego pożaru, który strawił południową pierzeję rynku i wiele innych budowli m.in. cerkiew św. Paraskiewy i ratusz.

W utworzonym w 1815 r. Królestwie Polskim, Krasnystaw został siedzibą władz obwodowych carskiej administracji. Podczas powstania styczniowego lokalnymi oddziałami dowodził m.in. Mikołaj Nieczaj - lekarz, Rosjanin pochodzący z Dubienki. Ujęty w czasie potyczki na mocy wyroku sądu wojennego rozstrzelany został w marcu 1863 r. w Krasnymstawie. Po rewolucji 1905 r. (podczas, której w mieście odbywały się liczne manifestacje i strajki szkolne) na terenie miasta rozpoczęła działalność Polska Macierz Szkolna. Działalność tej organizacji doprowadziła do utworzenia biblioteki z czytelnią i amatorskiego teatru.

---

¹³ informacje z www.krasnystaw.pl

„Widok ogólny Krasnegostawu, od strony Zamościa”, Edward Gorazdowski, drzeworyt, [Tygodnik Ilustrowany 1871 r.]

I wojna światowa przyniosła miastu kolejne pożary, co doprowadziło Krasnystaw do częściowego spalenia. 18 lipca 1915 r. wojska austriackie z grupy szturmowej gen. Arza wyrzuciły ostatecznie Rosjan z Krasnegostawu. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości Krasnystaw znalazł się w województwie lubelskim i został stolicą powiatu. Miasto zajmowało obszar 58,2 km², liczba ludności wynosiła 10 435 mieszkańców. Przeważali katolicy - 81,9%. Żydzi stanowili 17,2%. Ludności Krasnegostawu nie ominęła pożoga wojenna. W pierwszych dniach września samoloty Luftwaffe zbombardowały stację kolejową i most na Wieprzu. W połowie września oddziały Wehrmachtu zajęły miasto, przeprawiły się przez Wieprz i opanowały prawy brzeg. Oddziały Wojska Polskiego stoczyły z nimi na wzgórzach Przedmieścia Zastawie i Góry zacieklą walkę. Przegrana we wrześniu 1939 roku przygnębiła społeczeństwo Krasnegostawu jednak nie stracili oni wiary w odzyskanie niepodległości. Wszyscy wyrażali wolę walki z okupantem. Najbardziej spektakularną akcją przeprowadził w nocy z 19 na 20 września 1943 r. oddział BCh pod dowództwem Stanisława Sokołowskiego ps. „Rolnik”. Uwolniono wówczas około 300 więźniów z miejscowego więzienia. W lecie 1944 r. oddziały AK i BCh obwodu krasnostawskiego zostały zaangażowane do realizacji planu pod kryptonimem „Burza”. Oddziały AK i BCh wspólnie wyzwoliły Krasnystaw wyprzedzając wojska radzieckie. Dwa bataliony BCh dowodzone przez ppłk Jana Wojtala i mjr Stanisława Sokołowskiego w dniach 24 - 26 lipca 1944, zadały Niemcom duże straty. 28 lipca 1944 r. do Krasnegostawu wkroczyła Armia Czerwona, a następnie w sierpniu pojawiło się NKWD, komendantem miasta został mjr Wasilewski.

Po wojnie nastął czas odbudowy miasta ze zniszczeń wojennych, czas reformy rolnej i rozbudowy przemysłu. W 1951 roku oddano do użytku Fermentownię Tytoniu, następne inwestycje mają miejsce w latach 1969 – 1980. Powstają wtedy nowe zakłady pracy, między innymi: Zakłady Wyrobów Sanitarnych (aktualnie Cersanit IV Sp. z o.o.), Zakłady Odzieżowe „Cora” (aktualnie CORA-TEX S.A.), Cukrownia Krasnystaw, nowy szpital, przychodnia zdrowia, siedziba Liceum

Ogólnokształcącego i wiele innych obiektów administracyjnych, handlowych i oświatowych. W roku 1980 rozpoczęto budowę obwodnicy, stanowiącej część drogi ekspresowej Warszawa-Kijów, którą ukończono w 1989 roku. W tym okresie rozpoczynają się również prace renowacyjne starówki krasnostawskiej, budowa oczyszczalni ścieków, i sieci gazu ziemnego. Okres powojenny to czas intensywnego rozwoju Krasnegostawu, który - do czasu reformy administracyjnej kraju w 1975 roku, był siedzibą powiatu. W 1990 roku odbywają się pierwsze demokratyczne wybory do samorządu terytorialnego. Od roku 1999 r. Krasnystaw znów staje się stolicą powiatu.

6.2. Wykaz obszarów i obiektów chronionych na podstawie ustawy o ochronie i opiece na zabytkami

TAB.5 Obszary i obiekty położone w mieście Krasnystaw wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego

lp.	numer rejestru	obiekty	datowanie
1.	A /628	– układ urbanistyczny wraz z ogólną sylwetą miasta w tym: – dominanta zespołu jezuickiego – dawny klasztor Augustianów – pozostałości obwarowań miejskich – teren podzamkowy	założenie urbanistyczne rozwijające się od czasów średniowiecza
2.	A/147	– zespół klasztorny pojezuicki (zespół barokowy) : – kościół pw. św. Franciszka Ksawerego (mur.) – klasztor założony na rzucie podkowy (mur.) – dziedziniec dawnego klasztoru – kapliczka przed kościołem – pałac biskupi (mur.) – dawne seminarium, ob. plebania (mur.) – dawny wikariat – drzewostan	XVIII w. 1689-1715 1695-1709 I p. XVIII w. 1719-1739 XVIII w.
3.	A/383	– zespół klasztorny poaugustiański : – kościół niegdyś pw. Św. Trójcy (mur., gotyk) – klasztor (mur.) (budynki kościoła i klasztoru wpisane do rejestru zabytków w granicach murów zewnętrznych budynków)	XVI w. II p. XVII w.
4.	A/382	– zespół klasztorny poaugustiański (nowy) : – kościół pw. Trójcy Przenajświętszej (mur.) wg proj. W. Ziółkowskiego – dzwonnica (mur.) – mur otaczający kościół z kapliczkami – klasztor (mur.) – drzewostan	1837-39 1837-39

			1837-39 ok.1826r.
5.	A /453	– spichlerz przy ul. M. Konopnickiej 4 (mur., klasycyzm)	I p. XIX w.
6.	CHA 125/31 z 27.08.1985r.	– cmentarz grzebalny rzymsko-katolicki i prawosławny przy ul. Poniatowskiego	założony w latach 20-tych XIX w.
7.	A /376 z 20.10.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 1</u> (klasycyzm)	I p. XIX w.
8.	A /375 z 17.10.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 2</u> (klasycyzm)	I p. XIX w.
9.	A /369 z 17.10.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 3</u>	I p. XIX w. z zachowanymi elementami z XVIII w. w piwnicy i przyziemiu
10.	A /368 z 17.10.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 4</u> (klasycyzm)	I p. XIX w.
11.	A /367 z 20.10.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 5</u> (klasycyzm)	I p. XIX w.
12.	A/366 z 20.10.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 6</u> (klasycyzm)	I p. XIX w. na wcześniejszych piwnicach
13.	A/365 z 20.10.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 7</u> (klasycyzm)	XVIII/XIX w.
14.	A/364 z 20.10.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 8</u> (klasycyzm)	
15.	A/363 z 5.12.1991r.	– <u>kamienica Plac 3 Maja 11 (d. nr 18)</u> (neoklasycyzm)	I p. XIX w.
16.	A /231	– <u>Dom Sejmikowy Plac 3 Maja 29</u> wg proj. J. Siennickiego	1926-28r.
17.	A/241	– <u>Jatki Miejskie</u> ul. Poniatowskiego 8b wg proj. T. Zaremby	1930r.
18.	A/88	– <u>dwór</u> w d.zespole dworsko-folwarcznym „Starostwo” w granicach ścian zewnętrznych	

TAB.6 Wykaz obiektów architektury i budownictwa objętych gminną ewidencją zabytków miasta Krasnystaw

lp.	dane adres	obiekty	datowanie
1.	ul. Borowa	kapliczka (drew.) po przebudowie mur.	ok.1935 1990 r.
1.	ul. Czysta 3	Bożnica (mur.)	ok. 1920 r.
2.	ul. Czysta 10	dom (mur.)	I. 20-te XX w.
3.	ul. Czysta 14	dom (mur.)	k. XIX w.
4.	ul. Czysta 14	dom (mur.)	koniec XIX w.
5.	ul. Grobla 6a	dom	pocz. XX w.
6.	ul. Grobla 21	dom	1926 r.
7.	ul. Grobla 30	dom	1880 r.
8.	ul. Grobla 31	dom	1900 r.
9.	ul. Gospodarcza 8	Dworek nr 8 (drew.)	ok. 1930 r.
10.	ul. Gospodarcza 19	dom (drew. tynkowany)	ok. 1930 r.
11.	ul. Kickiego 5	dom (drew.)	pocz. XX w.
12.	ul. Kilińskiego 2	Budynek Wagi Miejskiej, ob. dom mieszkalny (mur.)	1910 r.
13.	ul. Kilińskiego 28	dom (drew.)	ok. 1880 r.
14.	ul. Kołwrót 10	dom (drew.)	ok. 1910r.
15.	ul. Kołwrót 35	dom (drew.)	1910 r.
16.	ul. Kościelna 3	dom mur.	2 poł. XIX w.
17.	ul. Kościelna 8	dom mur.	1 ćw. XX w.
18.	ul. Kościuszki 5	mur.	ok. 1880 r.
19.	ul. Kościuszki 14	drew.	1910 r.
20.	ul. Kościuszki 27	drew.	1918 r.
21.	ul. Kościuszki 43	drew.	ok. 1910 r.
22.	ul. Kościuszki 63	drew.	1900 r.
23.	ul. Kościuszki 65	drew.	ok. 1918 r.

24.	ul. Kościuszki 73	drew.	ok. 1900 r.
25.	ul. Kościuszki 77	drew.	1910 r.
26.	ul. Krakowskie Przedmieście	kapliczka (mur.)	XIX w.
27.	ul. Krakowskie Przedmieście	kapliczka (mur.)	XIX w.
28.	ul. Krakowskie Przedmieście 21	zespół domu: 1) dom (mur.), 2) obora (mur.)	pocz. XX w. 1918 r.
29.	ul. Krakowskie Przedmieście 37	dom drew.	I. 30. XX w.
30.	ul. Krakowskie Przedmieście 38	Szkoła (mur.)	1928 r.
31.	ul. Krakowskie Przedmieście 43	zagroda: 1) dom (drew.)	I. 20. XX w.
32.	ul. Krakowskie Przedmieście 57	drew.	I. 20.XX w.
33.	ul. Krakowskie Przedmieście 66	drew.	I. 20. XX w.
34.	ul. Krakowskie Przedmieście 84	drew.	I. 30. XX w.
35.	ul. Krakowskie Przedmieście	Remiza Strażacka (mur.)	1930 r.
36.	ul. Kwiatowa	Zespół Folwarczny Lubańki, ob. PDPS: czworak, ob. dom nr 1, (drew. tynkowany)	ok. 1930 r.
37.	ul. Kwiatowa 3	dom drew.	ok. 1930 r.
38.	ul. Lwowska 21	mur.	ok. 1935 r.
39.	ul. Lwowoska 32	drew. (oszalowany)	ok. 1935 r.
40.	ul. Lwowoska 45	mur.	ok. 1935 r.
41.	ul. Lwowoska 70	drew. (oszalowany)	ok. 1930 r.

42.	ul. Matysiaka 2	dom mur.	1 ćw. XX w.
43.	ul. Matysiaka 5	dom mur.	2 poł. XIX w.
44.	ul. Matysiaka 6	dom mur.	1820 – 1830 r.
45.	ul. Matysiaka 7	dom mur.	XIX w.
46.	ul. Matysiaka 11	Zajazd, ob. dom mieszkalny i sklep (mur.)	k. XIX w., przebud. XX w.
47.	ul. Matysiaka 12	Szkoła Realna, ob. dom mieszkalny (mur.)	pocz. XX w.
48.	ul. Mostowa 2	dom mur.	ok. poł. XIX w.
49.	ul. Mostowa 4	Starostwo (mur.)	1 poł. XIX w.
50.	ul. Mostowa 41	dom drew.	ok.1930 r.
51.	ul. Okrzei 1	Zespół Poczty: 1) poczta, ob. dom mieszkalny (mur.), 2) stajnia pocztowa, ob. dom mieszkalny (mur.)	1 poł. XIX w. ok. poł. XIX w.
52.	ul. Okrzei 6	dom mur.	ok. poł. XIX w.
53.	ul. Okrzei 7	Willa Burmistrza, ob. dom (mur. - drew.)	1883 r.
54.	ul. Okrzei 13	dom mur.	1926 r.
55.	ul. Okrzei 15 – 18	Zespół Szpitala Miejskiego: 1) budynek fizjatrii (mur.), 2) budynek fizjatrii (drew.),	ok.1920 r. ok.1920 r.
56.	ul. Partyzantów 19	Sąd, ob. dom mieszkalny (mur.)	pocz. XX w.
57.	ul. Piłsudskiego 5a	dom mur.	2 poł. XIX w.
58.	ul. Piłsudskiego 67	dom drew.	l.30. XX w.
59.	ul. Piłsudskiego 121	dom drew.	1923 r.
60.	ul. Piłsudskiego 122	dom drew.	1924 r.
61.	Plac 3-go Maja 9	dom mur.	po 1811 r.

62.	Plac 3-go Maja 10	dom mur.	po 1811 r.
63.	Plac 3-go Maja 11	dom mur.	1878 r.
64.	Plac 3-go Maja 12	dom mur.	1826 r.
65.	Plac 3-go Maja 13	dom mur.	1859 r., odbudowany 1872 r.
66.	Plac 3-go Maja 14	dom mur.	1834 r.
67.	Plac 3-go Maja 15	dom mur.	1834 r.
68.	Plac 3-go Maja 16	dom mur.	1812-1814 r., odbudowany 1872 r., 1914 r.
69.	Plac 3-go Maja 18	dom mur.	1829 r., odbudowany 1879 r., 1914 r.
70.	Plac 3-go Maja 19	dom mur.	1918 – 1924 r.
71.	Plac 3-go Maja 20	dom mur.	1927 – 1929 r.
72.	Plac 3-go Maja 21	Ratusz (mur.)	1859 – 1862 r., odbud.1921-1924 r.
73.	Plac 3-go Maja 22	mur.	I. 30. XX w.
74.	Plac 3-go Maja 23	mur.	1883 r., odbudowany ok. 1920 r.
75.	Plac 3-go Maja 24	mur.	1821 r., odbudowany 1922 r.
76.	Plac 3-go Maja 27	mur.	1930 r.
77.	Plac 3-go Maja 28	mur.	1928 – 1931 r.

78.	ul. Poniatowskiego	<p>obiekty cmentarza grzebalnego rzym. kat.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaplica grobowa rodziny Smolińskich (mur.), 2) grobowiec rodziny Jabłońskich (mur.), 3) grobowiec rodziny Dziewickich (mur.) 4) mauzoleum rodziny Kaufmanów (mur.), 5) ogrodzenie z bramą (mur.) 	<p>1906r.</p> <p>k. XIX w.</p> <p>ok.1910 r.</p> <p>ok. poł. XIX w.</p> <p>XIX - XX w.</p>
79.	ul. Poniatowskiego 2	dom mur.	XIX w.
80.	ul. Poniatowskiego 4	dom mur.	XIX w.
81.	ul. Poniatowskiego 14	dom mur.	po 1900 r.
82.	ul. Poniatowskiego 15	dom mur.	2 poł. XIX w.
83.	ul. Poniatowskiego 23/29	<p>Zespół Więzienia, ob. Zakład Karny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) więzienie (mur.), 2) dom pracowników (drew.) 	<p>2 poł. XIX w.</p> <p>pocz. XX w.</p>
84.	ul. Poniatowskiego 30	dom drew.	1927 r.
85.	ul. Poniatowskiego 38	dom drew.	ok.1927 r.
86.	ul. Rejowiecka	kapliczka drew.	po 1945 r.
87.	ul. Rejowiecka 27	dom drew.	ok.1900 r.
88.	ul. Rybia 4	dom (drew.)	1918 r.
89.	ul. Rybia 5	dom (drew.)	ok. 1890 r.
90.	ul. Sikorskiego 2	dom mur.	2 poł. XIXw.
91.	ul. Sikorskiego 3	dom (mur.)	ok. 1928 r.
92.	ul. Sikorskiego 6	<p>Zespół dworu starościńskiego:</p> <p>park podworski</p>	ok.1925 r.
93.	ul. Sikorskiego 15	dom drew.	pocz. XX w.
94.	ul. Sikorskiego 18	dom mur.	ok.1935 r.

95.	ul. Sikorskiego 29	dom drewn.	I. 20. XX w.
96.	ul. Sobieskiego 5	Zespół Szkoły Rolniczej: 1) szkoła (mur.), 2) 2 domy dla nauczycieli (mur.), 3) dom woźnego (mur.), 4) garaż (mur.), 5) 2 magazyny (mur.) 6) stodoła (drewn.-mur.) 7) obora (mur.)	1921 r., 1921 r., 1921 r., 1921 r., 1921 r., 1921 r., 1921 r.,
97.	ul. Stokowa 3	dom drewn. (tynkowany)	ok. 1935 r.
98.	ul. Szkolna	krzyż drewn.	1939 r.
99.	ul. Szkolna 6	dom drewn.	ok. 1890 r.
100	ul. Szkolna 28	dom drewn.	1850 r.
101	ul. Szkolna 26	szkoła, ob. mieszkania (drewn.)	I ćw. XIX w. (ok. 1820 r.)
102	ul. Waręckich	krzyż drewn.	1939 r.
103	ul. Witosa 15	dom drewn. (cz. oszalowany)	ok. 1930 r.
104	ul. Witosa 20	dom drewn. (oszalowany)	ok. 1935 r.
105	ul. Zamkowa 2	dom (mur.)	ok. p. XIX w.
106	ul. Zamkowa 4	dom (mur.)	I ćw. XX w.
107	ul. Zamkowa 6	dom (mur.)	I ćw. XX w.
108	ul. Zamkowa 8	dom (mur.)	I ćw. XX w.
109	ul. Żurka	Kuźnia, ob. dom mieszkalny ul. Lwowska 102 (drewn.)	ok. 1925 r.
110	ul. Rejowiecka	Cmentarz żydowski	ok. XVIII w.
111	Krasnystaw Rońsko	Cmentarz komunalny	XX w. (1991 r.)
112	cmentarz grzebalny rzymskokatolicki i prawosławny przy ul. Poniatowskiego	mogiła zbiorowa	XX w. (1939 - 44 r.)

Wykaz kart ewidencyjnych miejsc pamięci narodowej zlokalizowanych w obrębie cmentarza grzebalnego rzymskokatolickiego i prawosławnego przy ul. Poniatowskiego w Krasnymstawie

Ip.	obiekty
1.	Kwatera żołnierzy polskich
2.	Grób członków ORMO: Majdana Tomasza i Dziewy Józefa
3.	Mogiły funkcjonariuszy MO Stanisława Rogowskiego i Tadeusza Bieleśzy
4.	Mogiła Adama Litwina ps. „Kłos” partyzanta AK
5.	Mogiła działacza Polskiego Ruchu Robotniczego Stanisława Sobstyła
6.	Mogiła funkcjonariusza MO Bronisława Pikuły
7.	Mogiła Henryka i Adama Rawicz – Radomsyego
8.	Mogiła Izydora Bojarskiego – lotnika WP
9.	Mogiła Jana Bieleśzy
10.	Mogiła Jana Seczkowskiego – żołnierza WP uczestnika kampanii wrześniowej
11.	Mogiła Jana Wołowskiego – kapitana Królestwa Polskiego, być może uczestnika powstania listopadowego
12.	Mogiła Jana Zajączkowskiego – oficera WP
13.	Mogiła Józefa Kwiatkowskiego – zasłużonego działacza PRL
14.	Mogiła Konstantego Krasowskiego – I sekretarza KP PPR w Krasnymstawie
15.	Mogiła kpr Józefa Skorka
16.	Mogiła Michała Bolka – działacza polskiego ruchu robotniczego i więźnia Pawiaka
17.	Mogiła Mikołaja Haratyma – dowódcy kosynierów w powstaniu z 1863 r.
18.	Mogiła sierż. Aleksandra Taracha
19.	Mogiła Stanisława Stefańczuka – partyzanta
20.	Mogiła – symbol poległych partyzantów i więźniów politycznych pomordowanych w latach 1939 – 1945
21	Mogiła Władysława Kaweckiego – oficera BCH PS „Żbik”

22.	Mogiła ziorowa żołnierzy WP /m.in. Stanisława Kury/
23.	Mogiła żołnierza BCh Franciszka Bartosia
24.	Mogiła żołnierzy: Władysława Oczkowskiego i Olejarczyka poległych w 1920 r.
25.	Mogiła żołnierza WP Czesława Dobosza
26.	Mogiła żołnierza WP podch. art. Z.Sz. Mazurkiewicza
27.	Mogiła żołnierza WP Tomasza Osoby
28.	Mogiły funkcjonariuszy MO Jana Gajewskiego, Stanisława Rozalewicza, Hałasa Tadeusza i Stefana Fedora
29.	Mogiły funkcjonariuszy MO Marcina Piotrowskiego i Stanisława Stalaka
30.	Mogiły ofiar terroru – żołnierza WP Aleksandra Bera i Marii Bobłównej
31.	Mogiły ofiar więzień i obozów hitlerowskich Romana i Zbigniewa Jagielskich
32.	Pomnik ku czci Legionistów Dąbrowskiego
33.	Pomnik poświęcony funkcjonariuszom MO, BP i Czł. ORMO poległym w latach 1944-1949
34.	Teren byłego cmentarza z I wojny i wojny 1920 roku

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie, Delegatura w Chełmie na terenie miasta Krasnystaw wyznaczono 49 stanowisk archeologicznych, w tym:

- 1 stanowisko znane z kwerendy nie zlokalizowane w terenie (nr 10-11, 13-30, 78-80, 83-87, 89),
- 4 stanowiska znane z kwerendy zlokalizowane w terenie (nr 7; nr 5, 82, 88; nr 6; nr 12),
- 9 stanowisk o powierzchni powyżej 0,5 ha (nr 4, 9, 36, 37, 38, 41, 42, 47, 66) ,
- 18 stanowisk o powierzchni od 0,01 – 0,5 ha (nr 1, 2, 3, 8, 31, 33, 40, 43, 44, 49, 50, 51, 55, 64, 67, 68, 69, 76),
- 17 stanowisk punktowych o powierzchni do 1 ara (nr 77, 39, 75, 48, 34, 46, 32, 45, 70, 71, 72, 73, 65, 54, 56, 62, 63).

Lokalizacja stanowisk została wskazana na załączniku rysunkowym nr 4 „Uwarunkowania rozwoju – obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych”.

6.3. Obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy Prawo wodne

6.3.1 Strefy oraz obszary ochronne

Ochronie prawnej na podstawie ustawy Prawo wodne podlegają:

- zbiorniki wód śródlądowych – udokumentowany Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 407 Niecka Lubelska (Chełm – Zamość) oraz Nr 406 Niecka Lubelska (Lublin),
- ujęcia wód podziemnych, w szczególności:

- zespół 5 studni ujęcia komunalnego wód kredowych dla miasta Krasnystaw o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q=410 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji zwierciadła $S=10,0 - 12,0 \text{ m}$ (decyzja Wojewody Lubelskiego znak ŚIR/Ch.7441/10/05 z dnia 24 czerwca 2005 r.). Pozwolenie wodnoprawne (decyzja Starosty Krasnostawskiego znak R.O.6223-2-5/05 z dnia 20 września 2005 r.) dopuszcza pobór wód z ujęcia w ilości $Q_{\max}=400 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{śr.}}=4720,0 \text{ m}^3/\text{d}$ (ważne do 31 października 2025 r.)
- Borek (Bacutil) – ujęcie wód kredowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $23,00 \text{ m}^3/\text{h}$, przy depresji $S=0,70$,
- Borek („Cersanit” IV Sp. z o.o.) – ujęcie wód kredowych (2 studnie) o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $90 \text{ m}^3/\text{h}$, przy depresji $S=6,40 \text{ m}$,
- Borek („Kartonex” Sp. z o.o.) – ujęcie wód kredowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $40 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S=21,0 \text{ m}$,
- Borek (FTK Sp. z o.o.) – ujęcie wód kredowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $64,90 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S=7,50 \text{ m}$,
- Lubańki (Dom Pomocy Społecznej ul. Kwiatowa 1) – ujęcie wód kredowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $15,90 \text{ m}^3/\text{h}$, przy depresji $S=0,20$,
- Krasnystaw (Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska) – ujęcie wód kredowych (2 studnie) o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $120 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S=45,0 \text{ m}$.

Ochrona zbiornika wód podziemnych polega na nie podejmowaniu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na ilość i jakość wód podziemnych.

Ujęcia z ważnymi pozwoleniami wodnoprawnymi objęte są strefami ochrony bezpośredniej. Strefy ochrony bezpośredniej obejmują z reguły teren o promieniu 8 – 10 m od ujęcia, który podlega ogrodzeniu i odpowiedniemu oznakowaniu.

Ochronie prawnej w granicach potencjalnych stref ochrony bezpośredniej oraz odpowiednie zabezpieczenie otworu studziennego podlegają również istniejące ujęcia o ustalonych zasobach eksploatacyjnych, pozostawionych za zgodą administracji geologicznej jako ujęcia awaryjne lub wyłączone z eksploatacji, do czasu likwidacji ujęcia, które może nastąpić w trybie przepisów Prawa geologicznego i górnictwa.

Strefa ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody, jeżeli czas przepływu wody od granicy obszaru zasilania do ujęcia jest dłuższy niż 25 lat, strefa powinna obejmować obszar wyznaczony 25-letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej. W/w strefę ustanawia w drodze rozporządzenia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, wprowadzając niezbędne zakazy określone w art. 55 ustawy Prawo wodne. Dla ujęcia komunalnego wód kredowych dla miasta Krasnystaw nie wyznaczono strefy ochrony pośredniej, ze względu na dostatecznie korzystne warunki hydrogeologiczne.

6.3.2 Ochrona przed powodzią

Zgodnie z art. 88d ust.1 ustawy Prawo Wodne (Dz. U. nr 115 poz.1229 ze zm.) dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, sporządza się mapy zagrożenia powodziowego przedstawiające w szczególności: obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego; obszary szczególnego zagrożenia powodzią; obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku: przelania się wód przez koronę wału przeciwpowodziowego, zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących, zniszczenia lub uszkodzenia budowli ochronnych pasa technicznego.

W chwili obecnej dla miasta Krasnystaw nie ma sporządzonych map zagrożenia powodziowego. Natomiast obszar miasta objęty jest Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – etap I (uzupełnienie do Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – etap I) Województwo lubelskie, powiat krasnystawski, miasto Krasnystaw, Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Żółkiewka oraz Programem ochrony przeciwpowodziowej Wieprza Środkowego z uwzględnieniem miasta Krasnystaw woj. Lubelskie, powiatów Łęczna, Świdnik i Krasnystaw. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011 r. Nr 32 poz.159) studia ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zachowują ważność do dnia sporządzenia

mapy zagrożenia powodziowego. W związku z powyższym przedstawiony na załączniku rysunkowym nr 4 do przedmiotowej zmiany studium pn. „Uwarunkowania rozwoju – obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych” obszar szczególnego zagrożenia powodzią o 1% prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi stanowi obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią określony w Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – etap I (uzupełnienie do Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – etap I) Województwo lubelskie, powiat krasnostawski, miasto Krasnystaw oraz Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Żółkiewka.

Możliwość zalania obszarów tzw. „wodą stuletnią” występują w obrębie doliny Wieprza z wyłączeniem obszaru obwałowanego oraz częściowo w dolinie rzeki Wojsławki. Należy zwrócić szczególną uwagę na tereny położone w rejonie ul. Zawieprze, ul. Kaczej, ul. Lwowskiej, gdzie istniejąca zabudowa znajduje się w strefie bezpośredniego zagrożenia powodzią. Ponadto na potencjalne niebezpieczeństwo powodzi narażone są w przypadku przerwania wałów tereny błoni nadwieprzańskich wraz z zabudową położoną o podnóża skarpy.

6.4. Obszary i tereny chronione na podstawie przepisów Prawa geologicznego i górniczego

6.4.1 Złóża kopalin

W obszarze miasta zidentyfikowano następujące złoża:

- złożo piasku dla drogownictwa „Kolonja Rońsko”, o znaczeniu lokalnym – Sprawozdanie z prac geologicznych zwiadowczych dla poboru mas ziemnych do budowy obwodnicy Krasnegostawu (1984r), zasoby szacunkowe 159 tys.m³ przy średniej miąższości 5,3m i powierzchni 30 000m²,
- złożo piasków dla drogownictwa „Przedmieście Zastawie” - Sprawozdanie z prac geologicznych zwiadowczych dla poboru mas ziemnych do budowy obwodnicy Krasnegostawu (1984 r.), zasoby szacunkowe 43,470 tys.m³.

Ponadto na terenie miasta znajdują się złoża torfów udokumentowane w latach 1957 - 1964 w kat.C2 w oparciu o nieaktualne już dzisiaj kryteria bilansowości i nie są uwzględnione w bilansie krajowym. Są to:

- złożo torfu „Bzite-Kasjan” w dolinie Wieprza, o znaczeniu lokalnym – dokumentacja geologiczna złoża torfu doliny rzeki Wieprz na odcinku Bzite – Kasjan (1957), zasoby 95800 tys.m³,
- złożo torfu „Żółkiewka – Stężyca – Tarnogóra „w dolinie Wieprza, o znaczeniu lokalnym – Dokumentacja torfowiska „Żółkiewka – Stężyca – Tarnogóra” (1960r.), pow. 20 ha, zasoby 1648 tys. m³.
- złożo torfu „Wolica” w dolinie Wieprza i Żółkiewki, o znaczeniu lokalnym – dokumentacja torfowiska „Wolica” (1964r.) – pow. 15,5 ha, zasoby 628 tys.m³.

Zgodnie z ekofizjografią złoża torfów wskazano do ochrony ze względów hydrologicznych (naturalne zbiorniki retencyjne) oraz przyrodniczych.

W chwili obecnej na terenie miasta nie ma zatwierdzonych terenów i obszarów górniczych oraz nie udzielono żadnej koncesji na wydobycie kopalin.

6.4.2 Główne zbiorniki wód podziemnych

Kredowy poziom wodonośny, stanowiący podstawę zaopatrzenia w wodę pitną jest fragmentem dwóch zasobnych w wodę Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- nr 407 Niecka Lubelska – Chełm – Zamość /GZWP Nr 407/, obejmującego tereny na wschód od doliny Wieprza, o pow. 9015km², zbiornik szczelinowo-porowy o zasobach dyspozycyjnych 1127,5 tys.m³/d, średnia głębokość ujęć wynosi 70m.
- nr 406 Niecka Lubelska – Lublin /GZWP Nr 406/, obejmującego tereny na zachód od doliny Wieprza o pow. 6650km², zbiornik szczelinowo-porowy o zasobach 1330 tys.m³/d i średniej głębokości ujęć wynoszącej 85m.

Obecnie zasoby dyspozycyjne w/w zbiorników wykorzystywane są w ok. 20%. W/w zbiorniki rozdziela dolina Wieprza. Mają one charakter zbiorników szczelinowych na znacznych powierzchniach odkrytych. Zasoby kredowych zbiorników wód podziemnych /GZWP Nr 406 Niecka

Lubelska /Lublin/ i GZWP Nr 407 Niecka -Lubelska /Chełm-Zamość/ zostały uznane za strategiczne zasoby naturalne Lubelszczyzny decydujące o możliwościach jej rozwoju gospodarczego (Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego 2002r.). Projekt ochrony przewiduje ochronę strefową: Obszary Najwyższej Ochrony /ONO/, Obszary Wysokiej Ochrony /OWO/ oraz Obszary Zwykłej Ochrony /OZO/.

6.5. Tereny zamknięte

Na podstawie art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo Geodezyjne i kartograficzne właściwi ministrowie określają w drodze decyzji tereny zamknięte. Dla terenów zamkniętych nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z wyłączeniem terenów ustalonych przez ministra właściwego do spraw transportu.

Decyzja nr 22 Ministra Infrastruktury dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury z dnia 30 grudnia 2009r. Nr 14 poz. 51, z późn. zm.) uznaje za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, tereny na których usytuowane są linie kolejowe (określone w załączniku do decyzji).

Na terenie miasta następujące działki stanowią tereny zamknięte:

- działka nr 2872 obręb 0002-Borek o pow. 0,4513 ha,
- działka nr 3025 obręb 0002-Borek o pow. 1,3807 ha,
- działka nr 3032 obręb 0002-Borek o pow. 3,5190 ha,
- działka nr 169 obręb 0003-Góry Przedmieście o pow. 5,1281 ha,
- działka nr 84 obręb 0011-Zastawie Przedmieście o pow. 3,5944 ha,
- działka nr 84/16 obręb 0011-Zastawie Przedmieście o pow. 0,3072 ha.

Wymienione działki stanowią pas terenu kolejowego związanego z istniejącą linią kolejową nr 69.

6.6. Obszary występowania naturalnych zagrożeń geologicznych

W Krasnymstawie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych w strefach krawędzi doliny Wieprza o nachyleniu powyżej 15%. Warunki takie panują na obszarach pokryw lessowych powstałych głównie podczas zlodowaceń północnopolskich, w których lokalnie występują znaczne spadki, przede wszystkim na krawędziach wąwozów. W obszarze stoków o znacznym nachyleniu oraz krawędzi w obszarach lessowych lub piaszczystych mogą mieć miejsce obrywy, splezywanie lub osuwiska mas ziemnych. Ponadto, na obszarach lessowych w wypadku długotrwałego odwodnienia (np. wykopów) może wystąpić osiadanie zapadowe, a w obniżeniach rozwój form wąwozowych oraz prawdopodobne są zjawiska krasowe. Warunki sprzyjające występowaniu osuwaniu się mas ziemnych zidentyfikowano w rejonie ul. Sikorskiego i ul. Sokołowskiego, po zachodniej stronie doliny Wieprza w obrębie Rońsko Kolonia, w rejonie ul. Kardynała Wyszyńskiego i ul. Torowej oraz w obrębie wąwozu na granicy obrębów Góry Przedmieście i Lubańki Kolonia. Tereny te powinny być wyłączone z zabudowy i utrwalone np. poprzez zalesienia lub zadrzewienia. Na obszarze miasta Krasnystaw mogą występować również lokalne zagrożenia szkodami górnictwami w związku z występowaniem pod zabudowaniami śródmiejskimi starych wyrobisk w utworach kredy.¹⁴

7. Jakość życia mieszkańców

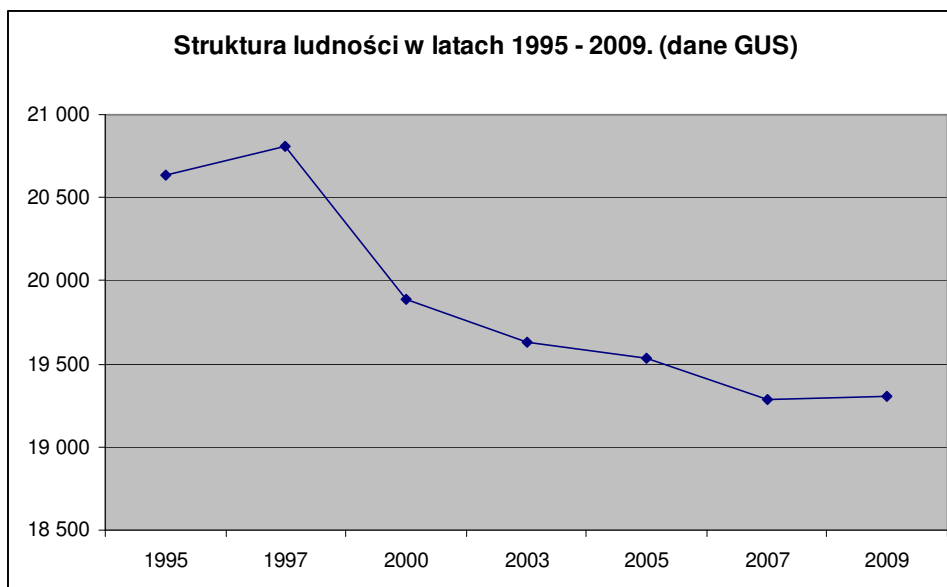
7.1. Struktura demograficzna

Według danych GUS na 2009 rok w mieście Krasnystaw na stałe zameldowane jest 19 301 osób. Gęstość zaludnienia wynosi 460 osób/ km², przy wskaźniku dla całego województwa 86 osób/ km². Analizując dane z lat 1995-2009 można zauważyć nieznaczny spadek liczby ludności. Szacuje się, że na przestrzeni lat tendencja ta się utrzyma. Potwierdzają to prognozy rozwoju

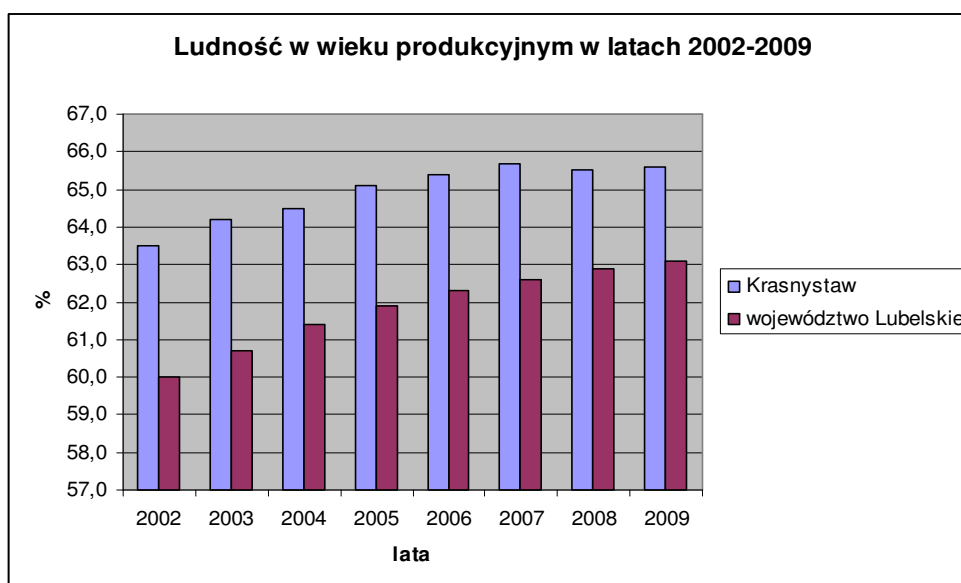
---

¹⁴ objaśnienia do mapy geologiczno-gospodarczej Polski, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2005.

demograficznego województwa do roku 2035 sporządzone przez GUS, które przewidują ogólny spadek liczby mieszkańców dla całego kraju.

Krasnystaw w stosunku do województwa lubelskiego charakteryzuje się korzystniejszą strukturą wiekową, chociaż oddaje ogólny trend panujący w województwie. Ludność w wieku produkcyjnym w Krasnymstawie na tle województwa lubelskiego przedstawiono na wykresie.

W ogólnej strukturze wieku przeważa ludność w wieku produkcyjnym, która średnio stanowi 65% ogółu. Około 20% stanowi ludność w wieku przedprodukcyjnym. W 2009 roku dało to odpowiednio 3490 osób w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 18 roku życia), 12 669 w wieku produkcyjnym (18-65 lat) oraz 3142 w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 roku życia).

W strukturze wiekowej mężczyzn, liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w 2009 roku wyniosła 1819 osób, zaś w wieku poprodukcyjnym tylko 885. W strukturze wiekowej kobiet jest odwrotnie, liczba osób powyżej 65 roku życia wynosi 2257 w stosunku do 1671 w wieku przedprodukcyjnym w przedziale wiekowym od 0 do 18 lat.

TAB.7 Struktura ludności w latach 1995 - 2009 (dane GUS)

rok	ogółem*	w wieku					
		przedprodukcyjnym**		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
1995	20 632	5 943	2 982	12 292	6 154	2 397	1 696
1997	20 809	5 671	2 828	12 669	6 333	2 469	1 736
2000	19 891	4 981	2 504	12 253	6117	2 657	1 843
2003	19 635	4 256	2 103	12 610	6 328	2 769	1 947
2005	19 531	3 919	1 893	12 723	6 354	2 889	2 018
2007	19 285	3 639	1 749	12 677	6 297	2 969	2 096
2009	19 301	3 490	1 671	12 669	6 223	3 142	2 257

Wskaźnik feminizacji gminy w 2009 r., podobnie jak w województwie i kraju, jest dodatni i wynosi 111. Jak wynika ze struktury wiekowej najwyższy wskaźnik feminizacji występuje powyżej 65 roku życia.

TAB.8 Przyrost naturalny w latach 1995 - 2008 (dane GUS)

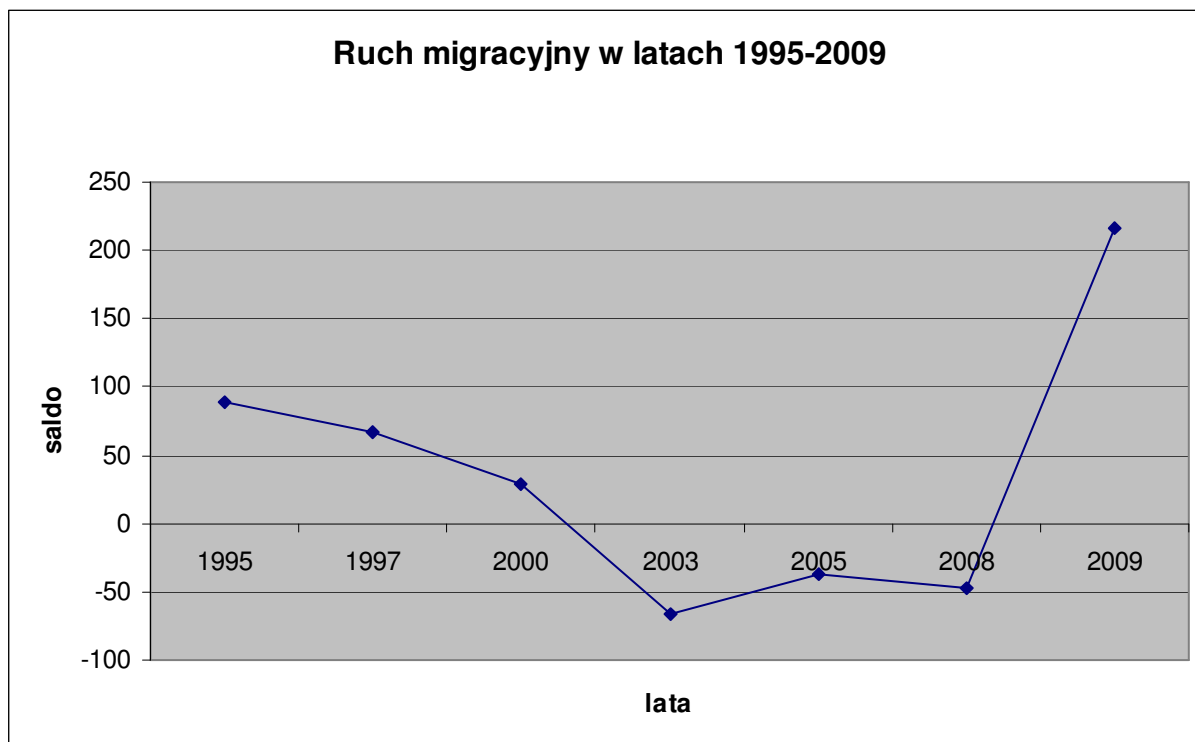
	1995	1997	2000	2003	2005	2008	2009
przyrost naturalny	11	55	26	-11	27	-6	-3

TAB.9 Ruch migracyjny w latach 1995 - 2009 (dane GUS)

	ruch migracyjny		
	wymeldowanych	zameldowanych	saldo
1995	297	386	89
1997	259	326	67
2000	221	250	29
2003	251	184	-67
2005	241	204	-37
2008	289	241	-48

2009	223	439	216
------	-----	-----	-----

Powyższe dane pokazują niekorzystne zmiany zachodzące w strukturze ludnościowej miasta. Pomimo korzystnej jak na razie sytuacji demograficznej możemy zaobserwować ujemny przyrost naturalny i niekorzystny ruch migracyjny, co w konsekwencji może doprowadzić do znacznego pogorszenia się struktury demograficznej miasta – zmniejszająca się ilość osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Mając na uwadze dane z 2009 roku można jednak założyć, że niekorzystny tendencja w ruchu migracyjnym została wyhamowana, a jednocześnie przy przyroście naturalnym bliskim zeru daje to możliwość przyjęcia założenia, że liczba ludności miasta może wzrosnąć.

Ponadto, od 1995 roku obserwujemy zmniejszającą się ilość zameldowań w Krasnymstawie. Po roku 2000 przeważa liczba osób wymeldowujących się z miasta – początek ujemnego salda migracyjnego.

7.2. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Zagrożenie powodziowe

Na terenie miasta Krasnystaw istnieje zagrożenie powodziowe, które może być spowodowane zbyt wysokim stanem wód rzecznych oraz występowaniem znacznych ilości wód opadowych. Powierzchnia miasta zagrożona powodzią wynosi ok. 820 ha. Elementem ochrony przeciwpowodziowej na terenie miasta jest lewobrzeżny wał Wieprza oraz związany z nim lewobrzeżny wał rzeki Żółkiewki o łącznej długości 2500m. Ciekim wodnym stwarzającym największe zagrożenie powodziowe na terenie powiatu jest rzeka Wieprz. Na terenie miasta Krasnystaw są wyznaczone poziomy ostrzegawczy – 400 cm i alarmowy – 450 cm. Do terenów zagrożonych należą tereny rolnicze oraz zabudowa mieszkalna i gospodarcza zlokalizowana w dorzeczu rzeki Wieprz, obejmujące ulice: Grobla, Lwowska, Przemysłowa, Miodowa, Nieczaja, Krótka, Rejowiecka, Partyzantów, Rieczna, Zawieprze, Kościuszki, Kołowrót, Pszczela, Błonie, Kacza, Mostowa, Gawryłowa, Zaulek Nadrzeczny, Przeskok, Torowa.

Okresy, kiedy dochodziło do powodzi na terenie miasta Krasnystaw to kolejno lata:

- 1996 – 1999 – okresy wiosenne,
- rok 2000 – wiosna (dwukrotnie) i lato,
- rok 2001 – wiosna i jesień,
- rok 2006 – wiosna.

Jako przyczyny wymienia się: długotrwałe opady deszczu, deszcz nawalny, roztopy śniegu. Ulice w rejonie, których dochodziło do zalań i podtopień to:

- ul. Zawieprze,
- ul. Gawryłowa,
- ul. Grobla,
- ul. Lwowska,
- ul. Przeskok,
- ul. Kacza,
- ul. Kołowrót.
- Dodatkowo dochodziło do zalewania ulicy Rejowieckiej ważnego ciągu komunikacyjnego w kierunku Chełma¹⁵

Na podstawie analizy zaistniałych zdarzeń na terenie miasta Krasnystaw można stwierdzić, że w ostatnich latach zanotowano znaczną ilość zdarzeń związanych z zagrożeniem powodziowym. Spowodowane były one gwałtownymi opadami atmosferycznymi oraz gwałtownymi przyborami wód, wywołanymi nagłym topnieniem śniegu. Wieprz jest rzeką o naturalnym, silnie meandrującym korycie. Wody Wieprza prowadzą znaczne ilości rumowiska (tak wleczonego jak i unoszonego) Na skutek braku konserwacji koryta, materiał rumowiskowy odkłada się w korycie, powodując jego znaczne wypłyenia. Fakt ten powoduje, iż wody średnie, które powinny mieścić się w korycie, występują z niego podtapiając przyległe tereny. Zjawisko to potęgują powalone drzewa oraz inne przeszkody w swobodnym przepływie wody.

Zagrożenie pożarowe lasów

Lasy w Krasnymstawie administrowane są przez Nadleśnictwo Krasnystaw z siedzibą w Krasnymstawie. Nadleśnictwo Krasnystaw administruje następujące leśnictwa na terenie powiatu Krasnystaw: Bończa, Borek, Gorzków, Łosienne, Namule, Niemienice, Orłów, Siennica, Żulin oraz Gospodarstwo Szkółkarskie Borek. Łączna powierzchnia lasów administrowanych przez Nadleśnictwo Krasnystaw wynosi 10132 ha, z czego 333 ha znajdują się na terenie miasta. Kategorie zagrożenia:

- kategoria zagrożenia pożarowego III,
- drzewostan sosnowy III i IV klasy wieku,
- na terenie kompleksów leśnych naturalne zbiorniki wodne nie występują.

W sąsiedztwie uroczyska Borek znajdują się dwa zbiorniki przeciwpożarowe w zakładzie „Cersanit IV” Sp. z o.o. i FTK Sp. z o.o.. Na obrzeżu lasu od strony zachodniej przepływa rzeka Wieprz i rzeka Kasjanka. Do kompleksów leśnych dostęp zapewniony jest drogami utwardzonymi – asfaltowymi. Przez kompleks Borek przebiega kamienna droga długości ok. 2 km przejezdna przez cały rok. Największe zagrożenie pożarowe lasów występuje w okresie wiosennym i letnim w związku z wypalaniem suchych traw na łąkach i nieużytkach oraz w związku z wypalaniem ściernisk po żniwach. Zagrożenie pożarowe lasów może wystąpić również poprzez zaproszenie ognia przez osoby spacerujące po lesie.

Ponadto, w mieście znajduje się szereg obiektów zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II i ZL III. Są to przede wszystkim wymienione w rozdziale 3 obiekty użyteczności publicznej, w których w jednym czasie może przebywać znaczna liczba osób, takie jak:

- domy pomocy społecznej,
- placówki służby zdrowia, w szczególności szpital,
- szkoły,
- urzędy,
- żłobek,

¹⁵ informacje na podstawie Program ochrony przeciwpowodziowej Wieprza Środkowego z uwzględnieniem miasta Krasnystaw województwo lubelskie, powiaty: Łęczna, Świdnik i Krasnystaw

- przedszkola,
- ośrodki kultury,
- sale widowiskowe,
- kino,
- hale sportowe.

Inne miejscowe zagrożenia

Przez Krasnystaw przebiegają linie przesyłowe gazu ziemnego o wysokim ciśnieniu, które w przypadku zaistnienia rozszczelnienia mogą powodować zagrożenia wybuchowe i pożarowe. Zastosowany system połączeń gazociągów stanowi układ pozwalający na całodobowe przysyłanie gazu, bez przerw spowodowanych np. awarią jednego z odcinków. Podobne zagrożenie można zidentyfikować w odniesieniu do elektroenergetycznych linii wysokiego napięcia i ewentualnej awarii związanej z zerwaniem linii. Zagrożenia pożarowe i inne miejscowe zagrożenia mogą wystąpić również podczas transportu materiałów niebezpiecznych. Bowiem przez teren miasta przebiegają szlaki komunikacji drogowej, po których odbywa się transport materiałów niebezpiecznych:

- droga krajowa nr 17,
- droga wojewódzka nr 812,
- droga wojewódzka nr 842,
- linia kolejowa nr 69.

W mieście istnieją również zagrożenia związane z lokalizacją na obszarze miasta zakładów, które użytkują substancje chemiczne. Zagrożenia w tych zakładach mogą powstać w związku z awarią instalacji i uwolnienia substancji chemicznych, wybuchu lub pożaru. Zdarzenia takie mogą zagrozić okolicznym skupiskom ludzkim oraz środowisku naturalnemu. Dotyczy to przede wszystkim oczyszczalni ścieków, zakładu utylizacji odpadów zwierzęcych, Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Krasnymstawie, „Cersanit IV” Sp. z o.o. w Krasnymstawie, głównych punktów zasilania miasta, stacji paliw. Ponadto w sąsiedniej gminie zlokalizowana jest Cukrownia Krasnystaw, która została zaliczona w drodze rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9.04.2002 r. do kategorii obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Natomiast na terenie miasta i powiatu brak jest obiektów o dużym ryzyku wystąpienia awarii.

7.3. Jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

Jakość życia ludności zależy od zaspokojenia materialnych potrzeb, warunków środowiskowych oraz infrastruktury. Poziom życia ludności jest bezpośrednio zależny od poziomu dochodów, w tym dostępu do rynku pracy, a zarazem możliwości zaspokajania potrzeb życiowych. Analizie zostaną poddane takie elementy jak:

- dostęp do edukacji,
- dostęp do obiektów kultury i sztuki,
- dostęp do publicznego systemu opieki zdrowotnej,
- bezpieczeństwo publiczne,
- sieci infrastruktury technicznej na potrzeby gospodarstw domowych,
- dostęp do komunikacji zbiorowej o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym,
- bezrobocie na obszarze miasta i dostęp do rynków pracy,
- występowanie zagrożeń ludzi i mienia.

Dostęp do edukacji

Zgodnie z informacjami zawartymi w rozdziale 3 niniejszego studium na terenie miasta Krasnystaw funkcjonuje:

- 6 przedszkoli,
- 1 żłobek,
- 5 szkół podstawowych,
- 6 gimnazjów, w tym 1 społeczne,
- 6 szkół licealnych, w tym 1 liceum społeczne i 1 liceum profilowane,
- 3 technika zawodowe,
- 1 zasadnicza szkoła zawodowa,

- 2 szkoły policealne (Zaoczne Policealne Studium Agroturystyki oraz Społeczna Szkoła Policealna),
- 1 szkoła muzyczna,
- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- 1 szkoła specjalna.

Szkoły podstawowe i gimnazja zgrupowane są w zespoły szkół rozlokowane w strategicznych miejscach pozwalających na dostęp do placówek dzieci z poszczególnych osiedli, czy części miasta. Jedynie dla mieszkańców obrębu Zastawie Przedmieście ze względu na rozległy jego obszar odległość do najbliższej szkoły może przekraczać 2 kilometry. Natomiast szkoły średnie i policealne zgrupowane są w rejonie centralnym miasta o najwyższym stopniu urbanizacji. Biorąc pod uwagę, że miasto Krasnystaw jest ośrodkiem powiatowym zrozumiałe jest nasycenie obszaru możliwościami kształcenia się ponadpodstawowego o charakterze fakultatywnym. Obiekty zlokalizowane są w części centralnej miasta w rejonach ogólnej koncentracji usług publicznych. Lokalizacja na w/w obszarze zdeterminowana jest często historycznym położeniem obiektów szkolnych, jak również dostępem do komunikacji zbiorowej, a tym samym ułatwionym dostępem do adresatów oferty kształcenia się. Analizując profil oferty edukacyjnej zauważalny jest brak szkół wyższych. Sytuacja ta może wynikać z bliskości położenia miasta od innych ośrodków regionalnych w szczególności Lublina, który znajduje się w odległości 55 km. Pozostałe miasta, które w swojej ofercie posiadają placówki kształcenia na poziomie wyższym to Chełm, oddalony o 31 km, gdzie m.in. znajduje się Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie oraz Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej oraz Zamość, położony 30 km od Krasnegostawu, w którego ofercie możemy znaleźć kształcenie się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej, Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji, Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej, czy na Wydziale Nauk Rolniczych w Zamościu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Podejmując się oceny dostępu do edukacji mieszkańców miasta Krasnystaw należy stwierdzić, że na poziomie podstawowym i średnim jest on dobry, a nawet bardzo dobry. Rozmieszczenie placówek i ich jakość funkcjonalna wyczerpuje obecne potrzeby mieszkańców. Należy mieć jednak na uwadze, że dalszy rozwój osiedli we wschodniej części miasta, gdzie zidentyfikowano największy ruch budowlany, będzie wiązał się z koniecznością zapewnienia tej społeczności dostępu do obiektów oświatowych na poziomie podstawowym i gimnazjalnym.

Dostęp do edukacji na poziomie wyższym, ze względu na bliskość innych ośrodków regionalnych należy uznać za dostateczny. Biorąc jednak pod uwagę aspiracje miasta do pełnienia roli ośrodka lokalnego, brak takich placówek powoduje pomniejszenie rangi miasta na tle sąsiedztwa, a tym samym możliwość subiektywnej oceny mieszkańców o ich niższej jakości życia w porównaniu z innymi miastami regionu.

Dostęp do kultury i sztuki oraz usług sportowo-rekreacyjnych

W zakresie oferty kulturalnej w mieście działa Krasnostawski Dom Kultury, przy którym również funkcjonuje kino „Morskie Oko” z widownią na 212 osób, Młodzieżowy Dom Kultury, miejska i powiatowa biblioteka publiczna oraz Muzeum Regionalne.

Muzeum Regionalne ma swoją siedzibę w zabytkowym Kolegium Pojezuickim. Aktualnie muzeum posiada 10 000 eksponatów w działach: archeologii, etnografii, historii, numizmatyki, sztuki dawnej i sakralnej. Ponadto muzeum gromadzi także zbiory z dziedziny piwowarstwa i chmielarstwa. Od roku 1973 rozpoczęto również gromadzenie księgozbioru fachowego, co doprowadziło do utworzenia biblioteki muzealnej.

W ramach działalności domów kultury prowadzonych jest wiele kółek zainteresowań, warsztatów tematycznych, zajęć gimnastycznych, tanecznych itp. Organizowane działania o charakterze kulturalnym obejmują wiele różnorodnych imprez o charakterze lokalnym, min.:

- konkursy literacko-plastyczne;
- przeglądy teatralne;
- zajęcia biblioteczne;
- warsztaty plastyczne;
- występy zespołów ludowych,

Do imprez cyklicznych należą:

- Kolędy Chórem,
- Powiatowy Przegląd Zespołów Kolędniczych,

- Konkurs Poezji Miłosnej,
- Koncert Urodzinowy Z Okazji Rocznicy Nadania Praw Miejskich,
- Powiatowy Konkurs Na Palmę i Pisanę Wielkanocną,
- Plener Malarski Dla Dzieci i Młodzieży,
- Konkurs Graficzny „Ekslibrisy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Krasnymstawie”,
- Majówka z Karpiem,
- Konkurs Literacki im.Stanisława Bojarczuka „O sonecianą skibę”,
- Dzień Dziecka Na Rynku,
- Dni Krasnegostawu,
- Krasnostawskie Prezentacje Teatrów Ulicznych,
- Konkurs Historyczny „Ocalić od zapomnienia”,
- Ogólnopolskie Święto Chmielarzy i Piwowarów „Chmielaki Krasnostawskie”,
- Ogólnopolski Kiermasz Sztuki Ludowej,
- Turniej Poetycki „O chmielakowy antałek”,
- Pożegnanie Wakacji,
- Przegląd Twórczości Ludowej,
- Folkowa Jesień – Festiwal Twórczości Ludowej,
- Konkurs Poetycki im.Anny Kamieńskiej Na Zbiór Poezji,
- Spotkanie Ze Świętym Mikołajem.

W Krasnymstawie organizowana jest co roku w sierpniu impreza o charakterze ogólnopolskim. Jest to Ogólnopolskie Święto Chmielarzy i Piwowarów „Chmielaki Krasnostawskie”. Podczas imprezy są prezentowane i oceniane najlepsze krajowe wyroby producentów piwa oraz organizowane występy muzyczne i kulturalne. W imprezie bierze udział ok. 30 tysięcy osób.¹⁶

Ponadto, w Krasnymstawie funkcjonuje 11 stowarzyszeń sportowych oraz dział Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, w którego posiadaniu znajduje się stadion sportowy i kryta pływalnia. Do innych obiektów sportowych i rekreacyjnych w mieście należą:

- hala sportowa przy Zespole Szkół Nr 1,
- stadion sportowy przy MOSiR,
- ścieżka rowerowa - Las Borek,
- sale gimnastyczne przy szkołach podstawowych i średnich.

W Krasnymstawie działają kluby sportowe, zajmujące się takimi dziedzinami jak: piłka nożna kobiet i mężczyzn, walki wschodnie, pływanie, szachy, warcaby. Są to:

- MGKS START 1944 Krasnystaw
ul. Piłsudskiego 48
dyscyplina: Piłka nożna
- LUKS KINGA Krasnystaw
ul. Piłsudskiego 52a
dyscyplina: Piłka nożna kobiet
- KKS SOKÓŁ Krasnystaw
ul. Graniczna 7
dyscyplina: Taekwondo
- LMKS Krasnystaw
ul. Poniatowskiego 4c
dyscyplina: Zapasy
- Klub Szachowo-Warcabowy KRASNOSTAWIANIE
ul. Okrzei 10
dyscyplina: Szachy, warcaby
- MKS JUNIOR Krasnystaw
ul. Piłsudskiego 52a
dyscyplina: Pływanie
- UKS przy Zespole Szkół Nr 4
ul. Piłsudskiego 21
- UKS JEDYNKA przy Zespole Szkół Nr 1

---

¹⁶ dane na podstawie informacji Urzędu Miasta Krasnystaw

- ul. Poniatowskiego 37
- UKS ORLETA przy Zespole Szkół Nr 5
ul. Mostowa 14
- UKS ZETKA przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1
ul. Zamkowa 1
- UKS NORWID przy II Liceum Ogólnokształcącym
ul. Okrzei 5
- UKS HEKULES przy SOS-W
ul. PCK 2
- UKS WODNIK przy Zespole Szkół Nr 1
ul. Poniatowskiego 37

Krasnystaw był gospodarzem wielu imprez sportowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym (V Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Taekwondo WTF, Turniej Mini-Piłki Nożnej, Zawody Zapaśnicze, międzynarodowego wakacyjnego turnieju piłki nożnej).

Z przytoczonych danych wynika, że ośrodki kulturalne oraz sportowo-rekreacyjne znajdujące się na terenie miasta wykazują się dużą aktywnością i na pewnym poziomie wyczerpują potrzeby mieszkańców. Należy mieć na uwadze, że tak jak w przypadku edukacji, uzupełnieniem oferty, a zarazem obszarem konkurencyjnym są obiekty położone w Lublinie, Chełmie i Zamościu, których bliskość daje możliwość większego wyboru formy spędzania czasu przez mieszkańców Krasnegostawu. Dostęp do tego rodzaju usług należy uznać za dobry i w pełni zaspokajający możliwość wyboru alternatywnych form adresowanych do różnych odbiorców.

Dostęp do publicznego systemu opieki zdrowotnej

Na opiekę medyczną w Krasnymstawie składają się usługi typu:

- podstawowa opieka zdrowotna,
- specjalistyczne leczenie ambulatoryjne,
- leczenie zamknięte (szpitalne),
- doraźna pomoc wyjazdowa (pogotowie),

Podstawowa opieka zdrowotna realizowana jest przez SP ZOZ i NZOZ oraz grupowe i indywidualne praktyki lekarskie.

Specjalistyczne leczenie ambulatoryjne wykonywane jest przez dwie placówki:

- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie – Przychodnia,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie – Przychodnia.

Leczenie zamknięte wykonywane jest w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie – szpital.

Pomoc doraźną wyjazdową realizuje Stacja Ratownictwa Medycznego SP ZOZ w Chełmie poprzez Dział Pomocy Doraźnej w Krasnymstawie,

Według danych Urzędu Statystycznego w Lublinie na koniec 2002r. w szpitalu krasnostawskim, dysponującym 370 łózkami, leczono 12 596 pacjentów (tendencja wzrostowa od 2000r.). Z usług ambulatoryjnych w mieście korzystają również mieszkańcy całego powiatu krasnostawskiego, stąd wyższa niż przeciętnie liczba usług przypadających na jednego mieszkańca w mieście i niższa na terenie gminy. Na terenie miasta działa kilka aptek i kilkanaście gabinetów stomatologicznych.

W związku z rolą miasta jako ośrodka powiatowego, dostęp do opieki zdrowotnej należy uznać za bardzo dobry. W mieście znajdują się placówki opieki medycznej wszystkiego typu, a bliskość miasta wojewódzkiego pozwala na uzupełnienie w/w oferty o specjalistyczne ośrodki.

Bezpieczeństwo publiczne

W Krasnymstawie funkcjonuje jedna jednostka policji, tj. Komenda Powiatowa Policji w Krasnymstawie. W 2007 roku wykrywalność przestępstw kryminalnych wynosiła 71,4% i była wyższa o 3,9% niż w roku 2006. W kolejnych latach wskaźnik ten utrzymywał się na zbliżonym poziomie i wynosił: 2007 rok – 71,4%, 2008 rok - 77,8%, 2009 rok – 72,3%. Dynamika wzrostu wykrywalności pozwoliła na osiągnięcie 6 miejsca w województwie i w podanym wyżej okresie awans o 4 miejsca.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę odnotowanych zdarzeń drogowych w latach 2000-2009.

TAB.10 Liczba zdarzeń drogowych odnotowana w latach 2003 – 2009 na terenie miasta Krasnystaw

lata	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
wypadki drogowe	24	15	8	12	8	7	5
kolizje drogowe	119	149	147	104	90	149	155

Dane Komendy Powiatowej Policji w Krasnymstawie

Na terenie miasta Krasnystaw funkcjonariusze podejmowali działania profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży, rodziców oraz grona pedagogów w ramach następujących przedsięwzięć i programów: „Uwaga zagrożenie”, „Czy psy muszą gryźć”, „Żyj normalnie”, „Program Poprawy Niechronionych Uczestników Ruchu Drogowego na Terenie Powiatu Krasnostawskiego”, „Program Poprawy Bezpieczeństwa na Drogach realizowany przez Policję województwa Lubelskiego”, „Gambit”, „Identyfikacja”, Konkurs „Jestem bezpieczny”.

W ramach zintegrowanych działań „Puste Ławki – Stop” od 2006r. zainicjowano przedsięwzięcia profilaktyczne skierowane na wagarującą młodzież, dzieci, sięgających po środki odurzające. Do współpracy zaproszono Straż Miejską, MKRPA, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz szkoły gimnazjalne z terenu miasta. Ujawniono sprawców przestępstw i wykroczeń, w tym nieletnich. Policyjnym zainteresowaniem obejmowano rodziny patologiczne. Patrołowano również teren miasta Krasnystawu, mając na uwadze bezpieczeństwo jego mieszkańców. Poprzez działania prewencyjne oraz represyjne KPP w Krasnymstawie podejmowała działania mające na uwadze bezpieczeństwo w ruchu kołowym i pieszych, jak również w kierunku ograniczenia patologii społecznych, jak: alkoholizm, narkomania itp. na terenie szkół, samorządów lokalnych i instytucji znajdujących się na terenie miasta podejmowane działania związane z zabezpieczeniem przed terroryzmem, ptasią grypą i innymi. Aktywnie uczestniczono w działaniach takich, jak: komisje, sesje RM, kontrole, uświadamiając samorząd lokalny oraz społeczeństwo na temat zagrożeń, udzielając poradnictwa w zakresie własnych kompetencji. Corocznie zabezpieczano największą imprezę „Chmielaki krasnostawskie” przy wykorzystaniu wszystkich policjantów KPP w Krasnymstawie oraz policjantów SPP KWP w Lublinie. Zabezpieczano również mecze, festyny oraz inne imprezy dbając o ład i porządek w trakcie ich trwania. Działania profilaktyczne przyczyniły się do spadku przestępczości nieletnich. Największy spadek odnotowano w 2009 roku – 37 czynów karalnych w stosunku do 87. z roku ubiegłego.

Wszystkie działania podejmowano wspólnie z innymi podmiotami, m. in. Sądami, Prokuraturą MKRPA, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, SANEPIDEM, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, PPSP, miejscowym Aresztem Śledczym, samorządem lokalnym, komisjami, lokalnymi mediami, szkołami.¹⁷

Ponadto na terenie miasta działa Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą oraz dwie ochotnicze straże pożarne.

W celu zapobiegania i ograniczania skutków zagrożeń na terenie miasta został powołany Miejski Zespół Reagowania w Krasnymstawie.

Do zadań miejskiego zespołu reagowania należy w szczególności:

- 1) monitorowanie występujących klęsk żywiołowych i prognozowanie rozwoju sytuacji,
- 2) realizowanie procedur i programów reagowania w czasie stanu klęski żywiołowej,
- 3) opracowanie i aktualizowanie planów reagowania kryzysowego.

Zabezpieczenie właściwego poziomu bezpieczeństwa w mieście realizowane jest na wielu płaszczyznach i wobec prowadzonych akcji profilaktycznych można uznać, że aktywność służb na

¹⁷ na podstawie informacji Komendy Powiatowej Policji w Krasnymstawie

tym polu stanowi o pozytywnym odbiorze miasta jako miejsca zamieszkania. Wskaźniki wykazują efektywność podejmowanych działań i wynikającą z tego poprawą bezpieczeństwa.

Sieci infrastruktury technicznej na potrzeby gospodarstw domowych

Obszar miasta wyposażony jest kompleksowo w sieci infrastruktury technicznej. Dla potrzeb nowych terenów inwestycyjnych przewiduje się dalszą rozbudowę sieci, a posiadane rezerwy pozwalają zapewnić dostawy wody i odbiór ścieków. Pozostałe media takie jak gaz i energia elektryczna również doprowadzona jest lub istnieją możliwości techniczne ich doprowadzenia do gospodarstw domowych położonych na obszarach zurbanizowanych. Nie zidentyfikowano żadnych przeszkód w dalszym rozwoju tych sieci. Jedyne sieć ciepłownicza ograniczona jest do obszaru centralnego i wykorzystywana jest przez odbiorców zbiorowych jakim są osiedla mieszkaniowe. Powyższe wynika przede wszystkim z powszechnego zastosowania indywidualnych źródeł ciepła, rozproszenia zabudowy i wynikający z powyższego brak zidentyfikowanych potrzeb dalszej rozbudowy sieci, poparty rachunkiem ekonomicznym zastosowania tego rodzaju nośnika ciepła do indywidualnych gospodarstw domowych.

Dostęp do komunikacji zbiorowej o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym,

Przez miasto Krasnystaw przebiega linia kolejowa nr 69 relacji Rejowiec – Hrebenne. Stanowi ona fragment najkrótszego połączenia z Warszawy do Lwowa. Od linii odchodzą połączenia kolejowe do Zamościa i Hrubieszowa, a także w kierunku do Biłgoraja. Niestety od 2009 r. na przedmiotowej linii nie kursują pociągi pasażerskie i dworzec kolejowy znajdujący się w mieście nie jest wykorzystywany. Wobec braku pasażerskiej komunikacji kolejowej Krasnystaw obsługiwany jest przez publiczną komunikację autobusową (głównie PKS) i prywatne linie autobusowe. Realizowane są połączenia z Lublinem, Warszawą, Chełmem, Zamościem, Włodawą oraz powiatami i gminami sąsiednimi. W wyniku zmian własnościowych nieruchomości wykorzystywanej na cele obsługi pasażerskiego ruchu autobusowego realizowanego przez PKS obecnie Krasnystaw nie ma zagwarantowanej lokalizacji dworca autobusowego. W związku z powyższym realizacja takiego obiektu należy uznać za strategiczne inwestycję celu publicznego.

Powyższe jednoznacznie wskazuje, że na tej płaszczyźnie dostęp do połączeń regionalnych i ponadregionalnych o charakterze publicznym jest niewystarczający. Brak alternatywnych rozwiązań komunikacyjnych oraz ewentualna likwidacja dworca autobusowego może być przyczyną sytuacji kryzysowych i w efekcie może doprowadzić do okresowej izolacji miasta.

Bezrobocie i dostęp do rynku pracy

Bezrobocie w Krasnymstawie w 2007 roku wyniosło 13,2 % co oznacza, że 1672 osoby w wieku produkcyjnym nie miało pracy. Dla porównania w całym województwie lubelskim stopa bezrobocia w 2007 roku wyniosła 13,4% - o 2,9% mniej niż w 2006 r. W kolejnych latach stopa bezrobocia kształtowała się następująco: 2008 rok – 11,7 % (1050 osób), 2009 rok – 12,8% (1189 osób) Z porównania w/w danych ze wskaźnikami dla województwa lubelskiego wynika, że sytuacja na rynku pracy w Krasnymstawie nie odbiega od sytuacji w województwie i na tym tle miasto wpisuje się ogólny obraz charakterystyczny dla regionu.

W znacznym stopniu miasto Krasnystaw jak i sąsiadujące gminy budują swój potencjał gospodarczy w oparciu o duży udział rolnictwa. W sektorze rolnym w całym powiecie jest zatrudnionych ok. 61% ludności przy 23% zatrudnionych w sektorze przemysłowym (dane z 2006r.). Na terenie miasta mają swoją siedzibę zakłady przemysłowe liczące się w skali kraju, jak i mniejsze zakłady przemysłowe, które w głównej mierze budują rynek pracy poprzez zatrudnienie bezpośrednie jak i będąc inicjatorem gospodarczym dla powiązanych z nimi dostawców. Do największych firm należą: „Cersanit IV” Sp. z o.o. Krasnystaw, produkująca ceramiczne wyroby sanitarne, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie, która opanowała znaczną część krajowego rynku, Fermentownia Tytoniu Krasnystaw Sp. z o.o., zajmująca się kontraktacją i skupem liści tytoniowych, produkcją tytoniu przemysłowego oraz sprzedażą hurtową przetworzonego i nieprzetworzonego tytoniu, a także konfekcjonowaniem wyrobów tytoniowych i ich sprzedaż hurtową, Zakład Przemysłu Odzieżowego „CORA-TEX” S.A., „Kartonex” Sp. z o.o. Istotną rolę pełni również położona w gminie Krasnystaw Cukrownia „Krasnystaw” stanowiąca oddział Krajowej Spółki Cukrowej S.A. Ponadto, trzeba również brać pod uwagę rynki pracy w miastach położonych nieopodal Krasnegostawu, w szczególności Lublin, Zamość i Chełm.

Z powyższych danych można wnioskować, że zarówno poziom bezrobocia jak i dostęp do rynku pracy nie odbiega od ogólnej sytuacji dla porównywalnych miast województwa. Na ogólną

sytuację ma większy wpływ koniunktura gospodarcza w regionie niż położenie miasta w większych strukturach, lub lokalne uwarunkowania. Miasto posiada potencjał rozwojowy umożliwiający poszerzenie ofert pracy, ale jest to uzależnione od polityki ekonomicznej przedsiębiorstw i całego systemu mniejszych podmiotów powiązanych gospodarczo, na które nie ma wpływu polityka przestrzenna miasta. Natomiast należy poszerzać ofertę inwestycyjną poprzez możliwość lokalizacji nowych przedsiębiorstw, które to mogą zagospodarować potencjał ludzki nieaktywny zawodowo.

Występowanie zagrożeń ludzi i mienia

Największe zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia szczegółowo zostały wymienione w podrozdziale 7.3. Reasumując można je usystematyzować, biorąc jedynie pod uwagę zagrożenia o znacznej skali, których skutki mogą dotknąć większe grupy osób, lub dużych obszarów miasta, w następujący sposób:

- zagrożenie powodziowe,
- zagrożenie pożarowe lasów,
- zagrożenia pożarowe obiektów użyteczności publicznej
- zagrożenie awariami przemysłowymi,
- zagrożenia wybuchem,
- zagrożenia związane z transportem materiałów niebezpiecznych.

Ryzyko występowania w/w zagrożeń jest ograniczone miejscowo w związku z lokalizacją emitora substancji lub energii. Istnieje również możliwość kumulowania się zagrożeń, jak również występowania reakcji łańcuchowej, gdzie skutki negatywne również będą większe. Taka intensyfikacja zdarzeń zdecydowanie wpływa na utrudnione możliwości przeciwdziałania skutkom zagrożeń. Uwzględniając jednak lokalizację ewentualnych emiterów zagrożeń należy stwierdzić, że większość z nich położona jest w obszarach nie zaludnionych lub słabo zaludnionych. Szczególną uwagę należy zwrócić na strefę bezpośredniego zagrożenia powodziowego wyznaczoną wzdłuż rzeki Wieprz. W wielu miejscach znajdują się budynki mieszkalne położone w strefie zalewowej. Ewentualna powódź może zagrozić wielu domostwom i ich mieszkańcom.

Podsumowując wszystkie elementy, które składają się na ocenę jakości życia mieszkańców można stwierdzić, że na terenie miasta Krasnystaw panują dogodne warunki dla mieszkańców. Dostęp do usług na wszystkich poziomach, w tym edukacji należy uznać za wystarczający. Dostęp gospodarstw domowych do mediów, w tym możliwości rozwojowe miasta również należy ocenić pozytywnie w porównaniu sytuacją wielu miast w kraju, gdzie wyraźne są braki w tym względzie. Krasnystaw posiada pełną infrastrukturę techniczną, a zarazem pod względem zaopatrzenia w wodę i usuwania ścieków posiadając własne obiekty jest uniezależniony od innych gmin. Biorąc pod uwagę bliskość innych ośrodków regionalnych można postawić tezę, że takie sąsiedztwo jest atutem pozwalającym na dywersyfikację oferty usługowej w mieście i poza nim w zależności od ich poziomu w hierarchii ważności oraz wymaganej liczby odbiorców. Na poziomie niewielkiego miasta Krasnystaw zaspokaja większość potrzeb swoich mieszkańców i stanowi ośrodek usługowy dla gmin ościennych. Natomiast bliskie położenie Lublina i Chełma daje możliwość mieszkańcom z korzystania z alternatywnych usług. Na pozostałych porównywanych płaszczyznach miasto nie odbiega od standardu, z czego można wnioskować, że na tym polu mieszkańcy również mogą pozytywnie odbierać miejsce swojego zamieszkania. Czynniki, który zaburza pozytywny odbiór i ma zdecydowanie negatywny wpływ na jakość życia mieszkańców, jest znaczne bezrobocie, co się przekłada na dochód gospodarstw domowych i możliwości samorealizacji mieszkańców.

V Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

1. Zadania wynikające z Koncepcji Polityki Przestrzennej Zagospodarowania Kraju, które odnoszą się także do województwa lubelskiego¹⁸

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest podstawowym dokumentem określającym zasady polityki państwa w dziedzinie przestrzennego zagospodarowania kraju w perspektywie najbliższych kilkunastu lat. Ustawowa formuła Koncepcji oznacza, że:

- jej przedmiotem jest polityka, a więc świadome oddziaływanie na zagospodarowanie kraju w sposób współzależny z priorytetami strategii jego rozwoju,
- jej podmiotem jest Rząd, co - zgodnie z zasadą subsydiarności - odpowiednio ogranicza zakres problemowy Koncepcji,
- jej odbiorcami są wszystkie podmioty publiczne i prywatne, zainteresowane zamierzeniami Rządu w sferze polityki przestrzennego zagospodarowania kraju,
- relacje między polityką przestrzenną Rządu a polityką przestrzenną samorządów lokalnych i ich ponadlokalnych organizacji są oparte, w procesie tworzenia Koncepcji, na procedurach iteracyjnych oraz na procedurach negocjacyjnych w procesach ich realizacji.

Ustawowy wymóg opracowania Koncepcji w trybie prac nad strategią rozwoju kraju sytuuje to opracowanie w sferze planowania strategicznego. Oznacza to, że Koncepcja nie pełni funkcji nadrzędnego planu przestrzennego zagospodarowania, wyznaczającego fizyczne rozmieszczenie inwestycji publicznych, dostarcza natomiast przesłanek do sporządzania programów zawierających zadania rządowe. Prezentowana jest w formie sukcesywnie sporządzanych raportów, których zakres tematyczny, zasięg czasowy i forma mogą być zmienne.

Generalne kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, która, realizując politykę rozwoju społeczno-gospodarczego oraz współzależne z nią cele zagospodarowania przestrzennego, będzie dążyć do:

- dynamizacji polskiej przestrzeni w europejskim systemie konkurencji, innowacyjności i efektywności przez kształtowanie warunków przestrzennych
- ekologizacji przestrzennego zagospodarowania kraju
- restrukturyzacji ogniw struktury przestrzennej kraju zdeformowanych przez procesy historycznego rozwoju
- wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich
- modernizacji adaptacyjnej całej struktury przestrzennego zagospodarowania kraju
- generowania zróżnicowanej regionalnie aktywności społeczno-gospodarczej

W Koncepcji Polityki Przestrzennej postawiona została teza, że skutkami procesów transformacji polskiej gospodarki jest narastanie międzyregionalnych różnicowań poziomu rozwoju i warunków życia ludności oraz na zmiany w "rankingu" poszczególnych województw. Zyskują województwa o wielofunkcyjnej strukturze społeczno-gospodarczej, dobrze skomunikowane w relacjach krajowych i zagranicznych i koncentrujące potencjał intelektualny. Tracą regiony zdominowane przez preferowane w warunkach realnego socjalizmu struktury i formy działalności gospodarczej, przede wszystkim koncentrujące przemysły wydobywcze, militarne i paramilitarne oraz państwowe rolnictwo. Na podstawie zdiagnozowanych przesłanek przedstawiono prognozę zmian i procesów w najbliższych latach:

- Najszybszy rozwój gospodarczy i postęp cywilizacyjny wystąpi w aglomeracjach: warszawskiej, poznańskiej, krakowskiej, szczecińskiej, gdańskiej, wrocławskiej i bielskiej. Do grupy tej mogą dołączyć także aglomeracje: bydgosko-toruńska i łódzka.

---

¹⁸ Poniższy tekst składa się z kompilacji autorskiego komentarza z wybranymi fragmentami z Koncepcji Polityki Przestrzennej Zagospodarowania Kraju

- Ożywienie gospodarcze w regionach przygranicznych może przekształcić się w trwały trend pozwalający, przy wsparciu państwa, łagodzić destrukcyjne oddziaływanie syndromu peryferyjności tych regionów.
- Polska południowo-wschodnia z rozdrobnionym rolnictwem chłopskim i z siecią miast średnich, w większości zdominowanych przez wielkie zakłady przemysłów sektora obronnego, zagrożona jest depresją strukturalną, której przełamanie może polegać na promowaniu modelu wsi wielofunkcyjnej, pracochłonnych upraw i przetwórstwa oraz wielozawodowości właścicieli gospodarstw chłopskich.
- Na obszarach o największych szansach rozwojowych mieszka jednak prawie trzy razy więcej ludności niż na terenach pozostałych. Międzyregionalne zróżnicowanie wskaźników rozwoju, zanik barier dla różnych form mobilizacji społecznej, jaki nastąpił po 1989 r., stworzył nowe szanse rozwojowe dla regionów, które wcześniej rozwijały się nieco wolniej od innych. Oznacza to, że populacja poddana oddziaływaniu silnych bodźców prorozwojowych, jest znacznie większa niż liczba ludności wykluczonej z ich oddziaływania. Czynnikiem bezpośrednio stymulującym rozwój są: lokalna aktywność gospodarcza, przedsiębiorczość, wykształcenie, mobilizacja społeczna i kultura ekonomiczna.
- Wykształcenie może być traktowane jako samoistny czynnik prorozwojowych zmian strukturalnych. Zmiennymi sterującymi są dwie kategorie: wykształcenie i mobilizacja społeczna. Wpływają one bezpośrednio i pośrednio na rozwój kraju. Wpływ pośredni polega na tym, że ułatwia mobilizację społeczną, sprzyja przedsiębiorczości, restrukturyzacji, akceptacji instytucji rynkowych i prorozwojowym motywacjom oraz zmniejsza natężenie postaw tradycyjnych. Z kolei mobilizacja społeczna sprzyja przedsiębiorczości i osłabia negatywne postawy wobec działalności gospodarczej. Tak więc edukacja i mobilizacja społeczna są najważniejszymi kreatorami innowacyjności lokalnej i regionalnej.

Podstawową zasadę wprowadzania efektywności na nowym, podwyższonym poziomie na całym terytorium państwa jest równoważenie rozwoju. Harmonijny i zrównoważony rozwój całego terytorium jest zasadniczym celem wielokierunkowej polityki przestrzennej państwa, obejmującej także działania interwencyjne. Równoważenie rozwoju jako wiodąca zasada koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju powinna uwzględniać:

- policentryzm i umiarkowany stopień koncentracji, jako ukształtowaną historycznie i trwałą cechę struktury gospodarczo-przestrzennej Polski; cecha ta powinna jednak być podtrzymywana w granicach realistycznie pojmowanych możliwości państwa,
- polaryzację struktury gospodarczo-przestrzennej kraju, jako trend obiektywnie uwarunkowany, zbieżny z dążeniem do szybkiego i sprawnego wykorzystania szeroko rozumianych zasobów i predyspozycji rozwojowych; w aspekcie końcowym interwencje państwa na rzecz równoległego wykorzystywania zasobów w regionach wymagających zewnętrznego impulsu pobudzającego rozwój mają na celu likwidację polaryzacji przez "równanie w górę" do poziomu najlepiej funkcjonujących gospodarczo ośrodków,
- ekorozwój, jako wyznacznik cywilizacji XXI wieku; jego wdrażanie musi się jednak dokonywać z respektowaniem realiów ekonomicznych oraz społecznych i psychospołecznych; ekorozwój nie może więc być jedyną wykładnią polityki przestrzennej państwa i to na całym jego obszarze.

Koncepcja polityki przestrzennej przewiduje dla Polski otwarty system przestrzenny kraju. Czynniki mające wpływ na dynamizację przekształceń w województwie lubelskim będą determinować:

- europejski i krajowy system infrastruktury technicznej, której konstrukcją nośną będzie system autostrad i dróg ekspresowych, zmodernizowanych kolei, portów morskich i lotnisk oraz system energetyczny i gospodarki wodnej;
- zbiór potencjalnych biegunów (ośrodków) rozwoju społeczno-gospodarczego o znaczeniu europejskim (tzw. europoli), które w procesie konkurencji międzynarodowej (europejskiej) tworzyć będą coraz silniejsze węzły przedsiębiorczości i innowacji oddziaływające na całą polską i europejską przestrzeń; powstawać one będą w procesie europejskiej konkurencji wartości miejsca dla lokalizacji kapitału i przedsiębiorczości;

- pasma potencjalnie najwyższej innowacyjności i aktywności społeczno-gospodarczej kształtujące się współzależnie z budową i modernizacją międzynarodowego i krajowego systemu infrastruktury technicznej (głównym jego elementem będzie system autostrad i linii kolejowych, telekomunikacyjnych, paliwowo-energetycznych);
- strefy i ośrodki gospodarki turystycznej, w których najwyższe w kraju walory środowiska przyrodniczego i unikatowe wartości kultury materialnej pobudzać będą popyt europejski - główne źródło ich potencjalnej aktywizacji;
- europejska i krajowa sieć ekologiczna ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.

Pasma najsilniej dynamizujące aktywność gospodarczą kraju:

- strefy rekreacyjne o najwyższych walorach przyrodniczych i krajoznawczych. Rozwój europoli - ośrodków o znaczeniu europejskim (*w tym Lublin*) - następować będzie w procesie europejskiej konkurencji wartości renty położenia dla lokalizacji kapitału i przedsiębiorczości prywatnej oraz usług publicznych. Ich potencjalny zbiór wyznaczają następujące kryteria nawiązujące do standardów europejskich:
  - wielofunkcyjny charakter, z szansą na rozwój funkcji o znaczeniu europejskim,
  - potencjał demograficzny przekraczający 0,5 mln mieszkańców z trwałą perspektywą wzrostu,
  - złożona struktura zatrudnienia z możliwościami jego wzrostu w przemysłach wysokiej techniki, nauce i kształceniu kadr oraz instytucjach publicznych o znaczeniu ogólnopolskim i europejskim,
  - węzłowe położenie w systemie komunikacji europejskiej (węzeł autostradowy, kolejowy, telekomunikacyjny, lotniczy, żeglugowy),
  - ukształtowany ośrodek nauki, szkolnictwa wyższego, kultury narodowej,
  - wysoka jakość środowiska człowieka (przyrodniczego i antropogenicznego), zapewniająca szybkie osiągnięcie europejskich standardów warunków życia,
  - duży i chłonny rynek inwestycyjny i konsumpcyjny.

Nie wszystkie ośrodki zbioru spełniają powyższe kryteria, a o ich rzeczywistym znaczeniu zadecydują mechanizmy rynkowe, skuteczność aktywnej polityki kreacyjnej samorządów i państwa oraz rzeczywista przedsiębiorczość mieszkańców. Przeprowadzone analizy wskazują, że jako kształtujące się europole, z najwyższymi szansami na dalszy rozwój, można już traktować Warszawę, Trójmiasto, Poznań i Kraków. Do ośrodków, które mogą potencjalnie w dłuższym okresie czasu osiągnąć tę szansę, w układzie konkurencji europejskiej można zaliczyć także: Szczecin, Wrocław, Łódź, Katowice, Lublin, Białystok, Rzeszów, a także bipolarną aglomerację Bydgoszcz-Toruń.

Ważnym zagadnieniem o znaczeniu ogólnokrajowym jest także transformacja i rozwój aglomeracji Lublina. Należy dążyć do wykreowania Lublina na ośrodek zdolny do pełnienia integrującej, pomostowej roli na linii Wschód-Zachód (zwłaszcza w trójkącie Polska - Ukraina - Białoruś), jak też realizacji funkcji związanych z polityką równoważenia rozwoju (przyciąganie kapitału, dyfuzja innowacyjności, zasilanie kadrowe i instytucjonalne) w odniesieniu do tej części kraju.

Dla województwa lubelskiego wskazano działania mające wpływ pośredni na miasto Krasnystaw:

- Dla powiększenia zasobów dyspozycyjnych wód powierzchniowych, w celu poprawy zaopatrzenia w wodę aglomeracji miejskich planuje się budowę zbiornika retencyjnego Oleśniki na Wieprzu (woda dla Lublina i rolnictwa),
- Podjęte zostaną działania stymulujące rozwój małej retencji. Będą one obejmowały zarówno odbudowę i remonty zdewastowanych obiektów, modernizację funkcjonujących urządzeń, jak również realizację całkowicie nowych przedsięwzięć. Równoległe z rozwojem małej retencji jest przewidywany rozwój małej energetyki wodnej. Działania te, będą służyć kształtowaniu zasobów wodnych głównie na terenach wiejskich i rolniczych oraz leśnych i cennych przyrodniczo.
- Niezależnie od rozbudowy retencji i powiększania zasobów dyspozycyjnych będą kontynuowane działania związane z racjonalizacją zużycia wody zarówno przez przemysł, jak i gospodarkę komunalną, w powiązaniu z restrukturyzacją i modernizacją przemysłu oraz stopniowe wprowadzanie mechanizmów rynkowych, m.in. poprzez zbliżenie opłat za wodę

pobieraną z zasobów wód powierzchniowych do kosztów ponoszonych na ich utworzenie i utrzymanie.

2. Zadania wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Inwestycje celu publicznego wynikające z przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa odnoszące się do miasta Krasnystaw¹⁹

L.p.	Program zadania	Zadania priorytetowe	Zadania wpisane do „Koncepcji polityki przestrzennej zagospod. kraju”	Zadania wpisane do programów rządowych resortowych
1	2	3	4	5
ZADANIA RZĄDOWE I KOMPLEMENTARNE				
Infrastruktura drogowa				
Drogi krajowe				
1.	Droga nr 17/E 372 <i>(Warszawa) Zakręt–Garwolin–Ryki–Kurów oraz Piaski–Krasnystaw–Zamość–Tomaszów Lub.–Hrebennie– granica państwa</i> <ul style="list-style-type: none"> • urządzenie drogi jako drogi ekspresowej S 17 – budowa i przebudowa drogi ekspresowej 	+	+	+
	<ul style="list-style-type: none"> • odcinek Piaski–Zamość, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – obwodnica miejsc. Fajstawice – obwodnica miejsc. Łopiennik Górny – <u>obwodnica m. Krasnystaw – II etap: Wólka Orł., Izbica</u> – obwodnica miejsc. Stary Zamość, Chomęciska Małe – obwodnica miejsc. Sitaniec i m. Zamość 	+		+ + + +
	<ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienia i remonty odcinków istniejących zamiejskich <ul style="list-style-type: none"> – Ryki–Moszczanka – <u>Piaski–Krasnystaw</u> – Stary Zamość–Zamość – Zamość–Hrebennie 	+ + + +		+ + + +
ZADANIA SAMORZĄDOWE				
Infrastruktura drogowa				
Drogi wojewódzkie				

¹⁹ wykaz sporządzony poprzez wyselekcjonowanie inwestycji celu publicznego zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego odnoszących się do miasta Krasnystaw

L.p.	Program zadania	Zadania priorytetowe	Zadania wpisane do „Koncepcji polityki przestrzennej zagospod. kraju”	Zadania wpisane do programów rządowych resortowych
1	2	3	4	5
2.	Droga nr 812 <i>Biała Podlaska–Wisznice–Włodawa–Chełm–Rejowiec–Krasnystaw</i> – obwodnica Rejowca – obwodnica Włodawy – modernizacja drogi na całej trasie	+		
	<ul style="list-style-type: none"> • docelowo: – obwodnica Korolówki – obwodnica Żukowa – obwodnica miejsc. Wisznice–Dubica – obwodnica północna Krasnegostawu (do drogi nr 17) 			
3.	Droga nr 842 <i>Rudnik Szlachecki–Wysokie–Krasnystaw</i> – modernizacja	+		
4.	Droga nr 846 <i>Małochwiej Duży–Wojstawice–Teratyn</i> – modernizacja	+		
Bezpieczeństwo ruchu drogowego na drogach samorządowych				
5.	Systematyczna likwidacja miejsc i odcinków dróg szczególnie niebezpiecznych (program wieloletni)	+		+
6.	Oddzielenie ruchu pieszego od kołowego przez budowę chodników, kładek dla pieszych, ogrodzeń ochronnych	+		
7.	Modernizacja niebezpiecznych skrzyżowań (m.in. małe ronda, sygnalizacja świetlna)	+		

Wykaz inwestycji planowanych do realizacji w pierwszym etapie

L.p.	Rodzaj inwestycji	Wniosek zgłoszony przez	Uwagi
1	2	3	4
Elektroenergetyka			

L.p.	Rodzaj inwestycji	Wniosek zgłoszony przez	Uwagi
1	2	3	4
1.	Budowa stacji 110/15 kV Krasnystaw Rońsko	ZKE S.A.	w miejsce punktu odłącznikowego
2.	Budowa linii dwutorowej 110 kV zasilającej stację Krasnystaw Rońsko	ZKE S.A.	wpięcie w linię Mokre–Krasnystaw

W/w inwestycje zostały zrealizowane.

Uwagi:

- Wykorzystanie alternatywnych, odnawialnych źródeł energii ze szczególnym uwzględnieniem biomasy i wody.
- Budowa, rozbudowa i modernizacja stacji i sieci średniego i niskiego napięcia.
- W przypadku elektryfikacji linii kolejowych może nastąpić potrzeba budowy nowych stacji 110 kV/sn i linii zasilających 110 kV.
- W przypadku lokalizacji na obszarze województwa tłoczni gazu, nastąpi konieczność budowy stacji 110 kV/śn i linii 110 kV je zasilających.
- Należy dążyć, by docelowo wszystkie GPZ-ty posiadały dwustronne zasilanie.
- W przypadku wystąpienia na danym obszarze województwa znacznego zapotrzebowania na energię elektryczną, może wystąpić konieczność budowy nowych stacji 110/15 kV oraz odcinków linii je zasilających.

L.p.	Rodzaj inwestycji	Lata realizacji		
		do 2007	2007-2015	po 2015
1	2	3	4	5
Obronność i bezpieczeństwo publiczne				
1.	Stworzenie zintegrowanego systemu ratownictwa medycznego <ul style="list-style-type: none"> • Powiększenie obszaru objętego działaniem SOR: <ul style="list-style-type: none"> – Ryki – Parczew – Puławy – Radzyń Podlaski – Kraśnik – Lubartów – Włodawa – Tomaszów Lubelski – <u>Krasnystaw</u> – Łuków. • Poprawa i usprawnienie systemu ratownictwa medycznego w ośrodkach zdrowia: utworzenie zespołów ratownictwa medycznego. 	 + + + + + + + + + + +		
2.	Pełne zabezpieczenie obszaru województwa			

